Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 4ης Οκτωβρίου 2024*

Περιεχόμενα

I. Το νομικό πλαίσιο 5

A. Η οδηγία 2014/59/ΕΕ 5

B. Ο κανονισμός ΕΜΕ 6

II. Το ιστορικό της διαφοράς 17

A. Η οικονομική κατάσταση της Banco Popular κατά τα έτη 2016 και 18

B. Η εξέλιξη της διαδικασίας εξυγίανσης 19

Γ. Το επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης 21

Δ. Τα πραγματικά περιστατικά μετά την έγκριση του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης 24

III. Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση 24

A. Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου 25

B. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση 26

IV. Αιτήματα των διαδίκων στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας 26

V. Επί της αιτήσεως αναιρέσεως 27

A. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις 28

B. Επί του πρώτου, του τέταρτου, του πέμπτου και του έκτου λόγου αναιρέσεως, οι οποίοι αφορούν παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ, του άρθρου 18 του κανονισμού ΕΜΕ, του καθήκοντος επιμέλειας που υπέχει το ΕΣΕ, του άρθρου 47 του Χάρτη, του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ, καθώς και παραβίαση της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως 28

1. Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως 28

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

α) Επιχειρήματα των διαδίκων 29

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου 31

1) Επί του παραδεκτού 31

2) Επί της ουσίας 32

2. Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως 37

α) Επιχειρήματα των διαδίκων 37

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου 39

1) Επί του παραδεκτού 39

2) Επί της ουσίας 39

i) Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως 39

ii) Επί του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως 41

3. Επί του τέταρτου λόγου αναιρέσεως 43

α) Επιχειρήματα των διαδίκων 43

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου 43

4. Επί του έκτου λόγου αναιρέσεως 45

α) Επιχειρήματα των διαδίκων 45

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου 46

1) Επί του παραδεκτού 46

2) Επί της ουσίας 46

Γ. Επί του έβδομου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αφορά παράβαση των άρθρων 17 και 52 του Χάρτη, καθώς και του άρθρου 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ 47

1. Επιχειρήματα των διαδίκων 47

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου 49

α) Επί του παραδεκτού 49

β) Επί της ουσίας 50

Δ. Επί του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, περί παραβάσεως των άρθρων 14 και 20 του κανονισμού ΕΜΕ, του άρθρου 39 της οδηγίας 2014/59, του καθήκοντος επιμέλειας και του άρθρου 296 ΣΛΕΕ 56

1. Επιχειρήματα των διαδίκων 56

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου 57

α) Επί του παραδεκτού 57

β) Επί της ουσίας 58

1) Επί του πρώτου σκέλους και του τέταρτου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως 58

2) Επί του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως 61

Ε. Επί του τρίτου και του όγδοου λόγου αναιρέσεως, σχετικά με προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας και με παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας 62

1. Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως 62

α) Επιχειρήματα των διαδίκων 62

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου 63

1) Επί του παραδεκτού 63

2) Επί της ουσίας 64

2. Επί του ογδόου λόγου αναιρέσεως 66

α) Επιχειρήματα των διαδίκων 66

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου 67

VI. Επί των δικαστικών εξόδων 68

«Αίτηση αναιρέσεως – Οικονομική και νομισματική πολιτική – Τραπεζική Ένωση – Κανονισμός (ΕΕ) 806/2014 – Ενιαίος μηχανισμός εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων – Διαδικασία εξυγίανσης που εφαρμόζεται στην περίπτωση που ορισμένη οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης – Έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης για την Banco Popular Español SA – Άρθρο 18, παράγραφος 1 – Προϋποθέσεις της έγκρισης καθεστώτος εξυγίανσης – Υποχρεώσεις του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (ΕΣΕ) – Καθήκον επιμέλειας – Υποχρέωση αιτιολογήσεως – Άρθρο 88 – Υποχρέωση εμπιστευτικότητας – Άρθρο 14 – Στόχοι της εξυγίανσης – Πώληση δραστηριοτήτων της οικείας οντότητας – Όροι της πώλησης, υπό τους οποίους μπορεί να γίνει δεκτή μια προσφορά – Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρο 17 – Δικαίωμα ιδιοκτησίας των μετόχων – Κύρος του κανονισμού 806/2014»

Στην υπόθεση C-535/22 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 9 Αυγούστου 2022,

Aeris Invest Sàrl, με έδρα το Λουξεμβούργο (Λουξεμβούργο), εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους E. Galán Burgos, R. Vallina Hoset και M. Varela Suárez, abogados, κατόπιν από τους C. Jaramillo Samper, R. Vallina Hoset και M. Varela Suárez, abogados,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι οι:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον L. Flynn, την P. Němečková, τον A. Nijenhuis, την A. Steiblytė και τον Δ. Τριανταφύλλου, επικουρούμενους από τον J. Rivas Andrés, abogado,

Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ), εκπροσωπούμενο από τις H. Ehlers, S. Fernández Rupérez, A. R. Lapresta Bienz και J. M. Rius Riu, επικουρούμενες από τους F. B. Fernández de Trocóniz Robles, abogado, και τους B. Meyring και S. Schelo, Rechtsanwälte,

καθών-εναγομένοι πρωτοδίκως,

Βασίλειο της Ισπανίας, εκπροσωπούμενο από τον L. Aguilera Ruiz και την M. J. Ruiz Sánchez

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενο από τον J. Etienne, την P. López-Carceller, τον M. Menegatti, την L. Stefani και τον L. Visaggio,

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο από τις J. Haunold, H. Marcos Fraile και A. Westerhof Löfflerová,

Banco Santander SA, με έδρα το Santander (Ισπανία), εκπροσωπούμενη από τους J. Remón Peñoalver, J. M. Rodríguez Cárcamo, A. M. Rodríguez Conde και D. Sarmiento Ramírez-Escudero, abogados,

παρεμβαίνοντες πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Arabadjiev, πρόεδρο τμήματος, T. von Danwitz (εισηγητή), P. G. Xuereb, A. Kumin και I. Ziemele, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: T. Ćapeta

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 14ης Μαρτίου 2024,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως, η Aeris Invest Sàrl ζητεί την αναίρεση της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 1ης Ιουνίου 2022, Aeris Invest κατά Επιτροπής και ΕΣΕ (T-628/17, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2022:315), με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή της δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ με αίτημα την ακύρωση της απόφασης SRB/EES/2017/08 της εκτελεστικής συνόδου του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (ΕΣΕ), της 7ης Ιουνίου 2017, σχετικά με την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης για την Banco Popular Español, SA (στο εξής: επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης), και της απόφασης (ΕΕ) 2017/1246 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2017, για την αποδοχή του καθεστώτος εξυγίανσης για την Banco Popular Español S.A. (ΕΕ 2017, L 178, σ. 15, και διορθωτικό ΕΕ 2017, L 320, σ. 31).

I. Το νομικό πλαίσιο

A. Η οδηγία 2014/59/ΕΕ

2 Το άρθρο 38 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ 2014, L 173, σ. 190), το οποίο επιγράφεται «Το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων», ορίζει στην παράγραφο 2 τα εξής:

«Μια μεταβίβαση σύμφωνα με την παράγραφο 1 πραγματοποιείται με εμπορικούς όρους, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, και σύμφωνα με το πλαίσιο της [Ευρωπαϊκής] Ένωσης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις.»

3 Το άρθρο 39 της οδηγίας, με τίτλο «Εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων: διαδικαστικές απαιτήσεις», ορίζει στην παράγραφο 2 τα εξής:

«Υπό την επιφύλαξη του πλαισίου της Ένωσης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, ανάλογα με την περίπτωση, η θέση σε πώληση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πραγματοποιείται σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια:

α) είναι όσο το δυνατόν διαφανέστερη και δεν αλλοιώνει ουσιαστικά την εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των δικαιωμάτων, των υποχρεώσεων, των μετοχών ή των άλλων μέσων ιδιοκτησίας του ιδρύματος που σκοπεύει να μεταφέρει η αρχή, έχοντας υπόψη τις περιστάσεις, και ιδίως την ανάγκη να διατηρηθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα·

β) δεν ευνοεί αδικαιολόγητα κάποιους δυνητικούς αγοραστές ούτε δημιουργεί διακρίσεις μεταξύ τους·

[…]

στ) στοχεύει στη μεγιστοποίηση, κατά το δυνατόν, της τιμής πώλησης των σχετικών μετοχών ή των άλλων μέσων ιδιοκτησίας, των περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων.

Υπό την επιφύλαξη του στοιχείου β′ της παρούσας παραγράφου, οι αρχές που καθορίζονται στην παρούσα παράγραφο δεν εμποδίζουν την αρχή εξυγίανσης να αποκλείσει συγκεκριμένους δυνητικούς αγοραστές.

[…]»

Β. Ο κανονισμός ΕΜΕ

4 Οι αιτιολογικές σκέψεις 24, 26, 58 και 116 του κανονισμού (ΕΕ) 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ 2014, L 225, σ. 1, στο εξής: κανονισμός ΕΜΕ), έχουν ως εξής:

«(24) Δεδομένου ότι μόνο τα θεσμικά όργανα της Ένωσης μπορούν να καθορίσουν την πολιτική εξυγίανσης που εφαρμόζεται στην Ένωση και ότι εξακολουθεί να υπάρχει κάποια διακριτική ευχέρεια όσον αφορά την υιοθέτηση κάθε συγκεκριμένου καθεστώτος εξυγίανσης, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί η ενδεικνυόμενη συμμετοχή του Συμβουλίου [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] και της [Ευρωπαϊκής] Επιτροπής, ως θεσμικών οργάνων που μπορούν να έχουν εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με το άρθρο 291 [ΣΛΕΕ]. Η αξιολόγηση των στοιχείων διακριτικής ευχέρειας στις αποφάσεις περί εξυγίανσης που λαμβάνονται από το Συμβούλιο Εξυγίανσης θα πρέπει να διενεργείται από την Επιτροπή. Λόγω του σημαντικού αντικτύπου των αποφάσεων περί εξυγίανσης στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα των κρατών μελών και της Ένωσης στο σύνολό της, καθώς και στη δημοσιονομική κυριαρχία των κρατών μελών, είναι σημαντικό να ανατεθεί στο Συμβούλιο η εκτελεστική αρμοδιότητα να λαμβάνει ορισμένες αποφάσεις σχετικά με την εξυγίανση. Θα πρέπει συνεπώς να εναπόκειται στο Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, να ασκεί ουσιαστικό έλεγχο στις εκτιμήσεις του Συμβουλίου Εξυγίανσης σχετικά με την ύπαρξη λόγων δημόσιου συμφέροντος και να αξιολογεί κάθε σημαντική αλλαγή του ύψους των πόρων του [Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης τραπεζών, στο εξής: Ταμείο] που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε μια συγκεκριμένη δράση εξυγίανσης. Επιπλέον, πρέπει να ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ’ εξουσιοδότηση πράξεις ώστε να εξειδικεύονται περαιτέρω τα κριτήρια ή οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων το Συμβούλιο Εξυγίανσης ασκεί τις διάφορες αρμοδιότητές του. Αυτή η ανάθεση καθηκόντων εξυγίανσης δεν θα πρέπει με κανένα τρόπο να παρεμποδίζει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Η [Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ)] πρέπει συνεπώς να διατηρήσει τον ρόλο της καθώς και τις υφιστάμενες αρμοδιότητες και καθήκοντά της: πρέπει να αναπτύσσει και να συμβάλλει στη συνεπή εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας που ισχύει σε όλα τα κράτη μέλη και να προωθεί τη σύγκλιση των πρακτικών εξυγίανσης σε ολόκληρη την Ένωση.

[…]

(26) Η [Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στο εξής: ΕΚΤ], ως επόπτης εντός του [Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ 2013, L 287, σ. 63)], και το Συμβούλιο Εξυγίανσης πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογήσουν εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα βρίσκεται

σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης και εάν δεν υπάρχει εύλογη προοπτική η οποιαδήποτε εναλλακτική δράση του ιδιωτικού τομέα ή τα εποπτικά μέτρα να αποτρέψουν την πτώχευση εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος Το Συμβούλιο Εξυγίανσης, εάν θεωρεί ότι πληρούνται όλα τα κριτήρια για την ενεργοποίηση εξυγίανσης, θα πρέπει να εγκρίνει το καθεστώς εξυγίανσης. Η διαδικασία έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης, στην οποία συμμετέχουν το Συμβούλιο και η Επιτροπή, ενισχύει την απαραίτητη επιχειρησιακή ανεξαρτησία του Συμβουλίου Εξυγίανσης ενώ ταυτόχρονα τηρεί την αρχή της ανάθεσης εξουσιών σε επικουρικά όργανα σύμφωνα με την ερμηνεία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης […].

[…]

(58) Η εκκαθάριση προβληματικής οντότητας με συνήθεις διαδικασίες αφερεγγυότητας θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, να διακόψει την παροχή βασικών υπηρεσιών και να βλάψει την προστασία των καταθετών. Σε αυτή την περίπτωση, η εφαρμογή εργαλείων εξυγίανσης είναι θέμα δημοσίου συμφέροντος. Επομένως, στόχοι της εξυγίανσης θα πρέπει να είναι η διασφάλιση της συνέχισης των βασικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η διατήρηση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, η μείωση του ηθικού κινδύνου με την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης των προβληματικών οντοτήτων από δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη και η προστασία των καταθετών.

[…]

(116) Οι δράσεις εξυγίανσης θα πρέπει να κοινοποιούνται δεόντως και, εκτός των περιορισμένων εξαιρέσεων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, να γνωστοποιούνται στο κοινό. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι πληροφορίες που λαμβάνονται από το Συμβούλιο Εξυγίανσης, τις εθνικές αρχές εξυγίανσης και τους επαγγελματικούς συμβούλους τους κατά τη διαδικασία εξυγίανσης πιθανόν να είναι ευαίσθητες, πριν από τη γνωστοποίηση στο κοινό της απόφασης εξυγίανσης, οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει να υπόκεινται στις απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου. Το γεγονός ότι οι πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο και τις λεπτομέρειες των σχεδίων εξυγίανσης και το αποτέλεσμα οποιασδήποτε αξιολόγησης των σχεδίων αυτών ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο, ιδίως στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, χρειάζεται να ληφθεί υπόψη. Κάθε πληροφορία που παρέχεται σχετικά με μια απόφαση πριν τη λήψη της, είτε πρόκειται για το κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις εξυγίανσης είτε για τη χρησιμοποίηση ενός συγκεκριμένου εργαλείου ή την ανάληψη οποιασδήποτε δράσης στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, θα πρέπει να θεωρείται ότι έχει αντίκτυπο στα δημόσια και ιδιωτικά συμφέροντα που αφορά η δράση. Ωστόσο, και μόνο η πληροφορία ότι το Συμβούλιο Εξυγίανσης και οι εθνικές αρχές εξυγίανσης εξετάζουν μια συγκεκριμένη οντότητα θα μπορούσε να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην οντότητα αυτή. Χρειάζονται επομένως κατάλληλοι μηχανισμοί για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας τέτοιων πληροφοριών, όπως σχετικά με το περιεχόμενο και τις λεπτομέρειες σχεδίων εξυγίανσης ή το αποτέλεσμα μιας σχετικής αξιολόγησης.»

5 Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού ΕΜΕ, το ΕΣΕ υπόκειται, όπως επίσης το Συμβούλιο και η Επιτροπή, αφενός, σε δεσμευτικά ρυθμιστικά και εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που καταρτίζονται από την ΕΑΤ και εκδίδονται από την Επιτροπή, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή

Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ 2010, L 331, σ. 12), και, αφετέρου, στις κατευθυντήριες γραμμές και τις συστάσεις που εκδίδει η ΕΑΤ σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αυτού.

6 Το άρθρο 14 του κανονισμού ΕΜΕ, το οποίο φέρει τον τίτλο «Στόχοι της εξυγίανσης», ορίζει τα εξής:

«1. Όταν ενεργούν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης που αναφέρεται στο άρθρο 18, το Συμβούλιο Εξυγίανσης, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και, κατά περίπτωση, οι εθνικές αρχές εξυγίανσης, σε σχέση με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της εξυγίανσης και επιλέγουν τα εργαλεία εξυγίανσης και τις εξουσίες εξυγίανσης που επιτυγχάνουν, κατά τη γνώμη τους, καλύτερα τους στόχους εξυγίανσης που αντιστοιχούν στις περιστάσεις της κάθε περίπτωσης.

2. Οι στόχοι της εξυγίανσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι οι εξής:

α) να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών·

β) να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ιδίως με την πρόληψη της μετάδοσης, μεταξύ άλλων στις υποδομές της αγοράς, και με τη διατήρηση της πειθαρχίας στην αγορά·

γ) να προστατευθούν οι δημόσιοι πόροι, με την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης από έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη·

δ) να προστατευθούν οι καταθέτες που καλύπτονται από την οδηγία 2014/49/ΕΕ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων (ΕΕ 2014, L 173, σ. 149)] και οι επενδυτές που καλύπτονται από την οδηγία 97/9/ΕΚ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997, σχετικά με τα συστήματα αποζημίωσης των επενδυτών (ΕΕ 1997, L 84, σ. 22)]·

ε) να προστατευθούν τα κεφάλαια των πελατών και τα περιουσιακά στοιχεία των πελατών.

Για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, το Συμβούλιο Εξυγίανσης, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και, κατά περίπτωση, οι εθνικές αρχές εξυγίανσης, επιδιώκουν να ελαχιστοποιήσουν το κόστος της εξυγίανσης και να αποφύγουν την άσκοπη καταστροφή της αξίας εκτός αν είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων της εξυγίανσης.

3. Υπό την επιφύλαξη των διαφόρων διατάξεων του παρόντος κανονισμού, οι στόχοι εξυγίανσης είναι ίσης σημασίας, και εξισορροπούνται δεόντως, ανάλογα με τη φύση και τις περιστάσεις της κάθε περίπτωσης.»

7 Το άρθρο 15 του κανονισμού ΕΜΕ, το οποίο επιγράφεται «Γενικές αρχές που διέπουν την εξυγίανση», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Όταν ενεργούν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης που αναφέρεται στο άρθρο 18, το Συμβούλιο Εξυγίανσης, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και, κατά περίπτωση, οι εθνικές αρχές εξυγίανσης λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι η δράση εξυγίανσης αναλαμβάνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

α) οι μέτοχοι του ιδρύματος υπό εξυγίανση αναλαμβάνουν πρώτοι τις ζημίες·

[…]».

8 Το άρθρο 18 του κανονισμού ΕΜΕ, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διαδικασία εξυγίανσης», ορίζει τα εξής:

«1. Το Συμβούλιο Εξυγίανσης εγκρίνει καθεστώς εξυγίανσης σύμφωνα με την παράγραφο 6 όσον αφορά τις οντότητες και τους ομίλους του άρθρου 7, παράγραφος 2, καθώς και τις οντότητες και τους ομίλους του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο β), και παράγραφος 5, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή των εν λόγω παραγράφων, μόνο εάν εκτιμήσει, κατά την εκτελεστική του σύνοδο, και αφού λάβει κοινοποίηση σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο ή ιδία πρωτοβουλία, ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης·

β) έχοντας υπόψη το χρονοδιάγραμμα και όλες τις σχετικές περιστάσεις, δεν υπάρχει καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων μέτρων ΘΣΠ [θεσμικού συστήματος προστασίας], ή με δράση των αρχών εποπτείας (συμπεριλαμβανομένων των μέτρων έγκαιρης παρέμβασης ή της απομείωσης ή μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων σύμφωνα με το άρθρο 21, που αναλαμβάνεται έναντι της οντότητας, θα αποφευχθεί η πτώχευση της οντότητας εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος·

γ) η δράση εξυγίανσης είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με την παράγραφο 5.

Η ΕΚΤ εκτιμά ότι πληρούται η προϋπόθεση του πρώτου εδαφίου στοιχείο α) μετά από διαβούλευση με το Συμβούλιο Εξυγίανσης. Το Συμβούλιο Εξυγίανσης, κατά την εκτελεστική του σύνοδο, μπορεί να προβεί στην εκτίμηση αυτή μόνο αφού ενημερώσει την ΕΚΤ σχετικά με την πρόθεσή του και μόνον εφόσον η ΕΚΤ, εντός τριών ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή της πληροφορίας, δεν προβεί στην εν λόγω εκτίμηση. Η ΕΚΤ παρέχει χωρίς καθυστέρηση στο Συμβούλιο Εξυγίανσης κάθε σχετική πληροφορία την οποία ζητά το τελευταίο για να τεκμηριώσει την εκτίμησή του.

Εάν η ΕΚΤ εκτιμά ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου στοιχείο α) όσον αφορά οντότητα ή όμιλο που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, ανακοινώνει χωρίς καθυστέρηση την εκτίμηση αυτή στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο Εξυγίανσης.

Το Συμβούλιο Εξυγίανσης, κατά την εκτελεστική του σύνοδο, ή, κατά περίπτωση, οι εθνικές αρχές εξυγίανσης, διαπιστώνουν ότι πληρούται η προϋπόθεση του πρώτου εδαφίου στοιχείου β) σε στενή συνεργασία με την ΕΚΤ. Η ΕΚΤ μπορεί επίσης να ενημερώσει το Συμβούλιο Εξυγίανσης ή

τις ενδιαφερόμενες εθνικές αρχές εξυγίανσης ότι εκτιμά πως πληρούται η προϋπόθεση του εν λόγω στοιχείου.

2. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων κατά τις οποίες η ΕΚΤ έχει αποφασίσει να ασκήσει άμεσα τα εποπτικά της καθήκοντα σε σχέση με πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 5, στοιχείο β), του [κανονισμού 1024/2013], σε περίπτωση παραλαβής κοινοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 1, ή εάν το Συμβούλιο Εξυγίανσης προτίθεται να προβεί σε εκτίμηση δυνάμει της παραγράφου 1 ή ιδία πρωτοβουλία όσον αφορά οντότητα ή όμιλο που αναφέρεται στο άρθρο 7, παράγραφος 3, το Συμβούλιο Εξυγίανσης ανακοινώνει χωρίς καθυστέρηση την εκτίμηση αυτή στην ΕΚΤ.

[…]

4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, στοιχείο α), η οντότητα θεωρείται ότι τελεί υπό πτώχευση ή ενδέχεται να πτωχεύσει σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) η οντότητα παραβιάζει ή υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που υποστηρίζουν τη διαπίστωση ότι το ίδρυμα θα παραβιάσει, στο εγγύς μέλλον, τις απαιτήσεις για τη διατήρηση της άδειας λειτουργίας, κατά τρόπο που θα δικαιολογούσε την ανάκληση της άδειας λειτουργίας από την ΕΚΤ, επειδή, μεταξύ άλλων, το ίδρυμα έχει υποστεί ή πιθανόν να υποστεί ζημίες οι οποίες θα εξαντλήσουν όλα τα ίδια κεφάλαια ή σημαντικό μέρος τους·

β) τα περιουσιακά στοιχεία της οντότητας υπολείπονται, ή υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που οδηγούν στη διαπίστωση ότι τα περιουσιακά στοιχεία της οντότητας πρόκειται, στο εγγύς μέλλον, να υπολείπονται των υποχρεώσεών του·

γ) η οντότητα δεν είναι σε θέση ή υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που υποστηρίζουν το συμπέρασμα ότι η οντότητα πρόκειται, στο εγγύς μέλλον, να μην είναι σε θέση να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να ανταποκριθεί σε άλλες υποχρεώσεις της όταν καθίστανται απαιτητές;

δ) απαιτείται έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη εκτός εάν, προκειμένου να αντιμετωπιστεί σοβαρή διαταραχή στην οικονομία ενός κράτους μέλους και να διατηρηθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, η εν λόγω έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη λαμβάνει μία από τις ακόλουθες μορφές […].

[…]

5. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, στοιχείο γ), του παρόντος άρθρου, μια δράση εξυγίανσης αντιμετωπίζεται ως δράση δημόσιου συμφέροντος εάν είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων εξυγίανσης κατά το άρθρο 14, και αναλογική προς αυτούς, ενώ με την εκκαθάριση της οντότητας σύμφωνα με τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν θα επιτυγχάνονταν αυτοί οι στόχοι εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό.

6. Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, το Συμβούλιο Εξυγίανσης εγκρίνει καθεστώς εξυγίανσης. Το καθεστώς εξυγίανσης:

α) θέτει την οντότητα υπό εξυγίανση·

β) καθορίζει τον τρόπο εφαρμογής των εργαλείων εξυγίανσης στο ίδρυμα υπό εξυγίανση που αναφέρεται στο άρθρο 22, παράγραφος 2, ειδικότερα δε ενδεχόμενες εξαιρέσεις από την εφαρμογή του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφοι 5 και 14·

γ) καθορίζει τη χρήση του Ταμείου για τη στήριξη της δράσης εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 76 και σύμφωνα με απόφαση της Επιτροπής που λαμβάνεται βάσει του άρθρου 19.

7. Αμέσως μετά την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, το Συμβούλιο Εξυγίανσης το διαβιβάζει στην Επιτροπή.

Εντός 24 ωρών από τη διαβίβαση του καθεστώτος εξυγίανσης εκ μέρους του Συμβουλίου Εξυγίανσης, η Επιτροπή είτε αποδέχεται το καθεστώς εξυγίανσης είτε διατυπώνει αντιρρήσεις όσον αφορά τις πτυχές του καθεστώτος εξυγίανσης οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια, στις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από το τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Εντός 12 ωρών από τη διαβίβαση του καθεστώτος εξυγίανσης εκ μέρους του Συμβουλίου Εξυγίανσης, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει στο Συμβούλιο:

α) να προβάλει αντιρρήσεις ως προς το καθεστώς εξυγίανσης λόγω του ότι το καθεστώς εξυγίανσης που ενέκρινε το Συμβούλιο Εξυγίανσης δεν πληροί το κριτήριο του δημόσιου συμφέροντος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ΄·

β) να εγκρίνει ή να αντιταχθεί σε σημαντική τροποποίηση του ύψους των πόρων του Ταμείου που προβλέπονται στο καθεστώς εξυγίανσης του Συμβουλίου Εξυγίανσης.

[…]

8. Όταν το Συμβούλιο προβάλει αντιρρήσεις ως προς το να τεθεί ένα ίδρυμα υπό εξυγίανση επειδή δεν πληρούται το κριτήριο δημόσιου συμφέροντος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ), η σχετική οντότητα τίθεται υπό κανονική διαδικασία εκκαθάρισης σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία.

[…]»

9 Το άρθρο 20 του κανονισμού ΕΜΕ, το οποίο επιγράφεται «Αποτίμηση για τους σκοπούς της εξυγίανσης», ορίζει τα εξής:

«1. Προτού αποφασίσει να αναλάβει δράση εξυγίανσης ή να ασκήσει την εξουσία απομείωσης ή μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων, το Συμβούλιο Εξυγίανσης διασφαλίζει τη διενέργεια δίκαιης, συνετής και ρεαλιστικής αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων οντότητας του άρθρου 2 από πρόσωπο ανεξάρτητο από κάθε δημόσια αρχή, συμπεριλαμβανομένου του Συμβουλίου Εξυγίανσης και της εθνικής αρχής εξυγίανσης, και από την ενδιαφερόμενη οντότητα

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 15, εφόσον πληρούνται όλες οι απαιτήσεις των παραγράφων 1 και 4 έως 9, η αποτίμηση θεωρείται οριστική.

3. Εάν δεν είναι εφικτή η ανεξάρτητη αποτίμηση σύμφωνα με την παράγραφο 1, το Συμβούλιο Εξυγίανσης δύναται να διενεργήσει προσωρινή αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της οντότητας του άρθρου 2 σύμφωνα με την παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου.

4. Στόχος της αποτίμησης είναι η εκτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της οντότητας του άρθρου 2 η οποία πληροί τις προϋποθέσεις εξυγίανσης των άρθρων 16 και 18.

5. Οι σκοποί της αποτίμησης είναι:

α) να διαπιστωθεί τεκμηριωμένα εάν πληρούνται ή όχι οι προϋποθέσεις εξυγίανσης ή οι προϋποθέσεις απομείωσης ή μετατροπής κεφαλαιακών μέσων·

β) εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εξυγίανση, να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση ως προς την ενδεδειγμένη δράση εξυγίανσης που πρέπει να αναληφθεί σχετικά με την οντότητα του άρθρου 2·

γ) όταν ασκείται η εξουσία απομείωσης ή μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων, να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με την έκταση της ακύρωσης ή της αραίωσης των μέσων ιδιοκτησίας, καθώς και σχετικά με την έκταση της απομείωσης ή της μετατροπής των σχετικών κεφαλαιακών μέσων·

δ) όταν εφαρμόζεται το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα, να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με την έκταση της απομείωσης ή της μετατροπής των επιλέξιμων υποχρεώσεων·

ε) όταν εφαρμόζεται το εργαλείο μεταβατικού ιδρύματος ή το εργαλείο διαχωρισμού περιουσιακών στοιχείων, να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία, τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις ή τα μέσα ιδιοκτησίας προς μεταβίβαση, καθώς και σχετικά με την αξία κάθε αντιτίμου που πρέπει να καταβληθεί στο υπό εξυγίανση ίδρυμα ή, ανάλογα με την περίπτωση, στους κατόχους των μετοχών ή άλλων μέσων ιδιοκτησίας·

στ) όταν εφαρμόζεται το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων, να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση περί περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων, υποχρεώσεων ή μέσων ιδιοκτησίας που πρέπει να μεταβιβαστούν και να διαμορφωθεί εμπεριστατωμένη αντίληψη του Συμβουλίου Εξυγίανσης ως προς το τι συνιστά εμπορικούς όρους για τους σκοπούς του άρθρου 24, παράγραφος 2, στοιχείο β)·

ζ) σε κάθε περίπτωση, να διασφαλίζεται ότι τυχόν ζημίες επί των περιουσιακών στοιχείων οντότητας του άρθρου 2 αναγνωρίζονται πλήρως κατά τον χρόνο της εφαρμογής των εργαλείων εξυγίανσης ή της άσκησης της εξουσίας απομείωσης ή μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων.

6. Με την επιφύλαξη του πλαισίου της Ένωσης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, κατά περίπτωση, η αποτίμηση βασίζεται σε συνετές παραδοχές, μεταξύ άλλων ως προς τα ποσοστά αθέτησης υποχρεώσεων και το μέγεθος των ζημιών. Η αποτίμηση δεν θεωρεί δεδομένη την ενδεχόμενη μελλοντική χορήγηση έκτακτης δημόσιας χρηματοπιστωτικής στήριξης, επείγουσας στήριξης της ρευστότητας από κεντρική τράπεζα ή οιασδήποτε στήριξης της ρευστότητας από κεντρική τράπεζα που παρέχεται υπό ασυνήθεις όρους εξασφάλισης […].

[…]

10. Σε περίπτωση που, λόγω των έκτακτων περιστάσεων της περίπτωσης, είτε δεν είναι δυνατή η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των παραγράφων 7 και 9 ή όταν εφαρμόζεται η παράγραφος 3, πραγματοποιείται προσωρινή αποτίμηση. Η προσωρινή αποτίμηση πληροί τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 και, στο βαθμό που το επιτρέπουν οι περιστάσεις, τις απαιτήσεις των παραγράφων 1, 7 και 9.

Η αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο προσωρινή αποτίμηση περιλαμβάνει πρόβλεψη για πρόσθετες ζημίες, με τη δέουσα αιτιολόγηση.

11. Αποτίμηση που δεν συμμορφώνεται με όλες τις απαιτήσεις των παραγράφων 1 και 4 έως 9 θεωρείται προσωρινή έως ότου διενεργηθεί από ανεξάρτητο πρόσωπο, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, αποτίμηση η οποία συμμορφώνεται πλήρως με όλες τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις εν λόγω παραγράφους. Η εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση διενεργείται το συντομότερο δυνατόν. Μπορεί να διενεργείται χωριστά από την αποτίμηση που αναφέρεται στις παραγράφους 16, 17 και 18, ή ταυτόχρονα με εκείνη και από το ίδιο ανεξάρτητο πρόσωπο, αλλά είναι διαφορετική από την αποτίμηση που διενεργείται βάσει των παραγράφων 16 έως 18.

Οι σκοποί της εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης είναι:

α) να διασφαλιστεί ότι οποιεσδήποτε ζημίες στα περιουσιακά στοιχεία της οντότητας του άρθρου 2 αναγνωρίζονται πλήρως στα λογιστικά βιβλία της εν λόγω οντότητας·

β) να επιτραπεί η λήψη εμπεριστατωμένης απόφασης σχετικά με επανεγγραφή απαιτήσεων των πιστωτών ή αύξησης της αξίας του καταβληθέντος ανταλλάγματος, σύμφωνα με την παράγραφο 12 του παρόντος άρθρου.

12. Περίπτωση που η εκ των υστέρων εκτίμηση της καθαρής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της οντότητας τ[ου άρθρου 2] είναι υψηλότερη από την εκτίμηση της καθαρής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της εν λόγω οντότητας βάσει της προσωρινής αποτίμησης, το Συμβούλιο Εξυγίανσης δύναται να ζητήσει από την εθνική αρχή εξυγίανσης:

α) ενεργώντας στο πλαίσιο των εξουσιών της, να αυξήσει την αξία των απαιτήσεων των πιστωτών ή των κατόχων των σχετικών κεφαλαιακών μέσων που έχουν απομειωθεί στο πλαίσιο του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα·

β) να δώσει εντολή σε μεταβατικό ίδρυμα ή φορέα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων να καταβάλει πρόσθετο αντίτιμο για τα περιουσιακά στοιχεία, τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις προς το υπό εξυγίανση ίδρυμα του άρθρου 2 ή, ανάλογα με την περίπτωση, για μέσα ιδιοκτησίας προς τους κατόχους των εν λόγω μέσων ιδιοκτησίας

13. Παρά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, η προσωρινή αποτίμηση που διενεργείται σύμφωνα με τις παραγράφους 10 και 11 αποτελεί έγκυρη βάση προκειμένου το Συμβούλιο Εξυγίανσης να λάβει απόφαση για την ανάληψη δράσεων εξυγίανσης, μεταξύ άλλων συνιστώντας στις εθνικές αρχές εξυγίανσης να αναλάβουν τον έλεγχο προβληματικού ιδρύματος, ή για την άσκηση εξουσίας απομείωσης ή μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων.

[…]

15. Η αποτίμηση είναι αναπόσπαστο μέρος της απόφασης για την εφαρμογή εργαλείου εξυγίανσης ή την άσκηση εξουσίας εξυγίανσης ή της απόφασης για την άσκηση εξουσίας

απομείωσης ή μετατροπής κεφαλαιακών μέσων. Η ίδια η αποτίμηση δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο χωριστής προσφυγής αλλά μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής μαζί με την απόφαση του Συμβουλίου Εξυγίανσης.

16. Προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον οι μέτοχοι και οι πιστωτές θα είχαν τύχει καλύτερης μεταχείρισης εάν το υπό εξυγίανση ίδρυμα είχε τεθεί σε κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας, το Συμβούλιο Εξυγίανσης μεριμνά για τη διενέργεια αποτίμησης από ανεξάρτητο πρόσωπο, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, όσο το δυνατόν συντομότερα μετά την υλοποίηση της δράσης ή των δράσεων εξυγίανσης. Η αποτίμηση αυτή είναι άλλη από εκείνη που διενεργείται βάσει των παραγράφων 1 έως 15.

[…]»

10 Το άρθρο 21 του κανονισμού ΕΜΕ, με τίτλο «Απομείωση και μετατροπή κεφαλαιακών μέσων», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Το Συμβούλιο Εξυγίανσης ασκεί την εξουσία απομείωσης και μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων ενεργώντας βάσει της διαδικασίας του άρθρου 18, όσον αφορά τις οντότητες και τους ομίλους του άρθρου 7 παράγραφος 2, καθώς και τις οντότητες και τους ομίλους του άρθρου 7 παράγραφος 4 στοιχείο β) και παράγραφος 5, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή των εν λόγω παραγράφων, μόνο εάν εκτιμήσει, κατά την εκτελεστική του σύνοδο, και αφού λάβει κοινοποίηση σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο ή ιδία πρωτοβουλία, ότι πληρούνται μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) έχει διαπιστωθεί, πριν από την ανάληψη οιασδήποτε δράσης εξυγίανσης, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις εξυγίανσης των άρθρων 16 και 18·

[…]».

11 Το άρθρο 22 του κανονισμού ΕΜΕ, με τίτλο «Γενικές αρχές των εργαλείων εξυγίανσης», ορίζει τα εξής:

«1. Όταν το Συμβούλιο Εξυγίανσης αποφασίζει να εφαρμόσει εργαλείο εξυγίανσης σε οντότητα ή όμιλο του άρθρου 7, παράγραφος 2, ή σε οντότητα ή όμιλο του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο β), και παράγραφος 5, εφόσον πληρούνται οι όροι για την εφαρμογή των παραγράφων αυτών, και η εν λόγω δράση εξυγίανσης θα οδηγούσε σε ζημίες οι οποίες θα επιβαρύνουν τους πιστωτές ή σε μετατροπή των απαιτήσεών τους, το Συμβούλιο Εξυγίανσης παραγγέλλει στις εθνικές αρχές εξυγίανσης την άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων σύμφωνα με το άρθρο 21 αμέσως πριν ή παράλληλα με την εφαρμογή του εργαλείου εξυγίανσης.

2. Τα εργαλεία εξυγίανσης που αναφέρονται στο άρθρο 18, παράγραφος 6, στοιχείο β), είναι τα ακόλουθα:

α) το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων·

β) το εργαλείο μεταβατικού ιδρύματος·

γ) το εργαλείο διαχωρισμού περιουσιακών στοιχείων·

δ) το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα.

[…]

4. Τα εργαλεία εξυγίανσης εφαρμόζονται κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στους στόχους της εξυγίανσης που καθορίζονται στο άρθρο 14, σύμφωνα με τις αρχές εξυγίανσης του άρθρου 15. Μπορούν να εφαρμόζονται είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό, πλην του εργαλείου διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων, το οποίο δύναται να εφαρμόζεται μόνον μαζί με άλλο εργαλείο εξυγίανσης.

[…]»

12 Το άρθρο 24 του κανονισμού ΕΜΕ, το οποίο φέρει τον τίτλο «Το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων», έχει ως εξής:

«1. Στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων συνίσταται στη μεταβίβαση σε αγοραστή ο οποίος δεν είναι μεταβατικό ίδρυμα, των ακόλουθων στοιχείων:

α) μέσων ιδιοκτησίας που έχουν εκδοθεί από ίδρυμα υπό εξυγίανση· ή

β) όλων ή οιωνδήποτε περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων ενός ιδρύματος υπό εξυγίανση.

2. Όσον αφορά το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων, το καθεστώς εξυγίανσης καθορίζει:

[…]

β) τους εμπορικούς όρους, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων και του κόστους και των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στη διαδικασία εξυγίανσης, βάσει των οποίων η εθνική αρχή εξυγίανσης προβαίνει στη μεταβίβαση σύμφωνα με το άρθρο 38, παράγραφοι 2, 3 και 4, της [οδηγίας 2014/59]·

[…]

δ) τις ρυθμίσεις για την εμπορία από την εθνική αρχή εξυγίανσης της εν λόγω οντότητας ή των εν λόγω μέσων, περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 39, παράγραφοι 1 και 2, της [οδηγίας 2014/59]·

ε) κατά πόσον η συμμόρφωση της εθνικής αρχής εξυγίανσης με τις απαιτήσεις εμπορίας ενδέχεται να υπονομεύσει τους στόχους της εξυγίανσης σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

3. Η αρχή εξυγίανσης δύναται να εφαρμόζει το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων χωρίς να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις για τη θέση σε πώληση που καθορίζονται στην παράγραφο 2, όταν διαπιστώνει ότι η συμμόρφωση με τις εν λόγω απαιτήσεις ενδέχεται να υπονομεύσει έναν ή περισσότερους από τους στόχους εξυγίανσης, και ειδικότερα εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) όταν θεωρεί ότι υπάρχει ουσιαστική απειλή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, προερχόμενη ή επιδεινούμενη από την πτώχευση ή πιθανή πτώχευση του ιδρύματος υπό εξυγίανση· και

β) όταν θεωρεί ότι η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις αυτές ενδέχεται να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα του εργαλείου πώλησης δραστηριοτήτων ως προς την αντιμετώπιση της απειλής αυτής ή την επίτευξη του στόχου της εξυγίανσης που καθορίζεται στο άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο β).»

13 Το άρθρο 29 του κανονισμού ΕΜΕ διέπει την εφαρμογή, από τις εθνικές αρχές εξυγίανσης και από το ΕΣΕ, των αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού και ορίζει, στην παράγραφο 5, πρώτη περίοδος, ότι το ΕΣΕ δημοσιεύει στον επίσημο ιστότοπό του είτε αντίγραφο του καθεστώτος εξυγίανσης είτε ανακοίνωση στην οποία συνοψίζονται τα αποτελέσματα της δράσης εξυγίανσης, ιδίως οι επιπτώσεις στους πελάτες λιανικής.

14 Το άρθρο 34 του κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αιτήσεις παροχής πληροφοριών», ορίζει στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«1. Για τους σκοπούς της εκτέλεσης των καθηκόντων του δυνάμει του παρόντος κανονισμού, το Συμβούλιο Εξυγίανσης δύναται, μέσω των εθνικών αρχών εξυγίανσης ή άμεσα, κατόπιν ενημέρωσής τους, και αξιοποιώντας πλήρως όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες από την ΕΚΤ ή τις εθνικές αρμόδιες αρχές, να απαιτεί από τα ακόλουθα νομικά ή φυσικά πρόσωπα να παρέχουν όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων που του ανατίθενται από τον παρόντα κανονισμό:

α) τις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2·

β) τους υπαλλήλους των οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 2·

γ) τρίτους στους οποίους οι οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 έχουν αναθέσει καθήκοντα ή δραστηριότητες.

2. Οι οντότητες και τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχουν τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο. Οι απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου δεν απαλλάσσουν τις εν λόγω οντότητες και τα πρόσωπα από την υποχρέωση παροχής αυτών των πληροφοριών. Η παροχή των ζητούμενων πληροφοριών δεν θεωρείται ότι συνιστά παραβίαση των απαιτήσεων επαγγελματικού απορρήτου.»

15 Το άρθρο 76, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού ΕΜΕ ορίζει ότι, στο πλαίσιο του μηχανισμού εξυγίανσης, το ΕΣΕ μπορεί να χρησιμοποιήσει το Ταμείο, μόνο στον βαθμό που είναι αναγκαίο για να εξασφαλιστεί η ουσιαστική εφαρμογή των εργαλείων εξυγίανσης, προκειμένου να καταβληθεί αποζημίωση στους μετόχους ή τους πιστωτές, εάν, μετά την αξιολόγηση σύμφωνα με

το άρθρο 20, παράγραφος 5, έχουν υποστεί μεγαλύτερες ζημίες από όσες θα υφίσταντο, κατόπιν αποτίμησης σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 16, σε εκκαθάριση με κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας.

16 Κατά το άρθρο 88, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ, το οποίο επιγράφεται «Επαγγελματικό απόρρητο και ανταλλαγή πληροφοριών»:

«Τα μέλη του Συμβουλίου Εξυγίανσης, ο αντιπρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Εξυγίανσης που αναφέρονται στο άρθρο 43, παράγραφος 1, στοιχείο β), το προσωπικό του Συμβουλίου Εξυγίανσης και το προσωπικό που υπηρετεί με ανταλλαγή ή απόσπαση από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και εκτελεί καθήκοντα εξυγίανσης υπόκεινται στις απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου σύμφωνα με το άρθρο 339 ΣΛΕΕ και τις σχετικές διατάξεις της ενωσιακής νομοθεσίας, ακόμη και μετά το πέρας των καθηκόντων τους. Ιδίως, απαγορεύεται να γνωστοποιούν πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα τις οποίες έχουν λάβει κατά την άσκηση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων ή από αρμόδια αρχή ή αρχή εξυγίανσης όσον αφορά τα καθήκοντά τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή αρχή, παρά μόνο στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος κανονισμού ή σε συνοπτική ή συγκεντρωτική μορφή, ούτως ώστε να μην είναι δυνατή η αναγνώριση οντοτήτων του άρθρου 2, ή με τη ρητή και προηγούμενη συγκατάθεση της αρχής ή της οντότητας που παρέσχε τις πληροφορίες.

Οι πληροφορίες που υπόκεινται στις απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου δεν γνωστοποιούνται σε άλλη δημόσια ή ιδιωτική αρχή πέραν των περιπτώσεων που αυτό κρίνεται δέον για νομικούς λόγους.

Οι εν λόγω απαιτήσεις ισχύουν επίσης για τους δυνητικούς αγοραστές όταν πραγματοποιείται επαφή μαζί τους ενόψει της προετοιμασίας της εξυγίανσης μιας οντότητας σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3.»

17 Το άρθρο 90 του κανονισμού ΕΜΕ, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πρόσβαση σε έγγραφα», έχει ως εξής:

«1. Στα έγγραφα τα οποία έχει στην κατοχή του το Συμβούλιο Εξυγίανσης εφαρμόζεται ο [κανονισμός (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 2001, L 145, σ. 43)].

[…]

4. Τα πρόσωπα που αποτελούν αντικείμενο των αποφάσεων του Συμβουλίου Εξυγίανσης έχουν δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο του Συμβουλίου Εξυγίανσης, με την επιφύλαξη του έννομου συμφέροντος άλλων προσώπων για την προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου τους. Το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο δεν καλύπτει τις εμπιστευτικές πληροφορίες ή τα εσωτερικής χρήσης προπαρασκευαστικά έγγραφα του Συμβουλίου Εξυγίανσης.»

II. Το ιστορικό της διαφοράς

18 Η Banco Popular Español SA (στο εξής: Banco Popular) ήταν πιστωτικό ίδρυμα υποκείμενο στην άμεση προληπτική εποπτεία της ΕΚΤ.

19 Η Aeris Invest, νομικό πρόσωπο λουξεμβουργιανού δικαίου, ήταν μέτοχος της Banco Popular.

A. Η οικονομική κατάσταση της Banco Popular κατά τα έτη 2016 και 2017

20 Τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με την εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης της Banco Popular κατά τα έτη 2016 και 2017, τα οποία εκτίθενται στις σκέψεις 26 έως 46 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, συνοψίζονται ως εξής.

21 Το 2016 η Banco Popular προέβη σε αύξηση κεφαλαίου κατά 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

22 Στις 5 Δεκεμβρίου 2016 η εκτελεστική σύνοδος του ΕΣΕ ενέκρινε σχέδιο εξυγίανσης του ομίλου Banco Popular (στο εξής: σχέδιο εξυγίανσης του 2016). Το εργαλείο εξυγίανσης που επελέγη στο σχέδιο εξυγίανσης του 2016 ήταν το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα που προβλέπεται στο άρθρο 27 του κανονισμού ΕΜΕ.

23 Στις 3 Φεβρουαρίου 2017 η Banco Popular δημοσίευσε την ετήσια έκθεσή της για το έτος 2016, με την οποία ανακοίνωσε την ανάγκη για έκτακτες προβλέψεις ύψους 5,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, με αποτέλεσμα ενοποιημένη ζημία ύψους 3,485 δισεκατομμυρίων ευρώ, καθώς και τον διορισμό νέου προέδρου.

24 Στις 10 Φεβρουαρίου 2017 η DBRS Ratings Ltd (DBRS), νυν DBRS Morningstar, υποβάθμισε την αξιολόγηση της Banco Popular, με αρνητικές προοπτικές, λόγω της εξασθενημένης κεφαλαιακής θέσης της Banco Popular ως αποτέλεσμα της μεγαλύτερης από την προβλεπόμενη στην ετήσια έκθεσή της καθαρής ζημίας, η οποία μνημονεύεται στη σκέψη 23 της παρούσας απόφασης, καθώς και των προσπαθειών της Banco Popular να μειώσει το ακόμη υψηλό απόθεμά της σε μη αποδοτικά περιουσιακά στοιχεία.

25 Στις 3 Απριλίου 2017 η Banco Popular ανήγγειλε το αποτέλεσμα εσωτερικών ελέγχων από τους οποίους προέκυπτε ότι θα ήταν ενδεχομένως αναγκαίο να επέλθουν διορθώσεις στην ετήσια έκθεση για το 2016. Οι προσαρμογές αυτές έγιναν στην οικονομική έκθεση της Banco Popular για το πρώτο τρίμηνο του 2017.

26 Κατόπιν της αναγγελίας αυτής, η DBRS Morningstar υποβάθμισε, στις 6 Απριλίου, την αξιολόγηση της Banco Popular διατηρώντας την αρνητική προοπτική της. Η Standard & Poor's στις 7 Απριλίου και η Moody's Investors service (στο εξής: Moody's) στις 21 Απριλίου 2017 υποβάθμισαν επίσης την αξιολόγηση της Banco Popular με αρνητικές προοπτικές.

27 Στις 10 Απριλίου 2017 στη γενική συνέλευση των μετόχων της Banco Popular, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ανακοίνωσε ότι η τράπεζα εξέταζε είτε αύξηση κεφαλαίου είτε εταιρική συναλλαγή λόγω της κεφαλαιακής θέσης του ομίλου και του επιπέδου των μη αποδοτικών περιουσιακών στοιχείων. Ο διευθύνων σύμβουλος της Banco Popular αντικαταστάθηκε λιγότερο από ένα έτος μετά την ανάληψη των καθηκόντων του.

28 Τον Απρίλιο του 2017 η Banco Popular κίνησε διαδικασία ιδιωτικής πώλησης με στόχο την εκχώρησή της σε ισχυρό ανταγωνιστή και την αποκατάσταση της οικονομικής της κατάστασης. Ως καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή προσφορών από τους δυνητικούς αγοραστές της Banco Popular είχε οριστεί η 10η Ιουνίου 2017.

29 Στις 5 Μαΐου 2017 η Banco Popular υπέβαλε την οικονομική της έκθεση για το πρώτο τρίμηνο του 2017, ανακοινώνοντας ζημίες ύψους 137 εκατομμυρίων ευρώ.

30 Στις 12 Μαΐου 2017 η απαίτηση κάλυψης του κινδύνου ρευστότητας (Liquidity Coverage Requirement) της Banco Popular έπεσε κάτω από το κατώτατο όριο του 80 % που ορίζει το άρθρο 460, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ 2013, L 176, σ. 1).

31 Με επιστολή της 16ης Μαΐου 2017, η Banco Santander SA (στο εξής: Banco Santander) ενημέρωσε την Banco Popular ότι δεν ήταν σε θέση να υποβάλει δεσμευτική προσφορά στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης.

32 Στις 16 Μαΐου 2017 η Banco Popular, σε ανακοίνωση σχετικού γεγονότος προς την Comisión nacional del mercado de valores (Εθνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, Ισπανία), δήλωσε ότι δυνητικοί αγοραστές είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον για τη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης, αλλά δεν είχαν ληφθεί δεσμευτικές προσφορές.

33 Στις 19 Μαΐου 2017 ο οίκος Fitch Ratings Ltd υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση της Banco Popular.

34 Στις 23 Μαΐου 2017 η πρόεδρος του ΕΣΕ, Elke König, παραχώρησε συνέντευξη στον τηλεοπτικό σταθμό *Bloomberg*, στην οποία ρωτήθηκε, μεταξύ άλλων, για την κατάσταση της Banco Popular.

35 Τον Μάιο του 2017 σε πολλά άρθρα του Τύπου υπήρχαν αναφορές στις δυσχέρειες της Banco Popular.

36 Τις πρώτες ημέρες του Ιουνίου του 2017 η Banco Popular αντιμετώπισε μαζικές αναλήψεις μετρητών.

37 Το πρωί της 5ης Ιουνίου 2017 η Banco Popular υπέβαλε στην Banco de España (Τράπεζα της Ισπανίας) μια πρώτη αίτηση παροχής επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, η οποία ακολουθήθηκε από δεύτερη αίτηση το απόγευμα για αύξηση του ζητηθέντος ποσού, λόγω σημαντικών κινήσεων μετρητών. Βάσει αιτήματος της Τράπεζας της Ισπανίας και μετά την εκτίμηση της αίτησης της Banco Popular για παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας στην οποία προέβη αυθημερόν η ΕΚΤ, το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ δεν διατύπωσε αντιρρήσεις για την παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας στην Banco Popular για την περίοδο έως τις 8 Ιουνίου 2017. Η Banco Popular έλαβε τμήμα της επείγουσας αυτής στήριξης της ρευστότητας και, στη συνέχεια, η Τράπεζα της Ισπανίας ανέφερε ότι δεν ήταν σε θέση να παράσχει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας στην Banco Popular.

Β. Η εξέλιξη της διαδικασίας εξυγίανσης

38 Στις σκέψεις 47 έως 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εξέθεσε τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με την εξέλιξη της διαδικασίας εξυγίανσης, τα οποία μπορούν να συνοψιστούν ως εξής.

39 Στις 23 Μαΐου 2017 το ΕΣΕ ανέθεσε στην ελεγκτική εταιρία Deloitte (στο εξής: Deloitte), ως ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα, να διενεργήσει αποτίμηση της Banco Popular βάσει του άρθρου 20 του κανονισμού ΕΜΕ.

40 Στις 24 Μαΐου 2017 το ΕΣΕ ζήτησε από την Banco Popular, βάσει του άρθρου 34 του κανονισμού ΕΜΕ, τις αναγκαίες πληροφορίες για να πραγματοποιήσει την αποτίμησή του. Στις 2 Ιουνίου 2017 ζήτησε επίσης από την Banco Popular να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης και να χορηγήσει πρόσβαση στην ασφαλή εικονική αίθουσα δεδομένων την οποία η Banco Popular είχε δημιουργήσει στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής.

41 Στις 3 Ιουνίου 2017 η εκτελεστική σύνοδος του ΕΣΕ εξέδωσε την απόφαση SRB/EES/2017/06, η οποία απευθυνόταν στο Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (FROB) (ταμείο για την ομαλή αναδιάρθρωση του τραπεζικού κλάδου, Ισπανία), σχετικά με τη διαδικασία πώλησης της Banco Popular. Το ΕΣΕ ενέκρινε την άμεση κίνηση της διαδικασίας πώλησης της Banco Popular από το FROB και του υπέδειξε τις απαιτήσεις σχετικά με την πώληση σύμφωνα με το άρθρο 39 της οδηγίας 2014/59. Ειδικότερα, το ΕΣΕ ανέφερε ότι το FROB θα έπρεπε να επικοινωνήσει με τους πέντε δυνητικούς αγοραστές που είχαν κληθεί να υποβάλουν προσφορά στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης.

42 Από τους πέντε δυνητικούς αγοραστές, δύο αποφάσισαν να μη συμμετάσχουν στη διαδικασία πώλησης και ένας αποκλείστηκε από την ΕΚΤ για λόγους προληπτικής εποπτείας.

43 Στις 4 Ιουνίου 2017 οι δύο δυνητικοί αγοραστές που είχαν αποφασίσει να συμμετάσχουν στη διαδικασία πώλησης, η Banco Santander και η Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA, υπέγραψαν συμφωνία τήρησης του απορρήτου και, στις 5 Ιουνίου 2017, τους δόθηκε πρόσβαση στην εικονική αίθουσα δεδομένων.

44 Στις 5 Ιουνίου 2017 το ΕΣΕ ενέκρινε μια πρώτη αποτίμηση (στο εξής: αποτίμηση 1), σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο α′, του κανονισμού ΕΜΕ, σκοπός της οποίας ήταν να παρασχεθούν τα στοιχεία βάσει των οποίων θα μπορούσε να καθοριστεί εάν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την κίνηση διαδικασίας εξυγίανσης, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού αυτού.

45 Στις 6 Ιουνίου 2017 η ΕΚΤ προέβη σε εκτίμηση της κατάστασης της Banco Popular σχετικά με το αν αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, κατόπιν διαβούλευσης με το ΕΣΕ, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού.

46 Από τη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, κατόπιν της εκτιμήσεως αυτής, η ΕΚΤ έκρινε, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης της Banco Popular κατά τα έτη 2016 και 2017, όπως αυτή συνοψίζεται στις σκέψεις 21 έως 37 της παρούσας αποφάσεως, και ειδικότερα τις υπερβολικές εκροές καταθέσεων, την ταχύτητα απώλειας της ρευστότητας της τράπεζας και την αδυναμία της να δημιουργήσει άλλη ρευστότητα, ότι υπήρχαν αντικειμενικά στοιχεί από τα οποία προέκυπτε ότι η Banco Popular πιθανώς δεν θα ήταν σε θέση στο εγγύς μέλλον να εξοφλήσει τις οφειλές της ή τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν αυτές θα καθίσταντο απαιτητές. Η ΕΚΤ συνήγαγε εξ αυτού ότι η Banco Popular είχε ήδη περιέλθει ή, εν πάση περιπτώσει, ότι ήταν πιθανό στο εγγύς μέλλον να περιέλθει σε πτώχευση, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α′, και παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, του κανονισμού ΕΜΕ.

47 Με επιστολή της 6ης Ιουνίου 2017, η Banco Popular ενημέρωσε την ΕΚΤ ότι το διοικητικό της συμβούλιο είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η τράπεζα βρισκόταν σε σημείο πιθανής πτώχευσης.

48 Τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν τη διαδικασία πωλήσεως, όπως προκύπτουν από τις σκέψεις 63 έως 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έχουν ως εξής.

49 Με έγγραφο της 6ης Ιουνίου 2017, το FROB γνωστοποίησε τα στοιχεία σχετικά με τη διαδικασία πώλησης και έθεσε προθεσμία για την υποβολή προσφορών την 6η Ιουνίου 2017, τα μεσάνυχτα.

50 Την ίδια ημέρα, η Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, ένας από τους δύο δυνητικούς αγοραστές της Banco Popular, πληροφόρησε το FROB ότι δεν θα υπέβαλλε προσφορά.

51 Επίσης στις 6 Ιουνίου 2017 η Deloitte υπέβαλε στο ΕΣΕ δεύτερη αποτίμηση (στο εξής: αποτίμηση 2), διενεργηθείσα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 10, του κανονισμού ΕΜΕ. Σκοπός της αποτίμησης 2 ήταν να εκτιμηθεί η αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της Banco Popular, να εκτιμηθεί η μεταχείριση της οποίας θα είχαν τύχει οι μέτοχοι και οι πιστωτές εάν η Banco Popular είχε υπαχθεί στην κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας καθώς και να παρασχεθούν τα στοιχεία βάσει των οποίων θα λαμβανόταν απόφαση σχετικά με τις μετοχές και τους τίτλους ιδιοκτησίας που θα μεταβιβάζονταν και τα οποία θα καθιστούσαν εφικτό τον καθορισμό, από το ΕΣΕ, των εμπορικών όρων για τους σκοπούς του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων. Ειδικότερα, σύμφωνα με την εν λόγω αποτίμηση, η οικονομική αξία της Banco Popular ανερχόταν σε 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ στο καλύτερο δυνατό σενάριο, σε μείον 8,2 δισεκατομμύρια ευρώ στο χειρότερο δυνατό σενάριο και, κατά την ακριβέστερη εκτίμηση, σε μείον 2 δισεκατομμύρια ευρώ.

52 Στις 7 Ιουνίου 2017 η Banco Santander υπέβαλε δεσμευτική προσφορά.

53 Με επιστολή της 7ης Ιουνίου 2017, το FROB ενημέρωσε το ΕΣΕ ότι η Banco Santander είχε υποβάλει προσφορά στις 7 Ιουνίου στις 3:12 και ότι η τιμή που προσέφερε για την αγορά των μετοχών της Banco Popular ήταν ένα ευρώ. Το FROB ανέφερε ότι το διοικητικό του συμβούλιο είχε επιλέξει την Banco Santander ως πλειοδότη στη διαδικασία πώλησης της Banco Popular μέσω διαγωνισμού και είχε αποφασίσει να προτείνει στο ΕΣΕ να ορίσει την Banco Santander ως αγοράστρια στην απόφαση του ΕΣΕ σχετικά με την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης της Banco Popular.

Γ. Το επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης

54 Στις 7 Ιουνίου 2017 το ΕΣΕ ενέκρινε το επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης για την Banco Popular, βάσει του κανονισμού ΕΜΕ.

55 Στις αιτιολογικές σκέψεις 19, 21 έως 25, στην αιτιολογική σκέψη 26, στοιχείο γ', καθώς και στις αιτιολογικές σκέψεις 36 και 46 του εν λόγω καθεστώτος, το ΕΣΕ διαπίστωσε τα εξής:

– στις 5 Δεκεμβρίου 2016 το ΕΣΕ ενέκρινε σχέδιο εξυγίανσης, το οποίο καθόριζε στρατηγική εξυγίανσης και προσδιόριζε το εργαλείο εξυγίανσης που θεωρήθηκε προτιμότερο (αιτιολογικές σκέψεις 19, 21 και 22)·

– από την εκτίμηση της ΕΚΤ σχετικά με την πτώχευση ή την πιθανή πτώχευση προέκυπτε ότι η κατάσταση ρευστότητας της Banco Popular επιδεινώθηκε σημαντικά από τον Οκτώβριο του 2016, λόγω αναλήψεων καταθέσεων σε όλες τις κατηγορίες πελατών· εξ αυτού συναγόταν ότι η τράπεζα αυτή δεν διέθετε επαρκείς επιλογές για να αποκαταστήσει τη ρευστότητά της προκειμένου να διασφαλίσει ότι θα ήταν σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όταν αυτές θα καθίσταντο απαιτητές (αιτιολογική σκέψη 23)·

– πολλές περιστάσεις οδήγησαν στην ταχεία επιδείνωση της κατάστασης ρευστότητας της Banco Popular, και συγκεκριμένα:

  – τον Φεβρουάριο του 2017 η Banco Popular ανακοίνωσε, αφενός, την ανάγκη για έκτακτες προβλέψεις ύψους 5,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, με αποτέλεσμα ενοποιημένη ζημία ύψους 3,485 δισεκατομμυρίων ευρώ, και, αφετέρου, τον διορισμό νέου προέδρου·

  – στις 10 Φεβρουαρίου 2017 η DBRS Morningstar υποβάθμισε την αξιολόγηση της Banco Popular·

  – στις 3 Απριλίου 2017 η Banco Popular δημοσίευσε μια ad hoc δημόσια δήλωση σχετικά με τα αποτελέσματα διαφόρων εσωτερικών ελέγχων που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις οικονομικές καταστάσεις του ιδρύματος και επιβεβαίωσε την αντικατάσταση του διευθύνοντος συμβούλου του ιδρύματος λιγότερο από ένα έτος μετά την ανάληψη των καθηκόντων του·

  – στις 7 Απριλίου 2017 η Standard & Poor's και, στις 21 Απριλίου, η Moody's υποβάθμισαν την αξιολόγηση της Banco Popular·

  – στις 12 Μαΐου 2017 η Banco Popular παρέβη την απαίτηση κάλυψης του κινδύνου ρευστότητας του 80 % και έκτοτε δεν ήταν σε θέση να συμμορφωθεί εκ νέου με το κανονιστικό όριο·

  – η συνεχής αρνητική κάλυψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σχετικά με τα οικονομικά αποτελέσματα και τον φερόμενο ως επικείμενο κίνδυνο πτώχευσης ή έλλειψης ρευστότητας της Banco Popular προκάλεσε αύξηση των αναλήψεων καταθέσεων·

  – στις 6 Ιουνίου 2017 η DBRS Morningstar και η Moody's υποβάθμισαν την αξιολόγηση της Banco Popular (αιτιολογική σκέψη 24)·

– οι προαναφερθείσες περιστάσεις οδήγησαν σε σημαντικές αναλήψεις καταθέσεων (αιτιολογική σκέψη 25)·

– η Banco Popular είχε λάβει μια πρώτη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας στις 5 Ιουνίου 2017, με την έγκριση της ΕΚΤ, πλην όμως η Τράπεζα της Ισπανίας δεν ήταν σε θέση να της παράσχει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας (αιτιολογική σκέψη 26, στοιχείο γ')·

– στις 6 Ιουνίου 2017 η Banco Popular ενημέρωσε την ΕΚΤ ότι το διοικητικό της συμβούλιο είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η τράπεζα βρισκόταν σε σημείο πιθανής πτώχευσης (αιτιολογική σκέψη 36), και

– το εργαλείο εξυγίανσης που προβλέπεται στο σχέδιο εξυγίανσης του 2016 δεν ήταν κατάλληλο για τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την ημερομηνία εξυγίανσης (αιτιολογική σκέψη 46).

56 Με το άρθρο 1 του επίδικου καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ αποφάσισε να υποβάλει την Banco Popular σε διαδικασία εξυγίανσης από την ημερομηνία της εξυγίανσης, με την αιτιολογία ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού ΕΜΕ.

57 Συναφώς, όπως προκύπτει από τα άρθρα 2 έως 4 του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ θεώρησε, καταρχάς, ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, εν συνεχεία, ότι δεν υφίσταντο εναλλακτικά μέτρα που θα μπορούσαν εντός εύλογου χρόνου να εμποδίσουν την πτώχευση της τράπεζας και, τέλος, ότι ήταν αναγκαία η ανάληψη δράσης εξυγίανσης με τη μορφή του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων της τράπεζας προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της και να αποφευχθούν σημαντικές επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ιδίως στην Ισπανία.

58 Κατά συνέπεια, με το άρθρο 5, παράγραφος 1, του επίδικου καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ αποφάσισε τα εξής:

«Το εργαλείο εξυγίανσης που θα χρησιμοποιηθεί για την Banco Popular συνίσταται σε πώληση δραστηριοτήτων βάσει του άρθρου 24 του κανονισμού [ΕΜΕ] μέσω της μεταβιβάσεως των μετοχών σε αγοραστή. Η απομείωση και η μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων θα πραγματοποιηθούν αμέσως πριν από την εφαρμογή του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων.»

59 Στο άρθρο 6 του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης διευκρινίζονται οι όροι της απομείωσης αυτής, καθώς και οι όροι πώλησης των δραστηριοτήτων. Συγκεκριμένα, με το άρθρο 6, παράγραφος 1, το ΕΣΕ αποφάσισε:

– καταρχάς, να απομειωθεί το ονομαστικό ποσό του εταιρικού κεφαλαίου της Banco Popular κατά 2 098 429 046 ευρώ, με αποτέλεσμα την ακύρωση του 100 % των μετοχών της Banco Popular·

– στη συνέχεια, να μετατραπεί το σύνολο του κύριου ποσού των πρόσθετων κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 1 που είχε εκδώσει η Banco Popular και που βρίσκονταν σε κυκλοφορία κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης εξυγίανσης σε νέες μετοχές εκδόσεως της Banco Popular, καλούμενες «νέες μετοχές Ι»·

– στη συνέχεια, να εκμηδενιστεί η ονομαστική αξία των «νέων μετοχών Ι», με αποτέλεσμα την εξ ολοκλήρου ακύρωση των εν λόγω «νέων μετοχών Ι»·

– τέλος, να μετατραπεί το σύνολο του κύριου ποσού των κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2 που είχε εκδώσει η Banco Popular και που βρίσκονταν σε κυκλοφορία κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης εξυγίανσης σε νέες μετοχές εκδόσεως της Banco Popular, καλούμενες «νέες μετοχές ΙΙ».

60 Το άρθρο 6, παράγραφος 3, του καθεστώτος εξυγίανσης προβλέπει ότι αυτά τα μέτρα απομείωσης και μετατροπής βασίζονται στην αποτίμηση 2, η οποία επιβεβαιώνεται από τα αποτελέσματα μιας διαφανούς και ανοικτής διαδικασίας πώλησης διενεργούμενης από το FROB.

61 Στο άρθρο 6, παράγραφος 5, του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ ανέφερε ότι ασκεί τις εξουσίες που του παρέχει το άρθρο 24, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού ΕΜΕ, σχετικά με το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων, και ότι εντέλλεται να μεταβιβαστούν οι «νέες μετοχές ΙΙ» στην Banco Santander, ελεύθερες κάθε δικαιώματος ή προνομίου τρίτων, ως αντιπαροχή για την καταβολή τιμής αγοράς ενός ευρώ. Διευκρινιζόταν ότι ο αποκτών είχε ήδη συναινέσει στη μεταβίβαση.

62 Το ΕΣΕ ανέφερε επίσης ότι η μεταβίβαση των «νέων μετοχών ΙΙ» θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί βάσει της δεσμευτικής προσφοράς του αγοραστή της 7ης Ιουνίου 2017 και να υλοποιηθεί από το FROB.

63 Το επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 7 Ιουνίου 2017.

64 Την ίδια ημέρα, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 2017/1246, για την αποδοχή του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης και την κοινοποίησε στο ΕΣΕ. Η αιτιολογική σκέψη 4 της απόφασης αυτής έχει ως εξής:

«Η Επιτροπή συμφωνεί με το καθεστώς εξυγίανσης. Ειδικότερα, συμφωνεί με τους λόγους που προβάλλονται από το ΕΣΕ για να αιτιολογήσει ότι η εξυγίανση είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 5, του κανονισμού [ΕΜΕ]».

65 Στις 7 Ιουνίου 2017 το ΕΣΕ κοινοποίησε επίσης το επίδικο καθεστώς εξυγίανσης στο FROB, δημοσιεύοντας παράλληλα στον ιστότοπό του ενημέρωση σχετικά με την έγκριση του καθεστώτος αυτού, συνοδευόμενη από έγγραφο στο οποίο συνοψίζονται τα αποτελέσματα της εξυγίανσης.

66 Την ίδια ημερομηνία, το FROB έλαβε τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του επίδικου καθεστώτος εξυγίανσης, σύμφωνα με το άρθρο 29 του κανονισμού ΕΜΕ.

Δ. Τα πραγματικά περιστατικά μετά την έγκριση του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης

67 Στις 14 Ιουνίου 2018 η Deloitte διαβίβασε στο ΕΣΕ την αποτίμηση της διαφοράς ως προς τη μεταχείριση, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφοι 16 έως 18, του κανονισμού ΕΜΕ και διενεργήθηκε προκειμένου να διαπιστωθεί αν οι μέτοχοι και οι πιστωτές θα είχαν τύχει καλύτερης μεταχείρισης αν είχε κινηθεί κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας εις βάρος της Banco Popular. Στις 31 Ιουλίου 2018 η Deloitte απέστειλε στο ΕΣΕ προσθήκη στην αποτίμηση αυτή, με την οποία διόρθωνε ορισμένα τυπικά σφάλματα.

68 Στις 11 Ιουλίου 2017 το ΕΣΕ δημοσίευσε στον ιστότοπό του μη εμπιστευτικό κείμενο του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης. Στο κείμενο αυτό, το ΕΣΕ απέκρυψε, μεταξύ άλλων, ορισμένες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις αιτιολογικές σκέψεις 23 έως 26, σχετικά με την κρίση ρευστότητας της Banco Popular, καθώς και σημαντικά τμήματα του άρθρου 6, παράγραφοι 3 και 4, του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης όσον αφορά την άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής.

69 Τον Ιούλιο του 2017 η ΕΚΤ δημοσίευσε στον ιστότοπό της μη εμπιστευτικό κείμενο της εκτιμήσεώς της σχετικά με την πτώχευση ή την πιθανή πτώχευση της Banco Popular.

70 Στις 2 Φεβρουαρίου και στις 31 Οκτωβρίου 2018 το ΕΣΕ δημοσίευσε μη εμπιστευτικά κείμενα του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, τα οποία περιελάμβαναν ορισμένες από τις πληροφορίες που είχαν απαλειφθεί προηγουμένως, οι οποίες παρατίθενται στη σκέψη 68 της παρούσας απόφασης, εξαιρουμένων ορισμένων αριθμητικών στοιχείων. Στο πλαίσιο αυτό, δημοσίευσε επίσης μη εμπιστευτικά κείμενα των αποτιμήσεων 1 και 2.

III. Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

71 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 18 Σεπτεμβρίου 2017, η νυν αναιρεσείουσα άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης και της απόφασης 2017/1246.

A. Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

72 Με αίτηση που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 15 Νοεμβρίου 2017, το ΕΣΕ ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 92, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, να διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων όσον αφορά την προσκόμιση ορισμένων εγγράφων που μνημονεύονται στο παράρτημα της αιτήσεως. Με απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2017, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να μην κάνει δεκτή την αίτηση διεξαγωγής αποδείξεων κατά το στάδιο εκείνο της διαδικασίας.

73 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 6 και 30 Νοεμβρίου 2017 και στις 5 και 13 Δεκεμβρίου 2017, αντιστοίχως, η Banco Santander, το Συμβούλιο, το Βασίλειο της Ισπανίας και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησαν να παρέμβουν στη διαδικασία υπέρ της Επιτροπής και του ΕΣΕ. Με αποφάσεις της 6ης Αυγούστου 2018 και της 12ης Απριλίου 2019, αντιστοίχως, το Γενικό Δικαστήριο έκανε δεκτές τις εν λόγω αιτήσεις παρεμβάσεως.

74 Στις 16 Φεβρουαρίου 2018 το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, κάλεσε το ΕΣΕ να καταθέσει το τελευταίο μη εμπιστευτικό κείμενο του καθεστώτος εξυγίανσης και μη εμπιστευτικό κείμενο της αποτίμησης 2, τα οποία είχαν δημοσιευτεί στον ιστότοπό του. Το ΕΣΕ κατέθεσε τα έγγραφα αυτά εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

75 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Ιανουαρίου 2020, η νυν αναιρεσείουσα πρότεινε νέο αποδεικτικό μέσο, δυνάμει του άρθρου 84 του Κανονισμού Διαδικασίας. Η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Banco Santander κατέθεσαν εμπρόθεσμα τις παρατηρήσεις τους.

76 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 2 Οκτωβρίου 2020, η νυν αναιρεσείουσα πρότεινε νέο αποδεικτικό μέσο κατ' εφαρμογήν του άρθρου 85, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας. Η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Banco Santander κατέθεσαν εμπρόθεσμα τις παρατηρήσεις τους.

77 Στις 16 Μαρτίου 2021 το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, κάλεσε το ΕΣΕ να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα. Με έγγραφα της 30ής Μαρτίου 2021 και της 20ής Απριλίου 2021, το ΕΣΕ απάντησε ότι τα ζητηθέντα έγγραφα ήταν εν μέρει εμπιστευτικά και ότι θα μπορούσαν να προσκομιστούν εάν το Γενικό Δικαστήριο διέτασσε συναφώς τη διεξαγωγή αποδείξεων.

78 Με διάταξη της 12ης Μαΐου 2021, το Γενικό Δικαστήριο διέταξε το ΕΣΕ, βάσει, αφενός, του άρθρου 24, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, αφετέρου, του άρθρου 91, στοιχείο β', του άρθρου 92, παράγραφος 3, καθώς και του άρθρου 103 του Κανονισμού Διαδικασίας, να προσκομίσει τα πλήρη κείμενα του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, της αποτίμησης 2, της εκτίμησης της ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017 σχετικά με το αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, καθώς και το πλήρες και το μη εμπιστευτικό κείμενο τόσο της επιστολής της Banco Popular προς την ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017, περιλαμβανομένου του παραρτήματός της, όσο και της επιστολής της ΕΚΤ προς την Banco Popular της 18ης Μαΐου 2017.

79 Με διάταξη της 9ης Ιουνίου 2021, το Γενικό Δικαστήριο αφαίρεσε από τη δικογραφία τα εμπιστευτικά κείμενα των εγγράφων που προσκόμισε το ΕΣΕ σε εκτέλεση της διάταξης της 12ης Μαΐου 2021 και διαβίβασε στη νυν αναιρεσείουσα καθώς και στο Βασίλειο της Ισπανίας, στο Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Banco Santander την επιστολή της Banco Popular προς την ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017 χωρίς το παράρτημά της.

Β. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

80 Προς στήριξη της προσφυγής της, η νυν αναιρεσείουσα προέβαλε δέκα λόγους αναιρέσεως.

81 Ο πρώτος λόγος στηριζόταν σε παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως η οποία προβλέπεται στα άρθρα 15 και 296 ΣΛΕΕ και σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας τα οποία κατοχυρώνονται στα άρθρα 42 και 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Ο δεύτερος λόγος στηριζόταν σε παραβίαση της αρχής nemo auditur propriam turpitudinem allegans και σε παράβαση του άρθρου 88 του κανονισμού ΕΜΕ. Ο τρίτος λόγος στηριζόταν σε έλλειψη νομιμότητας του κανονισμού ΕΜΕ, καθόσον τα άρθρα 21 και 24 του κανονισμού παραβιάζουν τις αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών. Ο τέταρτος λόγος αφορούσε έλλειψη νομιμότητας του κανονισμού ΕΜΕ, καθόσον τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού προσβάλλουν το δικαίωμα ιδιοκτησίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, και παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ. Ο πέμπτος λόγος αφορούσε έλλειψη νομιμότητας του κανονισμού ΕΜΕ, καθόσον τα άρθρα 18 και 20 του κανονισμού προσβάλλουν το δικαίωμα ακρόασης που κατοχυρώνεται στα άρθρα 17 και 41 του Χάρτη. Ο έκτος λόγος στηριζόταν σε προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, και σε παράβαση του άρθρου 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ. Ο έβδομος λόγος αφορούσε προσβολή του δικαιώματος ακρόασης, το οποίο κατοχυρώνεται στα άρθρα 17 και 41 του Χάρτη. Ο όγδοος λόγος στηριζόταν σε παράβαση του άρθρου 18 του κανονισμού ΕΜΕ, σε παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και σε παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ. Ο ένατος λόγος στηριζόταν σε παράβαση των άρθρων 14 και 20 του κανονισμού ΕΜΕ, σε παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και σε παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ. Ο δέκατος λόγος στηριζόταν σε παράβαση του άρθρου 14 του κανονισμού ΕΜΕ, σε παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και σε παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ.

82 Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, την προσφυγή στο σύνολό της.

83 Απέρριψε επίσης τα αιτήματα της νυν αναιρεσείουσας για λήψη μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας και για διεξαγωγή αποδείξεων.

IV. Αιτήματα των διαδίκων στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας

84 Η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση,

– να δεχθεί τα προβληθέντα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου αιτήματά της περί ακυρώσεως του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης και της απόφασης 2017/1246 και περί κηρύξεως των άρθρων 15 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ ως ανεφάρμοστων, σύμφωνα με το άρθρο 277 ΣΛΕΕ, και

– να καταδικάσει την Επιτροπή και το ΕΣΕ στα δικαστικά έξοδα αμφότερων των βαθμών δικαιοδοσίας.

85 Η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, το Βασίλειο της Ισπανίας καθώς και η Banco Santander ζητούν από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

86 Σε περίπτωση που το Δικαστήριο δεχθεί την αίτηση αναιρέσεως και αποφασίσει, σύμφωνα με το άρθρο 61 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να αποφανθεί το ίδιο επί της προσφυγής ακυρώσεως, η Banco Santander ζητεί από το Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 264, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, να περιορίσει το δεδικασμένο της αποφάσεώς του διατηρώντας σε ισχύ τα αποτελέσματα της πώλησης της Banco Popular στην Banco Santander. Το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο, στην ίδια περίπτωση, να διαπιστώσει ότι δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση η νομιμότητα των άρθρων 15, 18, 20, 21, 22 και 24 του κανονισμού ΕΜΕ.

V. Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

87 Προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει οκτώ λόγους αναιρέσεως, οι οποίοι αφορούν αντιστοίχως:

– παράβαση του άρθρου 18 του κανονισμού ΕΜΕ, παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ (πρώτος λόγος),

– παράβαση των άρθρων 14 και 20 του κανονισμού ΕΜΕ, παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ (δεύτερος λόγος),

– παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας, των άρθρων 17 και 47 του Χάρτη, καθώς και του άρθρου 14 του κανονισμού ΕΜΕ (τρίτος λόγος),

– προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας που κατοχυρώνονται στο άρθρο 47 του Χάρτη και παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ (τέταρτος λόγος),

– παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ και προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας που κατοχυρώνονται στο άρθρο 47 του Χάρτη όσον αφορά την εμπιστευτικότητα του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης και της αποτίμησης 2 (πέμπτος λόγος),

– παράβαση του άρθρου 47 του Χάρτη και του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), καθόσον το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα της αναιρεσείουσας περί προσκομίσεως εγγράφων (έκτος λόγος)·

– παράβαση των άρθρων 17 και 52 του Χάρτη, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας των άρθρων 15 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ (έβδομος λόγος), καθώς και

– παράβαση των άρθρων 17 και 52 του Χάρτη και του άρθρου 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ (όγδοος λόγος).

Α. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

88 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι, με την προσφυγή της με την οποία εισήχθη η υπόθεση που αποτελεί αντικείμενο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα ζητούσε την ακύρωση τόσο του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης όσο και της απόφασης 2017/1246.

89 Μολονότι το Δικαστήριο έχει κρίνει, με την απόφαση της 18ης Ιουνίου 2024, Επιτροπή κατά ΕΣΕ (C-551/22 P, EU:C:2024:520, σκέψεις 102 και 103), ότι το επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης δεν συνιστά πράξη δεκτική προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, οπότε είναι απαράδεκτη η προσφυγή που ασκείται κατά του καθεστώτος αυτού, εντούτοις η απόφαση 2017/1246 με την οποία η Επιτροπή ενέκρινε το εν λόγω καθεστώς έχει τα χαρακτηριστικά πράξης δεκτικής προσφυγής ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

90 Τούτου λεχθέντος, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως κατά αποφάσεως της Επιτροπής όπως η απόφαση 2017/1246, τα ενδιαφερόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να επικαλεστούν την έλλειψη νομιμότητας του καθεστώτος εξυγίανσης, το οποίο έκανε αποδεκτό η Επιτροπή, προσδίδοντάς του έτσι δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα, δυνατότητα η οποία μπορεί να τους διασφαλίσει επαρκή δικαστική προστασία. Επιπλέον, θεωρείται ότι, διά της αποδοχής του καθεστώτος εξυγίανσης, η Επιτροπή υιοθετεί τα στοιχεία και την αιτιολογία του καθεστώτος και είναι, κατά περίπτωση, υπόλογη ως προς αυτά ενώπιον των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης (απόφαση της 18 Ιουνίου 2024, Επιτροπή κατά ΕΣΕ, C-551/22 P, EU:C:2024:520, σκέψη 96 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

91 Οι λόγοι με τους οποίους αμφισβητείται η νομιμότητα του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης πρέπει, επομένως, να εξεταστούν εντός του πλαισίου αυτού.

Β. Επί του πρώτου, του τέταρτου, του πέμπτου και του έκτου λόγου αναιρέσεως, οι οποίοι αφορούν παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ, του άρθρου 18 του κανονισμού ΕΜΕ, του καθήκοντος επιμέλειας που υπέχει το ΕΣΕ, του άρθρου 47 του Χάρτη, του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ, καθώς και παραβίαση της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως

92 Με τον πρώτο, τον τέταρτο, τον πέμπτο και τον έκτο λόγο αναιρέσεως, οι οποίοι πρέπει να εξεταστούν πρώτοι, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η πρόσβαση στο πλήρες κείμενο, μεταξύ άλλων, του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, των αποτιμήσεων 1 και 2 ήταν αναγκαία για την άσκηση του δικαιώματός της αποτελεσματικής προσφυγής (πέμπτος λόγος αναιρέσεως), ότι η αιτιολογία του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης ήταν ανεπαρκής και αντιφατική λόγω των πληροφοριών που είχαν απαλειφθεί από αυτό καθώς και από τις αποτιμήσεις 1 και 2 (πρώτος και τέταρτος λόγος αναιρέσεως) και ότι, ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να διατάξει, με μέτρο οργάνωσης της διαδικασίας, να προσκομιστούν πλήρη αντίγραφα των εγγράφων αυτών καθώς και συμπληρωματικών εγγράφων (έκτος λόγος αναιρέσεως).

1. Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

93 Με τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομική πλάνη κατά την εφαρμογή του άρθρου 296 ΣΛΕΕ και του άρθρου 47 του Χάρτη, καθόσον έκρινε, με τις σκέψεις 354 έως 402 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι

εμπιστευτικές πληροφορίες που περιλαμβάνονταν στο επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης και στην αποτίμηση 2 δεν ήταν αναγκαίες για την άσκηση του δικαιώματός αποτελεσματικής προσφυγής. Ο λόγος αυτός περιλαμβάνει τέσσερα σκέλη.

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

94 Με το πρώτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 356 έως 359 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, είχε δικαίωμα πρόσβασης στο πλήρες κείμενο του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, παρά το γεγονός ότι δεν ήταν αποδέκτης του, δυνάμει του άρθρου 296 ΣΛΕΕ και του άρθρου 47 του Χάρτη.

95 Συναφώς, υποστηρίζει ότι, βάσει του άρθρου 88, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ, έπρεπε να της δοθεί πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης προκειμένου να ασκήσει προσφυγή. Υπενθυμίζει, περαιτέρω, ότι το δικαίωμα γνώσης της αιτιολογίας μιας πράξης δεν ισχύει μόνο για τους αποδέκτες της πράξης, αλλά και για τους τρίτους που επηρεάζονται από αυτήν. Υπό τις συνθήκες αυτές, εφόσον, ελλείψει δημοσιεύσεως ή κοινοποιήσεως μιας τέτοιας απόφασης, εναπόκειται στα πρόσωπα αυτά να ζητήσουν το πλήρες κείμενό της, η προθεσμία άσκησης προσφυγής μπορεί να αρχίσει μόνον από τη στιγμή που τα πρόσωπα αυτά έλαβαν επακριβώς γνώση του περιεχομένου και της αιτιολογίας της οικείας πράξης, ούτως ώστε να είναι σε θέση να ασκήσουν αποτελεσματικά το δικαίωμα προσφυγής. Η αναιρεσείουσα, πάντως, ζήτησε το 2017 πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης.

96 Με το δεύτερο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη, καθόσον έκρινε, με τις σκέψεις 381 και 388 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η δημοσίευση του κειμένου επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης από το οποίο είχαν απαλειφθεί ορισμένα χωρία ήταν σύμφωνη με το άρθρο 88 του κανονισμού ΕΜΕ.

97 Συγκεκριμένα, το αρχικώς δημοσιευθέν κείμενο του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης εμπόδισε την αναιρεσείουσα, μεταξύ άλλων, να γνωρίζει τους σκοπούς της εξυγίανσης και να αποκτήσει πρόσβαση στην αποτίμηση 1. Ούτε από το διαθέσιμο κείμενο του επίδικου καθεστώτος εξυγίανσης καθίσταται δυνατόν να γίνουν γνωστοί οι σκοποί αυτοί και να γίνει κατανοητή η έκταση της κρίσης ρευστότητας της Banco Popular, οι λόγοι για τους οποίους δεν μπορούσε να χορηγηθεί επείγουσα στήριξη της ρευστότητας, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους η απομείωση υπολογίστηκε σε μείον 8,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

98 Κατά την αναιρεσείουσα, το βάσιμο της αιτίασης αυτής επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι, στις 16 Φεβρουαρίου 2018, το Γενικό Δικαστήριο διέταξε το ΕΣΕ να προσκομίσει πληρέστερο κείμενο των εγγράφων αυτών και από το γεγονός ότι, κατά την αναιρεσείουσα, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται ως επί το πλείστον σε πληροφορίες οι οποίες κατέστησαν διαθέσιμες το 2018. Επιπλέον, αντιθέτως προς όσα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 389 έως 393 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι αποφάσεις της επιτροπής εξέτασης προσφυγών του ΕΣΕ της 28ης Νοεμβρίου 2017 και της 19ης Ιουνίου 2018, με τις οποίες παρασχέθηκε μεταγενέστερα πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα, ουδόλως βασίστηκαν στον χρόνο που παρήλθε από την έγκριση του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης.

99 Με το τρίτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη κρίνοντας, αφενός, με τις σκέψεις 394 έως 395 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν υπήρξε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα είχε τη δυνατότητα να ασκήσει προσφυγή και να υποβάλει παρατηρήσεις επί των νέων κειμένων του επίμαχου καθεστώς εξυγίανσης. Ωστόσο, κατά την αναιρεσείουσα, το ότι μπόρεσε απλώς να ασκήσει προσφυγή δεν σημαίνει ότι είχε τη δυνατότητα να ασκήσει αποτελεσματικά τα δικαιώματα άμυνάς της. Φρονεί ότι, για την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, τα πρόσωπα τα οποία αφορά μια απόφαση πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν το πλήρες κείμενό της προκειμένου να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως. Συγκεκριμένα, όταν δεν είναι διαθέσιμες όλες οι πληροφορίες, δεν είναι δυνατή η κατάρτιση και η ανάπτυξη των κατάλληλων μέσων ένδικης προστασίας. Επιπλέον, είναι πολύ δύσκολο να διατυπωθούν νέοι λόγοι, μετά την άσκηση της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, όπερ επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, οι δύο νέοι λόγοι ακυρώσεως που προβλήθηκαν πρωτοδίκως με το υπόμνημα απαντήσεως δεν ελήφθησαν υπόψη ή κρίθηκαν απαράδεκτοι από το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 701 έως 704 και 710 έως 713 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

100 Αφετέρου, με τις σκέψεις 396 και 397 της απόφασης αυτής, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εσφαλμένως ότι η έλλειψη αιτιολογίας μπορεί να θεραπευθεί εκ των υστέρων, δεδομένου ότι οι εμπιστευτικές πληροφορίες, μολονότι δεν είχαν κοινοποιηθεί στην αναιρεσείουσα, εντούτοις περιλαμβάνονταν εξαρχής στο επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης, στην αποτίμηση 1 και στην αποτίμηση 2.

101 Με το τέταρτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη, καθόσον έκρινε, με διάταξη της 9ης Ιουνίου 2021, που μνημονεύεται στη σκέψη 723 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα πλήρη κείμενα του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, της αποτίμησης 2 και της εκτίμησης όσον αφορά την πτώχευση ή την πιθανή πτώχευση της Banco Popular δεν ασκούσαν επιρροή στην επίλυση της διαφοράς. Συναφώς, υποστηρίζει ότι ζητούσε πρόσβαση στα κείμενα αυτά προκειμένου να είναι σε θέση να προβάλει νέα επιχειρήματα ή ακόμη και νέους λόγους.

102 Επιπλέον, τα πλήρη κείμενα των εγγράφων αυτών είναι ευρέως γνωστά όχι μόνο στο ΕΣΕ και στην Επιτροπή, αλλά και στο Γενικό Δικαστήριο, και, ως εκ τούτου, ασκούν κατ' ανάγκην κάποια επιρροή στην εκ μέρους τους κατανόηση των προβληθέντων επιχειρημάτων. Συγκεκριμένα, στη σκέψη 278 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο στηρίχθηκε στο παράρτημα της επιστολής της Banco Popular προς την ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017, ενώ το έγγραφο αυτό δεν είχε κοινοποιηθεί στην αναιρεσείουσα. Υπό τις συνθήκες αυτές, η μη κοινοποίηση των εν λόγω εγγράφων αντιβαίνει στην αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως.

103 Η Επιτροπή και η Banco Santander προβάλλουν ένσταση απαραδέκτου του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, για τον λόγο ότι η αναιρεσείουσα περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων και των επιχειρημάτων που είχε προβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Το ΕΣΕ υποστηρίζει ότι το τρίτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο στο μέτρο που η επιχειρηματολογία που αναπτύσσει η αναιρεσείουσα προς στήριξη του σκέλους αυτού, ήτοι ότι ήταν αναγκαίο να έχει στις διάθεσή της όλες τις πληροφορίες προκειμένου να είναι σε θέση να ασκήσει προσφυγή, προβάλλεται για πρώτη φορά κατ' αναίρεση.

104 Επί της ουσίας, η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

1) Επί του παραδεκτού

105 Όσον αφορά, καταρχάς, την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλαν η Επιτροπή και η Banco Santander, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, από το άρθρο 256, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και από το άρθρο 168, παράγραφος 1, στοιχείο δ', και το άρθρο 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να προσδιορίζει επακριβώς τα επίμαχα στοιχεία της απόφασης της οποίας ζητείται η αναίρεση, καθώς και τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν κατά τρόπο συγκεκριμένο το αίτημα αυτό, επί ποινή απαραδέκτου της αιτήσεως αναιρέσεως ή του οικείου λόγου αναιρέσεως. Δεν πληροί τις επιταγές περί αιτιολογήσεως που απορρέουν από τις διατάξεις αυτές η αίτηση αναιρέσεως η οποία, χωρίς να περιλαμβάνει επιχειρήματα που να αφορούν ειδικώς στον προσδιορισμό του νομικού σφάλματος που ενέχει ενδεχομένως η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, περιορίζεται στην κατά γράμμα επανάληψη ή παράθεση των λόγων και των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν ήδη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που στηρίζονται σε πραγματικούς ισχυρισμούς που ρητώς απορρίφθηκαν αυτό. Μια τέτοια αίτηση αναιρέσεως αποτελεί στην πραγματικότητα αίτηση για απλή επανεξέταση της ασκηθείσας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγής, πράγμα που δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου (απόφαση της 11ης Ιανουαρίου 2024, Planistat Europe και Charlot κατά Επιτροπής, C-363/22 P, EU:C:2024:20, σκέψεις 40 και 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

106 Ωστόσο, εφόσον ο αναιρεσείων αμφισβητεί την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου ερμηνεία ή εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, τα νομικά επιχειρήματα που εξετάστηκαν πρωτοδίκως μπορούν να αποτελέσουν εκ νέου αντικείμενο συζητήσεως στο πλαίσιο της αναιρετικής δίκης. Πράγματι, αν ο αναιρεσείων δεν μπορούσε να στηρίξει, κατά τον τρόπο αυτό, την αίτηση αναιρέσεως σε λόγους και επιχειρήματα που προέβαλε ήδη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η διαδικασία της αναιρέσεως θα καθίστατο εν μέρει άνευ αντικειμένου (αποφάσεις της 12ης Σεπτεμβρίου 2006, Reynolds Tobacco κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-131/03 P, EU:C:2006:541, σκέψη 51, και της 9ης Ιουλίου 2020, Haswani κατά Συμβουλίου, C-241/19 P, EU:C:2020:545, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

107 Εν προκειμένω, όμως, με τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως επιδιώκεται, κατ' ουσίαν, να τεθεί υπό αμφισβήτηση η απόφανση του Γενικού Δικαστηρίου επί διαφόρων νομικών ζητημάτων που τέθηκαν πρωτοδίκως στην κρίση του, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχουν τα θεσμικά όργανα από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη. Ειδικότερα, στο μέτρο που ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως περιλαμβάνει συγκεκριμένα στοιχεία αφορώντα τα βαλλόμενα σημεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και τα επιχειρήματα στα οποία στηρίζεται, δεν μπορεί να κριθεί απαράδεκτος στο σύνολό του.

108 Τούτου λεχθέντος, καθόσον, σύμφωνα με το δεύτερο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα επικρίνει τις σκέψεις 389 έως 393 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υποστηρίζοντας ότι, με τις αποφάσεις που εξέδωσε στις 28 Νοεμβρίου 2017 και στις 19 Ιουνίου 2018, σε απάντηση των αιτήσεων της αναιρεσείουσας για πρόσβαση σε έγγραφα, η επιτροπή εξέτασης προσφυγών του ΕΣΕ, προκειμένου να εκτιμήσει την εμπιστευτικότητα ορισμένων στοιχείων, έλαβε υπόψη τον χρόνο που παρήλθε από την έγκριση του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, επισημαίνεται ότι η αναιρεσείουσα δεν υποστηρίζει ούτε, κατά μείζονα λόγο, αποδεικνύει ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε αποδεικτικά στοιχεία, δεχόμενο, με τη

σκέψη 392 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, επειδή οι αποφάσεις αυτές εκδόθηκαν, αντιστοίχως, έξι μήνες και ένα έτος μετά την έγκριση του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, ο χρόνος που παρήλθε άσκησε επιρροή όσον αφορά την εκτίμηση της επιτροπής εξέτασης προσφυγών σχετικά με το αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού των επίμαχων πληροφοριών ως εμπιστευτικών.

109 Ωστόσο, κατά πάγια νομολογία, από το άρθρο 256, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως περιορίζεται σε νομικά ζητήματα και ότι, ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να προβαίνει στη διαπίστωση και την εκτίμηση των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών καθώς και των αποδεικτικών στοιχείων. Η εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων δεν αποτελεί, υπό την επιφύλαξη ότι δεν συντρέχει περίπτωση παραμορφώσεώς τους, νομικό ζήτημα υποκείμενο, αυτό καθεαυτό, στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου (απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά European Food κ.λπ., C-638/19 P, EU:C:2022:50, σκέψη 71 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

110 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο, καθόσον βάλλει κατά των σκέψεων 389 έως 393 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

111 Όσον αφορά, τέλος, το τρίτος σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, το ΕΣΕ υποστηρίζει εσφαλμένως ότι το σκέλος αυτό είναι απαράδεκτο επειδή η αναιρεσείουσα προβάλλει για πρώτη φορά με την αίτηση αναιρέσεως το επιχείρημα ότι ήταν αναγκαίο να έχει στις διάθεσή της όλες τις πληροφορίες προκειμένου να μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα προσφυγής. Συγκεκριμένα, από το δικόγραφο της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προκύπτει ότι, μετά την άρνηση του ΕΣΕ να παράσχει τις πληροφορίες αυτές, η αναιρεσείουσα ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να διατάξει την προσκόμιση, μεταξύ άλλων, του πλήρους κειμένου του επίμαχου καθεστώς εξυγίανσης, καθώς και το πλήρες κείμενο της αποτίμησης 1 προκειμένου να μπορέσει να εξακριβώσει αν τηρήθηκαν εν προκειμένω οι προϋποθέσεις των άρθρων 18 και 20 του κανονισμού ΕΜΕ για την έγκριση δράσης εξυγίανσης.

2) Επί της ουσίας

112 Με τα τέσσερα σκέλη του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι έπρεπε να της αναγνωριστεί, δυνάμει του άρθρου 296 ΣΛΕΕ και του άρθρου 47 του Χάρτη, δικαίωμα πρόσβασης στο πλήρες κείμενο του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης και των προπαρασκευαστικών αποτιμήσεων, συμπεριλαμβανομένων των εμπιστευτικών πληροφοριών που περιέχονταν στα έγγραφα αυτά. Χωρίς να αμφισβητεί, αυτή καθεαυτήν, την επάρκεια της αιτιολογίας του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, παραπονείται διότι ορισμένοι λόγοι και πληροφορίες που περιέχονταν στο αρχικό κείμενο του καθεστώτος αυτού είχαν αρχικώς απαλειφθεί από το κείμενο που δημοσιεύθηκε στο διαδίκτυο και δημοσιοποιήθηκαν μόνον εν μέρει μετά την άσκηση της προσφυγής.

113 Συναφώς, υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως αποτελεί ουσιώδη τύπο που πρέπει να διακρίνεται από το ζήτημα του βασίμου της αιτιολογίας, το οποίο αφορά την ουσιαστική νομιμότητα της επίδικης πράξης (απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2024, Jenkinson κατά Συμβουλίου κ.λπ., C-46/22 P, EU:C:2024:50, σκέψη 130 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

114 Αποτελεί, εξάλλου, πάγια νομολογία ότι από την επιβαλλόμενη από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ αιτιολογία είναι μεν αναγκαίο να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και χωρίς αμφισημία η συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη, κατά τρόπον ώστε να καθίσταται

δυνατόν ο μεν ενδιαφερόμενος να γνωρίζει τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη των μέτρων, το δε αρμόδιο δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχό του, πλην όμως η αιτιολογία αυτή πρέπει να προσαρμόζεται στη φύση της επίμαχης πράξης και στο πλαίσιο εντός του οποίου αυτή εκδόθηκε. Στο πλαίσιο αυτό, δεν απαιτείται να προσδιορίζει η αιτιολογία όλα τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που ασκούν επιρροή, καθόσον το ζήτημα της επάρκειας της αιτιολογίας πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της πράξης αυτής, αλλά και το πλαίσιό της και το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα και ιδίως το συμφέρον που έχουν ενδεχομένως προς παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες της (πρβλ. αποφάσεις της 8ης Μαΐου 2019, Landeskreditbank Baden-Württemberg κατά ΕΚΤ, C-450/17 P, EU:C:2019:372, σκέψεις 85 και 87, και της 29ης Σεπτεμβρίου 2022, ABLV Bank κατά ΕΣΕ, C-202/21 P, EU:C:2022:734, σκέψη 193 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

115 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ο βαθμός ακρίβειας της αιτιολογίας της αποφάσεως πρέπει να είναι ανάλογος των υλικών δυνατοτήτων και των τεχνικών συνθηκών ή της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να εκδοθεί. Επομένως, κατά την κατάρτιση μιας πράξεως, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν υποχρεούνται να λαμβάνουν θέση επί σαφώς δευτερευόντων στοιχείων ή να απαντούν εκ των προτέρων σε δυνητικές αντιρρήσεις (πρβλ. αποφάσεις της 10ης Ιουλίου 2008, Bertelsmann et Sony Corporation of America κατά Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, σκέψεις 167 και 87, και της 6ης Νοεμβρίου 2012, Éditions Odile Jacob κατά Επιτροπής, C-551/10 P, EU:C:2012:681, σκέψη 48).

116 Όσον αφορά το άρθρο 47 του Χάρτη, η αποτελεσματικότητα του δικαστικού ελέγχου τον οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο αυτό επιβάλλει να είναι ο ενδιαφερόμενος σε θέση να γνωρίζει τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η διοικητική απόφαση που τον αφορά, είτε επειδή έχει διαβάσει την ίδια την απόφαση είτε επειδή του έχουν γνωστοποιηθεί οι λόγοι αυτοί κατόπιν αιτήσεώς του, χωρίς να θίγεται η εξουσία του αρμόδιου δικαστή να απαιτήσει από την οικεία αρχή να προβεί στη γνωστοποίησή τους, προκειμένου να παρασχεθεί στον ενδιαφερόμενο η δυνατότητα να υπερασπιστεί τα δικαιώματά του υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και να αποφασίσει, έχοντας γνώση όλων των στοιχείων, αν είναι σκόπιμο να προσφύγει στον αρμόδιο δικαστή, καθώς και για να παρασχεθεί στον δικαστή η πλήρης δυνατότητα άσκησης του ελέγχου νομιμότητας της επίδικης απόφασης (αποφάσεις της 4ης Ιουνίου 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, σκέψη 53 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 24ης Νοεμβρίου 2020, Minister van Buitenlandse Zaken, C-225/19 και C-226/19, EU:C:2020:951, σκέψη 43).

117 Όσον αφορά, ειδικότερα, τη γνωστοποίηση της αιτιολογίας σε άλλα πρόσωπα πέραν του αποδέκτη της πράξης, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, κατ' εφαρμογήν της αρχής προστασίας του επιχειρηματικού απορρήτου, η οποία αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης και εξειδικεύεται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 339 ΣΛΕΕ, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης δεσμεύονται, καταρχήν, να μην αποκαλύπτουν στους ανταγωνιστές ιδιώτη επιχειρηματία εμπιστευτικές πληροφορίες που παρέχονται από αυτόν (απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Landesbank Baden-Württemberg και ΕΣΕ, C-584/20 P και C-621/20 P, EU:C:2021:601, σκέψη 109 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

118 Προκειμένου να διασφαλίσει την τήρηση των υποχρεώσεων αυτών, το Δικαστήριο έχει κρίνει, σε πλείονες τομείς του δικαίου της Ένωσης, ότι η αιτιολογία βλαπτικής για έναν πολίτη πράξης, η οποία στηρίζεται σε εκτίμηση της συγκριτικής θέσης ιδιωτών επιχειρηματιών, μπορεί, σε ορισμένο βαθμό, να περιορίζεται προκειμένου να προστατευθούν πληροφορίες σχετικές με τους εν λόγω επιχειρηματίες οι οποίες καλύπτονται από το επιχειρηματικό απόρρητο. Ωστόσο, η υποχρέωση τηρήσεως του επιχειρηματικού απορρήτου δεν μπορεί να καταστήσει κενή περιεχομένου την υποχρέωση αιτιολογήσεως. Επομένως, μολονότι μια τέτοια πράξη μπορεί, υπό το πρίσμα της

υποχρεώσεως τηρήσεως του επιχειρηματικού απορρήτου, να είναι επαρκώς αιτιολογημένη χωρίς να περιέχει ιδίως το σύνολο των αριθμητικών στοιχείων επί των οποίων στηρίζεται η συλλογιστική, πρέπει εντούτοις να προκύπτει από την αιτιολογία κατά τρόπο σαφή και χωρίς αμφισημία η συλλογιστική αυτή καθώς και η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε (πρβλ. αποφάσεις της 1ης Ιουλίου 2008, Chronopost και La Poste κατά UFEX κ.λπ., C-341/06 P και C-342/06 P, EU:C:2008:375, σκέψεις 108 έως 111, της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Club Hotel Loutraki κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-131/15 P, EU:C:2016:989, σκέψη 48, καθώς και της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Landesbank Baden-Württemberg και ΕΣΕ, C-584/20 P και C-621/20 P, EU:C:2021:601, σκέψεις 110, 111 και 120).

119 Στο πλαίσιο, πάντως, του καθεστώτος που θεσπίστηκε με τον κανονισμό ΕΜΕ, η τήρηση των απαιτήσεων περί επαγγελματικού απορρήτου που προβλέπονται στο άρθρο 339 ΣΛΕΕ προσδιορίζεται, μεταξύ άλλων, από το άρθρο 88, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού αυτού, το οποίο απαγορεύει στο ΕΣΕ να γνωστοποιεί τις πληροφορίες που καλύπτονται από τις απαιτήσεις αυτές σε άλλον δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, εκτός εάν η γνωστοποίηση αυτή είναι αναγκαία στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών. Επιπλέον, το άρθρο 90, παράγραφος 4, του κανονισμού ΕΜΕ ορίζει ότι τα πρόσωπα που αποτελούν αντικείμενο των αποφάσεων του ΕΣΕ έχουν δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο που τηρεί το ΕΣΕ, με την επιφύλαξη του έννομου συμφέροντος άλλων προσώπων για την προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου τους, και διευκρινίζει ρητώς ότι το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο δεν καλύπτει τις εμπιστευτικές πληροφορίες ή τα προπαρασκευαστικά έγγραφα εσωτερικής χρήσης του ΕΣΕ.

120 Όσον αφορά το πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο ορθώς έκρινε, με τη σκέψη 357 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, στο μέτρο που η αναιρεσείουσα δεν ήταν αποδέκτης του επίδικου καθεστώτος εξυγίανσης, το οποίο απευθυνόταν στο FROB, δεν ήταν, εν πάση περιπτώσει, υποχρεωτικό να της κοινοποιηθεί το εν λόγω καθεστώς.

121 Επιπλέον, στη σκέψη 381 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, με την προσφυγή της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η αναιρεσείουσα δεν προέβαλε συγκεκριμένο επιχείρημα προκειμένου να αποδείξει ότι η δήλωση περί εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που είχαν απαλειφθεί από το επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης ήταν αντίθετη προς την αρχή της διαφάνειας. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε, με τη σκέψη 388 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, χωρίς να υποπέσει σε νομική πλάνη, ότι η νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 117 και 118 της παρούσας απόφασης εφαρμόζεται κατ' αναλογίαν στις εμπιστευτικές πληροφορίες που κατέχει το ΕΣΕ, κατά την έννοια του άρθρου 88, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014. Σύμφωνα όμως με τη νομολογία αυτήν, οι τρίτοι τους οποίους αφορά ένα καθεστώς εξυγίανσης δεν έχουν πάντα δικαίωμα να λάβουν το πλήρες κείμενό του.

122 Αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η αναιρεσείουσα στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η ερμηνεία αυτή δεν αποκλείεται επειδή το άρθρο 88, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού ΕΜΕ απαγορεύει τη γνωστοποίηση των πληροφοριών που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο, «πέραν των περιπτώσεων που αυτό κρίνεται δέον για νομικούς λόγους».

123 Συγκεκριμένα, η εξαίρεση αυτή, η οποία αποσκοπεί στην εξισορρόπηση, αφενός, των απαιτήσεων που απορρέουν από το άρθρο 339 ΣΛΕΕ και, αφετέρου, εκείνων που απορρέουν από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη, πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα της νομολογίας που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 117 και 118 της παρούσας αποφάσεως. Πρέπει,

επομένως, να γίνει δεκτό ότι το άρθρο 88, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού ΕΜΕ υποχρεώνει το ΕΣΕ να εκθέτει στην αιτιολογία του επίμαχου καθεστώς εξυγίανσης, κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο, τη συλλογιστική που ακολουθήθηκε καθώς και τη χρησιμοποιηθείσα μεθοδολογία, χωρίς, ωστόσο, η υποχρέωση αυτή να του επιβάλλει τη δημοσιοποίηση πληροφοριών που καλύπτονται από το επιχειρηματικό απόρρητο και ιδίως τη δημοσιοποίηση του συνόλου των αριθμητικών στοιχείων που παρατίθενται στο εν λόγω καθεστώς, όπως επιβεβαιώνεται από την αιτιολογική σκέψη 116 του κανονισμού.

124 Συγκεκριμένα, από την εν λόγω αιτιολογική σκέψη προκύπτει ότι «οι πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο και τις λεπτομέρειες των σχεδίων εξυγίανσης και το αποτέλεσμα οποιασδήποτε αξιολόγησης των σχεδίων αυτών ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο, ιδίως στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις», και ότι «[χρειάζονται] επομένως κατάλληλοι μηχανισμοί για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας τέτοιων πληροφοριών».

125 Επιπλέον, η εμπιστευτικότητα που απαιτείται από το άρθρο 88, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού ΕΜΕ, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 116 του κανονισμού αυτού, αποσκοπεί όχι μόνο στην προστασία των συγκεκριμένων συμφερόντων των άμεσα ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, αλλά και στη διασφάλιση της δυνατότητας του ΕΣΕ να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντα που του αναθέτει ο εν λόγω κανονισμός. Προς τον σκοπό αυτόν, το άρθρο 34, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού ΕΜΕ παρέχει στο ΕΣΕ, μεταξύ άλλων, την εξουσία να ζητεί από τα πιστωτικά ιδρύματα όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων του, χωρίς οι σχετικές με την προστασία του επαγγελματικού απορρήτου απαιτήσεις να απαλλάσσουν τα ιδρύματα αυτά από την υποχρέωση παροχής των πληροφοριών αυτών. Αν δεν υπάρχει εμπιστοσύνη ότι θα διατηρηθεί, καταρχήν, ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των παρεχόμενων πληροφοριών, διακυβεύεται η απρόσκοπτη διαβίβαση πληροφοριών αναγκαίων για την εκπλήρωση των εν λόγω αποστολών (βλ. κατ' αναλογίαν, όσον αφορά την οδηγία 2004/39/ΕΚ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, απόφαση της 19ης Ιουνίου 2018, Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, σκέψεις 31 έως 33).

126 Στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, στις σκέψεις 381 και 388 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η δημοσίευση κειμένου του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης από το οποίο είχαν απαλειφθεί ορισμένα χωρία πληρούσε τις απαιτήσεις του άρθρου 88, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού αυτού. Ωστόσο, η επιχειρηματολογία αυτή στηρίζεται σε προδήλως εσφαλμένη ερμηνεία των σκέψεων αυτών, οι οποίες αφορούν την εμπιστευτικότητα του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, χωρίς να εξετάζεται ο επαρκής χαρακτήρας της αιτιολογίας που παρατίθεται στο μη εμπιστευτικό κείμενο του εν λόγω καθεστώτος. Η επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας προσκρούει επίσης στην εκτίμηση που διατυπώνεται στη σκέψη 400 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπου το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, κατ' ουσίαν, ότι εξέτασε τα επιχειρήματα περί ανεπάρκειας της αιτιολογίας που παρατίθεται στο μη εμπιστευτικό κείμενο του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης όχι στις σκέψεις 354 έως 399 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αλλά σε άλλο τμήμα της αποφάσεως αυτής, και συγκεκριμένα στις σκέψεις 330 έως 353.

127 Όσον αφορά, στο πλαίσιο αυτό, τις σκέψεις 394 και 395 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, με τις σκέψεις αυτές, ότι η δημοσίευση, διαδοχικώς, του μη εμπιστευτικού κειμένου του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης και, κατόπιν, κειμένων του εν λόγω καθεστώτος και των αποτιμήσεων 1 και 2 με λιγότερες περικοπές παρέσχε στην αναιρεσείουσα τη δυνατότητα να ασκήσει προσφυγή και να προβάλει επιχειρήματα βάσει των κειμένων αυτών, προκειμένου να απαντήσει στην επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας περί αδυναμίας της να προασπίσει τα δικαιώματά της ελλείψει προσβάσεως στα πλήρη κείμενα των

εγγράφων αυτών. Αντιθέτως, το Γενικό Δικαστήριο ουδόλως έκρινε, με τις σκέψεις αυτές, ότι το γεγονός και μόνον ότι η νυν αναιρεσείουσα άσκησε προσφυγή αρκεί για να αποδειχθεί ότι έγινε σεβαστό το δικαίωμά της πραγματικής προσφυγής.

128 Στο μέτρο που, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 126 της παρούσας απόφασης, η εξέταση του Γενικού Δικαστηρίου, στις σκέψεις 354 έως 399 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν αφορούσε την προβαλλόμενη ανεπάρκεια της γνωστοποιηθείσας αιτιολογίας του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, κρίνεται αλυσιτελής η σχετική με την εν λόγω ανεπάρκεια επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας, η οποία συνοψίζεται στις σκέψεις 97 και 98 της παρούσας απόφασης.

129 Τέλος, οι επικρίσεις που διατυπώνονται κατά των σκέψεων 396 και 397 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως στηρίζονται σε προδήλως εσφαλμένη ερμηνεία των σκέψεων αυτών. Συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το ΕΣΕ ουδόλως είχε συμπληρώσει την αιτιολογία του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης και των αποτιμήσεων 1 και 2 με πληροφορίες οι οποίες δεν περιλαμβάνονταν εξαρχής στα έγγραφα αυτά, χωρίς, πάντως, να δεχθεί ότι το οφειλόμενο σε ανεπαρκή αιτιολογία ελάττωμα μιας πράξης μπορεί στη συνέχεια να θεραπευθεί. Αντιθέτως, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου που δεν αμφισβητήθηκαν από την αναιρεσείουσα, το ΕΣΕ δημοσίευσε διαδοχικά στον ιστότοπό του πληροφορίες οι οποίες αρχικώς περιλαμβάνονταν στα εν λόγω έγγραφα και θεωρήθηκαν εμπιστευτικές.

130 Ως εκ τούτου, το πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, στο μέτρο που είναι παραδεκτά, κρίνονται αβάσιμα.

131 Με το τέταρτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα επισημαίνει ότι ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να διατάξει την προσκόμιση του πλήρους κειμένου του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, της αποτίμησης 2 και της εκτίμησης της ΕΚΤ όσον αφορά την πτώχευση ή την πιθανή πτώχευση της Banco Popular, προκειμένου να προβάλει νέα επιχειρήματα ή ακόμη και νέους λόγους. Υπό τις συνθήκες αυτές, εκτιμά ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη, κρίνοντας, με τη διάταξη της 9ης Ιουνίου 2021 που μνημονεύεται στη σκέψη 723 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το πλήρες κείμενο των εγγράφων αυτών δεν ήταν κρίσιμο για την επίλυση της διαφοράς πρωτοδίκως.

132 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, στο μέτρο που η προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού ΕΜΕ, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της νομολογίας που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 117 και 118 της παρούσας αποφάσεως, να δικαιολογήσει την απόκρυψη ορισμένων αριθμητικών στοιχείων στην αιτιολογία του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, η προστασία αυτή δικαιολογεί επίσης το να μην έχει η αναιρεσείουσα τη δυνατότητα να αμφισβητήσει τα εν λόγω στοιχεία. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι, σε μια τέτοια περίπτωση, δεν είναι δυνατή η αμφισβήτηση ορισμένων αριθμητικών στοιχείων αυτών καθεαυτά αποτελεί άμεση συνέπεια του αναγκαίου συμβιβασμού μεταξύ, αφενός, των απαιτήσεων που απορρέουν από το άρθρο 339 ΣΛΕΕ και, αφετέρου, εκείνων που απορρέουν από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη, συμβιβασμού ο οποίος δικαιολογεί, κατά τη νομολογία αυτήν, τη μη γνωστοποίηση πληροφοριών που καλύπτονται από το επιχειρηματικό απόρρητο.

133 Επιβάλλεται να διευκρινιστεί ότι δεν αποκλείεται παντελώς η δυνατότητα ένδικης αμφισβήτησης των εν λόγω αριθμητικών στοιχείων, στο μέτρο που, σύμφωνα με την ίδια αυτή νομολογία, από την αιτιολογία της βλαπτικής πράξης που περιέχει τα στοιχεία αυτά πρέπει να προκύπτει κατά

τρόπο σαφή και χωρίς αμφισημία η συλλογιστική που ακολουθήθηκε και η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε. Αν η πράξη πάσχει τέτοιο ελάττωμα, ο ενδιαφερόμενος διοικούμενος μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του δικαστή της Ένωσης.

134 Υπό τις συνθήκες αυτές, εκτιμά ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν παρέβη το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη, κρίνοντας, με τη διάταξη της 9ης Ιουνίου 2021 που μνημονεύεται στη σκέψη 723 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το πλήρες κείμενο των εγγράφων αυτών δεν ήταν κρίσιμο για την επίλυση της διαφοράς πρωτοδίκως.

135 Εξάλλου, κατά το μέρος που η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι οι μη γνωστοποιηθείσες πληροφορίες θα επηρέαζαν την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, αρκεί η επισήμανση ότι ουδόλως τεκμηριώνει την επιχειρηματολογία της και ότι στηρίζεται, καθόσον αφορά τη σκέψη 278 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σε προδήλως εσφαλμένη ερμηνεία της απόφασης αυτής. Πράγματι, από τη διατύπωση της σκέψης αυτής προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο ουδόλως στηρίχθηκε στο παράρτημα της επιστολής της Banco Popular προς την ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017, αλλά απλώς επανέλαβε τις σχετικές με το παράρτημα αυτό πληροφορίες οι οποίες περιέχονταν στην επιστολή. Η αναιρεσείουσα δεν αμφισβητεί, πάντως, ότι η επιστολή αυτή της κοινοποιήθηκε.

136 Επομένως, ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως απαράδεκτος και εν μέρει ως αβάσιμος.

2. Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

137 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εσφαλμένως, με τις σκέψεις 275 έως 327 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ΕΣΕ τήρησε την υποχρέωση επιμέλειας καθώς και το άρθρο 296 ΣΛΕΕ όσον αφορά την εκτίμηση των προϋποθέσεων εξυγίανσης που προβλέπονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού ΕΜΕ. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε δύο σκέλη.

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

138 Στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 292 έως 302 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το ΕΣΕ παρέβη το άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού ΕΜΕ, το καθήκον επιμέλειας που υπέχει και την κατά το άρθρο 296 ΣΛΕΕ υποχρέωση αιτιολογήσεως, καθόσον παρέλειψε να συλλέξει κατά τρόπο ενδελεχή και αμερόληπτο όλα τα πραγματικά περιστατικά που σχετίζονται με την κρίση ρευστότητας της Banco Popular και να διευκρινίσει τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι η κρίση αυτή δεν ήταν περιστασιακή.

139 Κατά την αναιρεσείουσα, η μη τήρηση της απαίτησης κάλυψης των αναγκών ρευστότητας δεν αποτελούσε λόγο εξυγίανσης, αλλά λόγο προκειμένου η ΕΚΤ να παράσχει στην Banco Popular προθεσμία για την αποκαταστήσει την οικονομική της κατάσταση και, ενδεχομένως, να της επιβάλει κυρώσεις, πράγμα το οποίο δεν έπραξε. Εκτιμά ότι το ΕΣΕ στηρίχθηκε σε ένα και μόνο κριτήριο, σχετικά με το εάν ήταν δυνατόν, στις 7 Ιουνίου 2017, να παρασχεθεί επείγουσα στήριξη της ρευστότητας, πράγμα που αποδεικνύει, κατά την αναιρεσείουσα, ότι η κρίση ήταν περιστασιακή. Ωστόσο, σύμφωνα με τις διαλαμβανόμενες στη σκέψη 294 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ της 6ης Αυγούστου 2015,

σχετικά με την ερμηνεία των διαφόρων περιστάσεων όπου ένα ίδρυμα θεωρείται ότι τελεί σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, σύμφωνα με το άρθρο 32, παράγραφος 6, της οδηγίας 2014/59 (EBA/GL/2015/07), μια κρίση ρευστότητας μπορεί να οδηγήσει σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης μόνον εφόσον η κρίση αυτή δεν έχει προσωρινό χαρακτήρα. Αναφερόμενη στην κατάσταση μιας άλλης τράπεζας, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι μια κρίση ρευστότητας πρέπει να διαρκέσει περισσότερο από πέντε μήνες ώστε να μη θεωρείται περιστασιακή.

140 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ενέχει πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τις εκτιμήσεις σχετικά με το καθήκον επιμέλειας που υπέχει το ΕΣΕ και την εφαρμογή του άρθρου 296 ΣΛΕΕ, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τη σκέψη 303 της απόφασης αυτής, ότι οι περιστάσεις και οι λόγοι που οδήγησαν την ΕΚΤ στο συμπέρασμα ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης δεν ασκούσαν επιρροή. Λόγω της ευρύτητας του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτει το ΕΣΕ στο πλαίσιο του άρθρου 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β′, και παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, του κανονισμού ΕΜΕ, το ΕΣΕ οφείλει να εξετάζει, κατά τρόπο ενδελεχή και αμερόληπτο, όλες τις σχετικές πληροφορίες και να αιτιολογεί την απόφασή του υπό το πρίσμα των πληροφοριών αυτών. Επομένως, το ΕΣΕ δεν μπορεί να αρκεστεί σε παραπομπή στην εκτίμηση της ΕΚΤ ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

141 Ειδικότερα, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε στη σκέψη 315 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να εξετάσει τους λόγους για τους οποίους δεν μπορούσε να παρασχεθεί επείγουσα στήριξη της ρευστότητας στην Banco Popular, καθώς και αν η Banco Popular μπορούσε να λάβει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΕ όφειλε να συνεκτιμήσει το ποσό της εγκριθείσας επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, το ποσό που είχε χρησιμοποιηθεί, το ποσό που ήταν διαθέσιμο και το ποσό της πρόσθετης επείγουσας στήριξης της ρευστότητας που μπορούσε να ζητηθεί. Συναφώς, η κρίση του Γενικού Δικαστηρίου ότι η επείγουσα παροχή ρευστότητας δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του ΕΣΕ επιβεβαιώνει ότι το ΕΣΕ δεν τήρησε το καθήκον επιμέλειας που υπέχει.

142 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος, διότι η αναιρεσείουσα περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων και των επιχειρημάτων που είχε προβάλει με την προσφυγή της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, χωρίς να εξηγεί σε τι συνίσταται η πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε, κατά τη γνώμη της, το Γενικό Δικαστήριο. Κατά το ΕΣΕ, η αναιρεσείουσα προβάλλει για πρώτη φορά κατ' αναίρεση ότι η μη τήρηση του δείκτη κάλυψης των αναγκών ρευστότητας δεν αποτελεί λόγο εξυγίανσης, ότι η ΕΚΤ δεν επέβαλε κυρώσεις στην Banco Popular για τη μη τήρηση της απαίτησης κάλυψης των αναγκών ρευστότητας και ότι η αίτηση για παροχή πρόσθετης επείγουσας στήριξης της ρευστότητας αποδεικνύει τον προσωρινό χαρακτήρα της κρίσης ρευστότητας.

143 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

1) Επί του παραδεκτού

144 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα επιδιώκει, κατ' ουσίαν, να αμφισβητήσει το βάσιμο του σκεπτικού με το οποίο το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον όγδοο πρωτοδίκως προβληθέντα λόγο ακυρώσεως, με τον οποίο υποστήριξε ότι το ΕΣΕ παρέβη το άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού ΕΜΕ, το καθήκον επιμέλειας και την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ. Στο μέτρο που ο πρώτος λόγος αναιρέσεως περιλαμβάνει συγκεκριμένα στοιχεία αφορώντα τα βαλλόμενα σημεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και τα επιχειρήματα στα οποία στηρίζεται, δεν μπορεί, σύμφωνα με τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 106 της παρούσας απόφασης, να κριθεί απαράδεκτος στο σύνολό του.

145 Όσον αφορά, ειδικότερα, τα προβαλλόμενα στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους επιχειρήματα σχετικά με τη μη επιβολή προστίμου από την ΕΚΤ στην Banco Popular για τη μη τήρηση της απαίτησης κάλυψης των αναγκών ρευστότητας, καθώς και με το αίτημα για παροχή πρόσθετης επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, τα επιχειρήματα αυτά θέτουν υπό αμφισβήτηση συγκεκριμένα σημεία του σκεπτικού του Γενικού Δικαστηρίου. Υπό τις συνθήκες αυτές, το ΕΣΕ κακώς υποστηρίζει ότι πρόκειται για νέα επιχειρήματα, τα οποία είναι απαράδεκτα στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

146 Συγκεκριμένα, ο αναιρεσείων, πάντως, μπορεί να ασκήσει παραδεκτώς αναίρεση προβάλλοντας λόγους που αντλούνται από την ίδια την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και με τους οποίους αμφισβητείται το νόμω βάσιμό της (απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά European Food κ.λπ., C-638/19 P, EU:C:2022:50, σκέψη 77 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

2) Επί της ουσίας

147 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι, μολονότι, με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού ΕΜΕ, παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και παράβαση της κατά το άρθρο 296 ΣΛΕΕ υποχρέωσης αιτιολογήσεως, εντούτοις δεν αμφισβητεί την ερμηνεία του άρθρου 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α′ και β′, από το Γενικό Δικαστήριο, αλλά περιορίζεται, κατ' ουσίαν, στην αμφισβήτηση της απόφανσης ότι το ΕΣΕ τήρησε το καθήκον επιμέλειας και την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει, καθόσον εκτίμησε ότι είχαν διαπιστωθεί εν προκειμένω οι προϋποθέσεις εξυγίανσης που προβλέπονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού ΕΜΕ.

i) Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

148 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 292 έως 302 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το ΕΣΕ παρέβη την υποχρέωση επιμέλειας και την υποχρέωση αιτιολογήσεως καθόσον δεν συνεκτίμησε όλα τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με την κρίση ρευστότητας της Banco Popular και δεν διευκρίνισε για ποιον λόγο θεώρησε ότι δεν επρόκειτο για περιστασιακή κρίση.

149 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η επιχειρηματολογία αυτή στηρίζεται σε προδήλως εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης.

150 Πρώτον, από τις σκέψεις 276 έως 302 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου, το ΕΣΕ στηρίχθηκε σε πλείονα στοιχεία για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, λόγω προβλημάτων ρευστότητας, η Banco Popular δεν θα ήταν πλέον σε θέση στο εγγύς μέλλον να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν αυτές θα καθίσταντο απαιτητές και, ως εκ τούτου, βρισκόταν σε κατάσταση πιθανής πτώχευσης, κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α′, και παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, του κανονισμού ΕΜΕ.

151 Συγκεκριμένα, όσον αφορά την εξέλιξη της κατάστασης ρευστότητας της Banco Popular, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, καταρχάς, στη σκέψη 290 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ΕΣΕ διαπίστωσε στην αιτιολογική σκέψη 23 του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, παραπέμποντας στην εκτίμηση της ΕΚΤ, ότι η ταμειακή κατάσταση της Banco Popular είχε επιδεινωθεί σημαντικά από τον Οκτώβριο του 2016 λόγω αναλήψεων καταθέσεων σε όλα τα τμήματα πελατών. Το Γενικό Δικαστήριο προσέθεσε ότι, στην ίδια αιτιολογική σκέψη, το ΕΣΕ συνήγαγε από την εξέλιξη αυτή ότι η Banco Popular δεν διέθετε επαρκείς επιλογές για να αποκαταστήσει τη ρευστότητά της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι θα είναι σε θέση να εκπληρώσει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Εν συνεχεία, στη σκέψη 291 της απόφασης αυτής, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη ότι, στην αιτιολογική σκέψη 24 του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ απαρίθμησε τα γεγονότα που οδήγησαν, από τον Φεβρουάριο του 2017, σε ταχεία επιδείνωση της θέσης ρευστότητας της Banco Popular και σε αύξηση των αναλήψεων καταθέσεων. Τέλος, στη σκέψη 292 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ακόμη ότι, στις 12 Μαΐου 2017, το ΕΣΕ ανέφερε ότι η Banco Popular δεν τηρούσε πλέον την απαίτηση κάλυψης ρευστότητας και ότι, κατά την ημερομηνία έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης, εξακολουθούσε να μην είναι σε θέση να τηρήσει την απαίτηση αυτή.

152 Υπό τις συνθήκες αυτές, είναι εσφαλμένη η θέση της αναιρεσείουσας ότι το μοναδικό κριτήριο που ελήφθη υπόψη ήταν η αδυναμία παροχής επείγουσας στήριξης της ρευστότητας στις 7 Ιουνίου 2017. Αντιθέτως, η μη χορήγηση επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, για την οποία γίνεται λόγος στην αιτιολογική σκέψη 26 του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, ελήφθη υπόψη από το ΕΣΕ όλως συμπληρωματικώς, σε σχέση με τα λοιπά στοιχεία που παρατίθενται στη σκέψη 151 της παρούσας απόφασης και απαριθμούνται στις αιτιολογικές σκέψεις 23 και 24 του καθεστώτος αυτού.

153 Εν συνεχεία, από τις διαπιστώσεις αυτές προκύπτει ότι, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, το ΕΣΕ και το Γενικό Δικαστήριο ουδόλως δέχθηκαν ότι η μη τήρηση της απαίτησης κάλυψης των αναγκών ρευστότητας συνιστούσε, αφ' εαυτής, λόγο εξυγίανσης. Συγκεκριμένα, η μη τήρηση της απαίτησης αυτής ελήφθη υπόψη, από κοινού με άλλες περιστάσεις, προκειμένου να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Banco Popular βρισκόταν, λόγω προβλημάτων ρευστότητας, σε κατάσταση πιθανής πτώχευσης κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α′, και παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, του κανονισμού ΕΜΕ, όπως επιβεβαιώνεται από τις εκτιμήσεις που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 294 έως 299 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

154 Στις τελευταίες αυτές σκέψεις, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που μνημονεύονται στη σκέψη 151 της παρούσας απόφασης, ότι το ΕΣΕ συμμορφώθηκε, όπως προβλέπει το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού ΕΜΕ, με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ της 6ης Αυγούστου 2015, σχετικά με την ερμηνεία των διαφόρων περιστάσεων όπου ένα ίδρυμα θεωρείται ότι τελεί σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, σύμφωνα με το

άρθρο 32, παράγραφος 6, της οδηγίας 2014/59. Σύμφωνα, όμως, με τις κατευθυντήριες γραμμές, η ικανότητα τήρησης των ελάχιστων απαιτήσεων ρευστότητας αποτελεί ένα από τα στοιχεία που λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο αυτό.

155 Τέλος, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των στοιχείων που μνημονεύονται στη σκέψη 151 της παρούσας απόφασης, η αναιρεσείουσα εσφαλμένως προσάπτει στο ΕΣΕ ότι δεν διευκρίνισε για ποιον λόγο η κρίση αυτή δεν έπρεπε να θεωρηθεί περιστασιακή. Πράγματι, όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 302 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι τα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular δεν μπορούσαν να θεωρηθούν απλώς περιστασιακά. Ορθώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ότι το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιωνόταν από το γεγονός ότι η ίδια η τράπεζα είχε ενημερώσει την ΕΚΤ, με επιστολή της 6ης Ιουνίου 2017, ότι βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης λόγω προβλημάτων ρευστότητας, γεγονός που ελήφθη εξάλλου υπόψη με την αιτιολογική σκέψη 36 του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης.

156 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

ii) Επί του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

157 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη, στις σκέψεις 303 και 315 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την υποχρέωση που υπέχει το ΕΣΕ από το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού ΕΜΕ, από το καθήκον επιμέλειας και από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ, να εξετάζει κατά τρόπο ενδελεχή και αμερόληπτα όλες τις σχετικές πληροφορίες και να αιτιολογεί την απόφασή του υπό το πρίσμα των πληροφοριών αυτών.

158 Όσον αφορά τη σκέψη 303 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, είναι ορθή η παρατήρηση της αναιρεσείουσας ότι στη σκέψη αυτήν το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι οι περιστάσεις και οι λόγοι που οδήγησαν την ΕΚΤ στο συμπέρασμα ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης δεν ασκούσαν επιρροή, πλην όμως πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, με την εν λόγω σκέψη, το Γενικό Δικαστήριο απάντησε στην επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας σύμφωνα με την οποία τα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular δεν μπορούσαν να καταλογιστούν στην τράπεζα αυτή, αλλά ήταν αποτέλεσμα άλλων γεγονότων.

159 Απαντώντας στο επιχείρημα αυτό, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι οι λόγοι της πτώχευσης της Banco Popular δεν ασκούσαν επιρροή στην εκτίμηση της νομιμότητας του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης υπό το πρίσμα του άρθρου 18 του κανονισμού ΕΜΕ. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι, με την εν λόγω σκέψη της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το ΕΣΕ μπορούσε να παραπέμψει απλώς στην εκτίμηση της ΕΚΤ σχετικά με την κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης της Banco Popular, χωρίς να αναζητήσει πληροφορίες σχετικά με το ζήτημα αυτό. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο καθόσον, όπως προκύπτει από την ανάλυση του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, στις σκέψεις 291 και 302 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εκτίμηση του ΕΣΕ στηριζόταν όχι μόνο στην εκτίμηση αυτή της ΕΚΤ, αλλά και σε γεγονότα παγκοίνως γνωστά καθώς και στην επιστολή της Banco Popular της 6ης Ιουνίου 2017, με την οποία ενημέρωσε την ΕΚΤ ότι βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης λόγω προβλημάτων ρευστότητας.

160 Όσον αφορά τη σκέψη 315 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, είναι αληθές ότι, με τη σκέψη αυτήν, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η αναιρεσείουσα δεν μπορεί να προσάψει στο ΕΣΕ ότι δεν εξέτασε, στο επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης, αν ήταν δυνατόν να λάβει η Banco Popular πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας.

161 Ωστόσο, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα αυτό, έχοντας επισημάνει, στις σκέψεις 311 και 313 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, πρώτον, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, η επείγουσα στήριξη της ρευστότητας θα ήταν ανεπαρκής λόγω της ταχύτητας της επιδείνωσης της ρευστότητας της Banco Popular, δεύτερον, ότι δεν ήταν πλέον δυνατή η παροχή πρόσθετης επείγουσας στήριξης της ρευστότητας κατόπιν της διαπίστωσης της πτώχευσης της τράπεζας αυτής την επομένη της πρώτης επείγουσας στήριξης της ρευστότητας και, τρίτον, ότι το ΕΣΕ δεν διαδραματίζει κανένα ρόλο στην παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών κεντρικών τραπεζών.

162 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, ότι το ΕΣΕ εξέτασε επαρκώς κατά νόμον εάν ήταν δυνατή η χορήγηση πρόσθετης επείγουσας στήριξης της ρευστότητας στην Banco Popular.

163 Εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί να προσαφθεί στο ΕΣΕ ότι δεν ερεύνησε τους λόγους για τους οποίους η Banco Popular δεν έλαβε πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας. Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α′ έως γ′, του κανονισμού ΕΜΕ, η έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης εξαρτάται από τρεις προϋποθέσεις, ήτοι, πρώτον, ότι η οικεία οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, δεύτερον, ότι, λαμβανομένων υπόψη του χρονοδιαγράμματος και όλων των σχετικών περιστάσεων, δεν υπάρχει καμία εύλογη προοπτική ότι με τη λήψη εναλλακτικών μέτρων του ιδιωτικού τομέα έναντι της οντότητας θα αποφευχθεί η πτώχευσή της εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και, τρίτον, ότι η δράση εξυγίανσης είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Αντιθέτως, στη διάταξη δεν γίνεται λόγος για τις αιτίες της κατάστασης πτώχευσης ή για την απουσία εναλλακτικού μέτρου.

164 Η συνεκτίμηση των αιτιών αυτών θα ήταν εξάλλου ασύμβατη με τους σκοπούς του κανονισμού ΕΜΕ, ο οποίος αποσκοπεί, όπως προκύπτει ιδίως από την αιτιολογική σκέψη 58, στη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, στη διασφάλιση της συνέχειας των βασικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και στην προστασία των καταθετών. Ειδικότερα, οι περιστάσεις που προκάλεσαν την πτώχευση της οικείας τράπεζας δεν μπορούν να εμποδίσουν το ΕΣΕ να αναλάβει δράση εξυγίανσης σε περίπτωση που πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού αυτού, εφόσον η τράπεζα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης, δεν υπάρχει εναλλακτική λύση και, το κυριότερο, η ανάληψη δράσης εξυγίανσης είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

165 Βάσει των προεκτεθέντων, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο. Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του ως αβάσιμος.

3. Επί του τέταρτου λόγου αναιρέσεως

166 Ο τέταρτος λόγος αφορά παράβαση του άρθρου 47 του Χάρτη, του άρθρου 296 ΣΛΕΕ και των κανόνων σχετικά με το βάρος αποδείξεως. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως έκρινε, στις σκέψεις 330 έως 353 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η αιτιολογία του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης δεν ήταν ούτε αντιφατική ούτε ανεπαρκής. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε δύο σκέλη.

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

167 Με το πρώτο σκέλος του τέταρτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, αντιθέτως προς όσα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 341 έως 344 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η αιτιολογία του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης ενέχει αντίφαση καθόσον το ΕΣΕ, αφενός, στο άρθρο 6, παράγραφοι 3 και 4, του καθεστώτος εξυγίανσης, εκτίμησε, κατά την άσκηση της εξουσίας απομείωσης, ότι η Banco Popular είχε αρνητική αξία 8,2 δισεκατομμυρίων ευρώ και, αφετέρου, έκρινε, στο πλαίσιο της αποτίμησης 2, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του καθεστώτος εξυγίανσης, ότι η τράπεζα ήταν φερέγγυα.

168 Με το δεύτερο σκέλος του τέταρτου λόγου αναιρέσεως υποστηρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 296 ΣΛΕΕ, καθόσον έκρινε, με τις σκέψεις 345 έως 353 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η αιτιολογία των αιτιολογικών σκέψεων 23, 24 και της αιτιολογικής σκέψης 26, στοιχείο γ′, του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης ήταν επαρκής για την κατανόηση της σοβαρότητας της κρίσης ρευστότητας της Banco Popular. Εντούτοις, η αναιρεσείουσα θεωρεί ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις αιτιολογικές αυτές σκέψεις είναι γενικές και θα μπορούσαν να ισχύουν για οποιαδήποτε κρίση ρευστότητας. Για να κατανοήσει την κρίση ρευστότητας που αντιμετώπιζε η Banco Popular, ένας οικονομικός εμπειρογνώμονας θα έπρεπε να έχει στη διάθεσή του επιπλέον πληροφορίες, ιδίως δε αριθμητικά στοιχεία που να αποτυπώνουν με ακρίβεια την κατάσταση ρευστότητας της τράπεζας αυτής στις 6 και 7 Ιουνίου 2017. Επιπλέον, από την αιτιολογία του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης δεν προκύπτουν οι λόγοι για τους οποίους η Τράπεζα της Ισπανίας δεν χορήγησε πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας.

169 Το ΕΣΕ και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος ως προς αμφότερα τα σκέλη του, για τον λόγο ότι η αναιρεσείουσα περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων ακυρώσεως και των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, χωρίς να προβάλλει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πάσχει πλάνη περί το δίκαιο.

170 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

171 Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του τέταρτου λόγου αναιρέσεως, υπενθυμίζεται ότι, με τις σκέψεις 342 έως 344 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η διαπίστωση όσον αφορά τη φερεγγυότητα της Banco Popular με βάση τη λογιστική της αξία δεν αντιφάσκει προς τη διαπίστωση περί αρνητικής οικονομικής αξίας 8,2 δισεκατομμυρίων ευρώ. Με την αίτηση αναιρέσεως, όμως, η αναιρεσείουσα απλώς επαναλαμβάνει το επιχείρημά της περί αντιφατικής αιτιολογίας, χωρίς να εξηγεί τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι, με τις

σκέψεις 342 έως 344 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εσφαλμένως ότι πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της λογιστικής και της οικονομικής αξίας της Banco Popular.

172 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 105 της παρούσας απόφασης, το πρώτο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο, καθόσον περιορίζεται στην επανάληψη των επιχειρημάτων που είχαν προβληθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

173 Όσον αφορά το παραδεκτό του δεύτερου σκέλους του τέταρτου λόγου αναιρέσεως, διαπιστώνεται ότι η αναιρεσείουσα δεν περιορίζεται στην επανάληψη των επιχειρημάτων που προέβαλε πρωτοδίκως, αλλά αμφισβητεί την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εκτίμηση της αιτιολογίας που περιέχεται στις αιτιολογικές σκέψεις 23, 24 και στην αιτιολογική σκέψη 26, στοιχείο γ′, του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, υποστηρίζοντας ότι, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, τα αριθμητικά στοιχεία που απαλείφθηκαν για λόγους εμπιστευτικότητας ήταν αναγκαία για την ανάλυση και την κατανόηση της κρίσης ρευστότητας της Banco Popular.

174 Επομένως, η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλαν το ΕΣΕ και η Banco Santander πρέπει να απορριφθεί κατά το μέρος που αφορά το δεύτερο σκέλος του τέταρτου λόγου αναιρέσεως.

175 Επί της ουσίας, από τις αιτιολογικές σκέψεις 23 έως 25 και την αιτιολογική σκέψη 26, στοιχείο γ′, του επίδικου καθεστώτος εξυγίανσης προκύπτει, καταρχάς, ότι η κατάσταση ρευστότητας της Banco Popular επιδεινώθηκε σημαντικά από τον Οκτώβριο του 2016, λόγω αναλήψεων καταθέσεων σε όλα τα τμήματα πελατών, και ότι η τράπεζα δεν διέθετε επαρκείς επιλογές για την αποκατάσταση της ρευστότητάς της προκειμένου να διασφαλίσει ότι θα είναι σε θέση να εκπληρώσει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της, εν συνεχεία, ότι, λόγω της επιδείνωσης της κατάστασης ρευστότητας, οι οργανισμοί αξιολόγησης υποβάθμισαν διαδοχικώς την πιστοληπτική ικανότητα της τράπεζας αυτής και, τέλος, ότι, λόγω της επιδείνωσης αυτής, η ΕΚΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Επιβάλλεται, όμως, η διαπίστωση ότι από τα στοιχεία αυτά προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική που ακολούθησε το ΕΣΕ και ότι, συνεπώς, ικανοποιήθηκαν οι απαιτήσεις τις οποίες πρέπει να πληροί η αιτιολογία μιας πράξης όταν υπάρχουν εμπιστευτικές πληροφορίες, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 88, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού ΕΜΕ, ερμηνευόμενου υπό το πρίσμα της νομολογίας που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 117 και 118 της παρούσας απόφασης.

176 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν παρέβη το άρθρο 296 ΣΛΕΕ κρίνοντας, με τις σκέψεις 345 έως 353 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις αιτιολογικές σκέψεις 23 έως 25 και στην αιτιολογική σκέψη 26, στοιχείο γ′, του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης καθιστούσαν δυνατή την κατανόηση της σοβαρότητας της κρίσης ρευστότητας στην οποία είχε περιέλθει η Banco Popular λόγω των αναλήψεων των καταθέσεων, που οδήγησαν την ΕΚΤ και το ΕΣΕ στη διαπίστωση ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, χωρίς να απαιτείται να είναι γνωστό επακριβώς το ποσό των αναλήψεων αυτών.

177 Η γνώση των ποσών αυτών καθώς και άλλων αριθμητικών στοιχείων τα οποία επικαλείται η αναιρεσείουσα παρίσταται ακόμη λιγότερο αναγκαία, δεδομένου ότι στην αιτιολογική σκέψη 36 του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης διευκρινίζεται ότι το διοικητικό συμβούλιο της Banco Popular ήταν σύμφωνο με την εκτίμηση της ΕΚΤ όσον αφορά την κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, πράγμα που η αναιρεσείουσα δεν αμφισβητεί.

178 Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του τέταρτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

179 Επομένως, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως απαράδεκτος και εν μέρει ως αβάσιμος.

4. Επί του έκτου λόγου αναιρέσεως

180 Με τον έκτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 47 του Χάρτη και το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ, καθώς και την αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως, καθόσον απέρριψε, με τις σκέψεις 721 έως 728 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τις αιτήσεις διεξαγωγής αποδείξεων, με την αιτιολογία ότι τα ζητηθέντα αποδεικτικά μέσα δεν ήταν χρήσιμα ή ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονταν στη δικογραφία αρκούσαν για να μπορέσει το Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε τρία σκέλη.

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

181 Με το πρώτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, προκειμένου να τηρηθεί η αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως και της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να διατάξει την προσκόμιση του πλήρους κειμένου του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, των αποτιμήσεων 1 και 2, της εκτίμησης της ΕΚΤ σχετικά με την κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης της Banco Popular, καθώς και του σχεδίου εξυγίανσης του 2016. Συγκεκριμένα, η αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως επιβάλλει να μπορούν οι διάδικοι να λαμβάνουν γνώση όλων των εγγράφων ή παρατηρήσεων που υποβάλλονται στον δικαστή, για να επηρεάσουν την απόφασή του και να εκφέρουν σχετικώς τη γνώμη τους. Το Γενικό Δικαστήριο έχει, βεβαίως, την ευχέρεια να εκτιμήσει τη χρησιμότητα των αποδεικτικών στοιχείων, πλην όμως δεν μπορεί να θεωρήσει ότι η ίδια η προσβαλλόμενη πράξη συνιστά αποδεικτικό στοιχείο το οποίο δεν είναι χρήσιμο για την επίλυση της διαφοράς. Συναφώς, κατά την αναιρεσείουσα, ο ενδεχόμενος εμπιστευτικός χαρακτήρας των ζητηθέντων εγγράφων δεν ασκεί επιρροή, δεδομένου ότι απαιτήσεις του άρθρου 103, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά την εμπιστευτικότητα καθιστούν δυνατό τον συμβιβασμό των διακυβευομένων συμφερόντων.

182 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να δεχθεί, ως αποδεικτικό στοιχείο, τη μαρτυρία του εμπειρογνώμονα ο οποίος υπέγραψε την οικονομική έκθεση που υπέβαλε προς στήριξη της προσφυγής της, στο μέτρο που, κατά την άποψή της, το αποδεικτικό αυτό στοιχείο ήταν αναγκαίο για την επαλήθευση και την κατανόηση των τεχνικών και περίπλοκων πληροφοριών που περιέχονταν στο επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης και στις αποτιμήσεις 1 και 2, καθώς και, εν πάση περιπτώσει, για τη διατύπωση αποτελεσματικών λόγων προσφυγής.

183 Με το τρίτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να διατάξει την προσκόμιση διαφόρων εγγράφων βάσει των οποίων θα μπορούσε να συζητηθεί το ζήτημα αν η κρίση ρευστότητας συνιστά λόγο εξυγίανσης ή αν υπήρχαν αναλογικότερα εναλλακτικά μέτρα, αντί της εξυγίανσης, όπως η επείγουσα στήριξη της ρευστότητας.

184 Η Επιτροπή και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι ο έκτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος, καθόσον η αναιρεσείουσα περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων και επιχειρημάτων που προβλήθηκαν πρωτοδίκως, ζητώντας από το

Δικαστήριο να υποκαταστήσει την εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου με τη δική του εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων. Εξάλλου, ο αποδεικτικός ή μη χαρακτήρας των στοιχείων της δικογραφίας εμπίπτει στην κυριαρχική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών από το Γενικό Δικαστήριο και δεν υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου, εκτός αν υπήρξε παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίσθηκαν ή αν η ανακρίβεια των διαπιστώσεων του Γενικού Δικαστηρίου προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας. Η αναιρεσείουσα, πάντως, εκφράζει απλώς τη διαφωνία της με την εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου, χωρίς να επικαλείται παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων ή ανακρίβεια των διαπιστώσεών του.

185 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι η επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας είναι αβάσιμη.

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

1) Επί του παραδεκτού

186 Όσον αφορά τις ενστάσεις απαραδέκτου που προέβαλαν η Επιτροπή και η Banco Santander, διαπιστώνεται ότι, με τον έκτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα αμφισβητεί την ερμηνεία και την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 721 έως 728 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 106 της παρούσας απόφασης, ο έκτος λόγος αναιρέσεως δεν μπορεί να κριθεί απαράδεκτος στο σύνολό του.

187 Τούτου λεχθέντος, η Επιτροπή και η Banco Santander υπενθυμίζουν, ορθώς, ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να κρίνει εάν απαιτείται συμπλήρωση των πληροφοριακών στοιχείων που διαθέτει στις υποθέσεις των οποίων επιλαμβάνεται. Συγκεκριμένα, ο αποδεικτικός ή μη χαρακτήρας των στοιχείων της δικογραφίας εμπίπτει στην κυριαρχική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών από το Γενικό Δικαστήριο και δεν υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου, εκτός αν υπήρξε παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίσθηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ή αν η ανακρίβεια των διαπιστώσεων του Γενικού Δικαστηρίου προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας (απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2017, Mamoli Robinetteria κατά Επιτροπής, C-619/13 P, EU:C:2017:50, σκέψη 117)

188 Στο πλαίσιο, πάντως, του δεύτερου και του τρίτου σκέλους του έκτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται απλώς ότι το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων, χωρίς όμως να κάνει λόγο για παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου ή για ανακρίβεια των διαπιστώσεών του.

189 Επομένως, το δεύτερο και το τρίτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτα.

2) Επί της ουσίας

190 Όσον αφορά την ουσία του πρώτου σκέλους του έκτου λόγου αναιρέσεως, στο μέτρο που η αναιρεσείουσα κάνει λόγο για παράβαση του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ, υπενθυμίζεται ότι, μολονότι, όπως επιβεβαιώνεται από το άρθρο 6, παράγραφος 3, ΣΕΕ, τα αναγνωρισμένα από την ΕΣΔΑ θεμελιώδη δικαιώματα αποτελούν τμήμα του δικαίου της Ένωσης ως γενικές αρχές και μολονότι το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη ορίζει ότι τα περιεχόμενα στον Χάρτη δικαιώματα που αντιστοιχούν σε δικαιώματα τα οποία διασφαλίζονται στην ΕΣΔΑ έχουν την ίδια έννοια και την

ίδια εμβέλεια με εκείνες που τους αποδίδει η εν λόγω Σύμβαση, η ΕΣΔΑ δεν συνιστά, ενόσω η Ένωση δεν έχει προσχωρήσει σε αυτή, νομική πράξη τυπικώς ενταγμένη στην έννομη τάξη της Ένωσης. Επομένως, ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων της Ένωσης πρέπει να διενεργείται μόνον υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνει ο Χάρτης, εν προκειμένω το άρθρο 47 αυτού (πρβλ. απόφαση της 15ης Φεβρουαρίου 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, σκέψεις 45 και 46 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

191 Όσον αφορά την αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως, η οποία συγκαταλέγεται στα δικαιώματα άμυνας που κατοχυρώνονται στο άρθρο 47 του Χάρτη, διαπιστώνεται, αφενός, ότι το πρώτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως συμπίπτει με την επιχειρηματολογία που προβλήθηκε προς στήριξη του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, καθόσον η αναιρεσείουσα εκτιμά ότι το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να διατάξει την προσκόμιση του πλήρους κειμένου του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, των αποτιμήσεων 1 και 2, της εκτιμήσεως της ΕΚΤ σχετικά με την κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης της Banco Popular, καθώς και του σχεδίου εξυγίανσης του 2016. Όπως, όμως, κρίθηκε με τις σκέψεις 117 και 118 της παρούσας απόφασης, λαμβανομένων υπόψη των εμπιστευτικών πληροφοριών που περιέχονται στα έγγραφα αυτά, το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να ευδοκιμήσει.

192 Αφετέρου, το επιχείρημα περί παραβιάσεως της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως συμπίπτει, κατ' ουσίαν, με την επιχειρηματολογία σύμφωνα με την οποία το Γενικό Δικαστήριο στήριξε την εκ μέρους του εξέταση της νομιμότητας σε πληροφορίες που περιέχονται στα έγγραφα αυτά και δεν κοινοποιήθηκαν στην αναιρεσείουσα. Ωστόσο, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 135 της παρούσας απόφασης, ο ισχυρισμός αυτός είναι εντελώς υποθετικός και στηρίζεται, επιπλέον, σε προδήλως εσφαλμένη ερμηνεία της σκέψης 278 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, το επιχείρημα περί παραβιάσεως της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως είναι αβάσιμο.

193 Επομένως, ο έκτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως απαράδεκτος και εν μέρει ως αβάσιμος.

Γ. Επί του έβδομου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αφορά παράβαση των άρθρων 17 και 52 του Χάρτη, καθώς και του άρθρου 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ

194 Με τον έβδομο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη τα άρθρα 17 και 52 του Χάρτη, καθώς και το άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ, καθόσον απέρριψε, με τις σκέψεις 150 έως 219 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την προβληθείσα βάσει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ ένσταση ελλείψεως νομιμότητας όσον αφορά τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ, λόγω δυσανάλογης επέμβασης στο δικαίωμα ιδιοκτησίας καθώς λόγω μη πρόβλεψης κατάλληλης αποζημίωσης. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε πέντε σκέλη.

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

195 Με το πρώτο, το δεύτερο, το τρίτο και το πέμπτο σκέλος του έβδομου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, καταρχάς, ότι, στις σκέψεις 171 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως στηρίχθηκε στη νομολογία που απορρέει, μεταξύ άλλων, από την απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ. (C-526/14, EU:C:2016:570), προκειμένου να κρίνει ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ δεν συνιστούν δυσανάλογη επέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας των μετόχων, ενώ η νομολογία αυτή αφορά τράπεζες που αντιμετωπίζουν προβλήματα φερεγγυότητας ή ζημίες που ενδέχεται να συνεπάγονται

κεφαλαιακό έλλειμμα και τις οποίες πρέπει να φέρουν, πρωτίστως, οι μέτοχοι. Επιπλέον, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 171, 185 και 204 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η δράση εξυγίανσης δεν συνιστά εναλλακτική λύση για μια φερέγγυα τράπεζα, δεδομένου ότι τα περιουσιακά στοιχεία μιας τέτοιας τράπεζας υπερβαίνουν τις υποχρεώσεις της.

196 Εν συνεχεία, η αναιρεσείουσα αμφισβητεί την απόρριψη, με τις σκέψεις 177 έως 181 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, του επιχειρήματος ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ δεν επιτρέπουν να ληφθούν υπόψη κρίσιμες περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως και, ιδίως, η φερεγγυότητα της τράπεζας ή η εκ μέρους της τήρηση των απαιτήσεων σχετικά με τον δείκτη ιδίων κεφαλαίων. Λόγω της ευρείας διατύπωσης των άρθρων 15, 21 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ, η άσκηση της εξουσίας απομείωσης καθίσταται στην πράξη δυνατή ακόμη και σε περίπτωση που η απομείωση του μετοχικού κεφαλαίου δεν θα ήταν ικανή να επιλύσει τα προβλήματα ρευστότητας μιας φερέγγυας τράπεζας, η οποία, καθόσον δεν παρουσιάζει κεφαλαιακό έλλειμμα, δεν θα υφίστατο ζημίες τις οποίες θα έπρεπε να υποστούν οι μέτοχοι.

197 Η αναιρεσείουσα βάλλει επίσης κατά των σκέψεων 169 και 175 έως 189 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υποστηρίζοντας ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ δεν προβλέπουν διαφορετικές λύσεις, αφενός, για τις αφερέγγυες και, αφετέρου, για τις φερέγγυες τράπεζες που αντιμετωπίζουν προβλήματα ρευστότητας. Κανένα από τα εργαλεία εξυγίανσης που προβλέπονται στο άρθρο 22 του κανονισμού ΕΜΕ δεν έχει σχεδιαστεί για την επίλυση κρίσης ρευστότητας που πλήττει μια φερέγγυα τράπεζα. Κατά την αναιρεσείουσα, υπάρχουν λιγότερο επαχθείς εναλλακτικές λύσεις για την αντιμετώπιση μιας τέτοιας κρίσης, όπως η επείγουσα στήριξη της ρευστότητας ή συμφωνία για αναστολή πληρωμών.

198 Τέλος, με τις σκέψεις 201 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εσφαλμένως ότι το άρθρο 20, παράγραφος 16, και το άρθρο 76, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού ΕΜΕ προβλέπουν προσήκουσα αποζημίωση ικανή να διασφαλίσει τον αναλογικό χαρακτήρα της επέμβασης στο δικαίωμα ιδιοκτησίας των μετόχων, προκειμένου αυτοί να μην τυγχάνουν λιγότερο ευνοϊκής μεταχειρίσεως από αυτήν που θα ετύγχαναν σε περίπτωση αφερεγγυότητας. Στο μέτρο που ο υπολογισμός της προβλεπόμενης από τις διατάξεις αυτές αποζημίωσης προϋποθέτει αφερεγγυότητα του ιδρύματος, ακόμη και αν η τράπεζα είναι φερέγγυα και δεν παρουσιάζει ζημίες, οι εν λόγω διατάξεις δεν λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές περιστάσεις των απαλλοτριωθέντων περιουσιακών στοιχείων και την ποικιλομορφία των καταστάσεων που ενδέχεται να ανακύψουν, αντιθέτως προς ό,τι επιτάσσει η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου που απορρέει από τις αποφάσεις της 21ης Μαΐου 2002, Jokela κατά Φινλανδίας (CE:ECHR:2002:0521JUD002885695, § 53), και της 25ης Μαρτίου 1999, Παπαχελάς κατά Ελλάδας (EC:ECHR:1999:0325JUD003142396, § 53).

199 Στο πλαίσιο αυτό, η αναιρεσείουσα βάλλει επίσης κατά των σκέψεων 191 και 211 έως 219 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υποστηρίζοντας ότι ο κανονισμός ΕΜΕ δεν διασφαλίζει, κατά την άποψή της, την ίση μεταχείριση όλων των μετόχων και το δικαίωμα των μετόχων και των πιστωτών σε δίκαιη αποζημίωση. Η αποζημίωση που προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφοι 11 και 12, του κανονισμού αυτού, πέραν εκείνης που προβλέπεται στην παράγραφο 16 του εν λόγω άρθρου, δεν εφαρμόζεται σε όλα τα εργαλεία εξυγίανσης, αλλά εισάγει διαφορετική μεταχείριση ανάλογα με το εφαρμοζόμενο εργαλείο εξυγίανσης.

200 Θεωρεί, εξάλλου, ότι το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας, καθόσον έκρινε, με τη σκέψη 169 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας που απορρέει από την απομείωση της αξίας δικαιολογείται εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις εξυγίανσης που απορρέουν από το άρθρο 18 του κανονισμού ΕΜΕ.

201 Με το τέταρτο σκέλος του έβδομου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη και στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ, υποστηρίζοντας ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ δεν προβλέπουν μηχανισμούς που να διασφαλίζουν την αναλογικότητα κατά την άσκηση της εξουσίας απομείωσης σε επείγουσες περιπτώσεις. Κατ' ουσίαν, υποστηρίζει ότι οι διατάξεις αυτές επιτρέπουν, σε επείγουσες περιπτώσεις, την άσκηση της εξουσίας απομείωσης της αξίας χωρίς αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Ωστόσο, σε περίπτωση που αποδειχθεί μεταγενέστερα, στο πλαίσιο εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης, ότι η καθαρή αξία των περιουσιακών στοιχείων της τράπεζας υπερβαίνει την αξία των υποχρεώσεων, η απομείωση θα αποδεικνυόταν εν τέλει υπερβολική, αν όχι άσκοπη.

202 Το ΕΣΕ και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι ο έβδομος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος, διότι η αναιρεσείουσα απλώς επαναλαμβάνει τα επιχειρήματα που είχε ήδη προβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου χωρίς να προβάλλει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πάσχει νομική πλάνη. Το Συμβούλιο προβάλλει ότι, στο πλαίσιο του έβδομου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα φαίνεται να επιχειρεί να αμφισβητήσει το κύρος όχι μόνον των άρθρων 15 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ, όπως έπραξε στον πρώτο βαθμό, αλλά και άλλων διατάξεων του εν λόγω κανονισμού, όπως των άρθρων 18, 20 και 21, χωρίς όμως να έχει αμφισβητήσει τη νομιμότητα των άρθρων αυτών ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

203 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι ο έβδομος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

α) Επί του παραδεκτού

204 Όσον αφορά την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλαν η ΕΣΕ και η Banco Santander, διαπιστώνεται ότι, με τον έβδομο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα, αφενός, διατείνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε εσφαλμένως την ένσταση νομιμότητας που προέβαλε βάσει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ, υποστηρίζοντας ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ θίγουν το δικαίωμα ιδιοκτησίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη και, ειδικότερα, την αρχή της αναλογικότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 51, παράγραφος 1, του Χάρτη και στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ, και, αφετέρου, διευκρινίζει ποιες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αμφισβητεί και τα επιχειρήματα στα οποία στηρίζεται. Επομένως, ο λόγος αυτός δεν μπορεί να κριθεί απαράδεκτος στο σύνολό του.

205 Όσον αφορά την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε το Συμβούλιο, η αναιρεσείουσα επικαλείται επίσης τα άρθρα 18, 20 και 21 του κανονισμού ΕΜΕ, πλην όμως δεν προβάλλει νέα επιχειρήματα προς αμφισβήτηση της νομιμότητας των άρθρων αυτών, αλλά επικαλείται τα άρθρα αυτά προκειμένου να στηρίξει την επιχειρηματολογία της σχετικά με τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ, τα οποία είχε ήδη αμφισβητήσει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

206 Τούτου λεχθέντος, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 105 των προτάσεών της, το τέταρτο σκέλος του έβδομου λόγου είναι απαράδεκτο, καθόσον, κατά παράβαση της απαίτησης του άρθρου 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, δεν προσδιορίζονται επακριβώς στην αίτηση αναιρέσεως τα αμφισβητούμενα σημεία του σκεπτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Ελλείψει, όμως, τέτοιου προσδιορισμού, εμποδίζεται η άσκηση του ελέγχου νομιμότητας που απόκειται στο Δικαστήριο.

207 Εξάλλου, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο ίδιο σημείο των προτάσεών της, το πέμπτο σκέλος του έβδομου λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο στο μέτρο που αναφέρεται σε δυσμενή διάκριση η οποία απορρέει από την επιλογή του εργαλείου εξυγίανσης. Δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 190 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η αναιρεσείουσα δεν είχε προβάλει πρωτοδίκως δυσμενή διάκριση μεταξύ διαφόρων εργαλείων εξυγίανσης αλλά μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών πιστωτών, πρόκειται για νέο επιχείρημα. Επομένως, το επιχείρημα αυτό κρίνεται απαράδεκτο κατ' αναίρεση.

β) Επί της ουσίας

208 Με τον έβδομο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, στις σκέψεις 150 έως 219 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε εσφαλμένως την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας των άρθρων 15 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ, την οποία είχε προβάλει επικαλούμενη δυσανάλογη επέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας καθώς και μη πρόβλεψης κατάλληλης αποζημίωσης.

209 Όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, η εν λόγω ένσταση ελλείψεως νομιμότητας αφορούσε, ειδικότερα, το άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού, το οποίο καθιερώνει τη γενική αρχή της εξυγίανσης κατά την οποία οι μέτοχοι του υπό εξυγίανση ιδρύματος αναλαμβάνουν πρώτοι τις ζημίες, καθώς και το άρθρο 22, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού.

210 Η τελευταία αυτή διάταξη προβλέπει, κατ' εφαρμογήν της αρχής που μνημονεύεται στην προηγούμενη σκέψη, ότι το ΕΣΕ, όταν αποφασίζει να εφαρμόσει εργαλείο εξυγίανσης το οποίο συνεπάγεται ζημίες σε βάρος των πιστωτών ή μετατροπή των απαιτήσεών τους, παραγγέλλει στις εθνικές αρχές εξυγίανσης, αμέσως πριν ή παράλληλα με την εφαρμογή του εργαλείου εξυγίανσης, την άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων, σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού ΕΜΕ.

211 Όσον αφορά το δικαίωμα ιδιοκτησίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, υπενθυμίζεται ότι, κατά την πρώτη παράγραφο του άρθρου αυτού, «[κάθε] πρόσωπο δικαιούται να είναι κύριος των νομίμως κτηθέντων αγαθών του, να τα χρησιμοποιεί, να τα διαθέτει και να τα κληροδοτεί. Κανείς δεν μπορεί να στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνον για λόγους δημόσιας ωφέλειας, στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο και έναντι δίκαιης και έγκαιρης αποζημίωσης για την απώλειά της. Η χρήση των αγαθών μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς από το νόμο, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο προς το γενικό συμφέρον».

212 Κεφαλαιακά μέσα όπως, μεταξύ άλλων, οι μετοχές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17, παράγραφος 1, του Χάρτη, καθόσον έχουν περιουσιακή αξία και προσδίδουν στον φορέα τους δεδομένη νομική θέση βάσει της οποίας ασκούνται αυτοτελώς τα εξ αυτών απορρέοντα δικαιώματα (πρβλ. απόφαση της 5ης Μαΐου 2022, BPC Lux 2 κ.λπ., C-83/20, EU:C:2022:346, σκέψεις 40 και 43).

213 Κατά το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη, στο βαθμό που ο Χάρτης περιλαμβάνει δικαιώματα που αντιστοιχούν σε δικαιώματα τα οποία διασφαλίζονται στην ΕΣΔΑ, η έννοια και η εμβέλειά τους είναι ίδιες με εκείνες που τους αποδίδει η εν λόγω σύμβαση. Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει πάντως την παροχή ευρύτερης προστασίας από το δίκαιο της Ένωσης. Επομένως, για την ερμηνεία του άρθρου 17 του Χάρτη, πρέπει να ληφθεί υπόψη η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σχετικά με το Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ, που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 20 Μαρτίου 1952, και, ειδικότερα, με το άρθρο 1 αυτού, το οποίο κατοχυρώνει την προστασία του δικαιώματος ιδιοκτησίας, ως όριο ελάχιστης προστασίας [πρβλ. απόφαση της 21ης Μαΐου 2019, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Επικαρπία επί γεωργικών γαιών), C-235/17, EU:C:2019:432, σκέψη 72 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

214 Όπως κρίνει παγίως το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου όσον αφορά το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το άρθρο 17, παράγραφος 1, του Χάρτη περιλαμβάνει τρεις διακριτούς κανόνες. Ο πρώτος κανόνας, ο οποίος διατυπώνεται στην πρώτη περίοδο της διάταξης αυτής και έχει γενικό χαρακτήρα, εξειδικεύει την αρχή του σεβασμού του δικαιώματος της ιδιοκτησίας. Ο δεύτερος κανόνας, που περιέχεται στη δεύτερη περίοδο, αφορά τη στέρηση του δικαιώματος αυτού και θέτει συναφώς ορισμένες προϋποθέσεις. Ο δε τρίτος κανόνας, που περιέχεται στην τρίτη περίοδο, αναγνωρίζει την εξουσία των κρατών να ρυθμίζουν τη χρήση των αγαθών εφόσον αυτό είναι αναγκαίο προς το γενικό συμφέρον. Οι κανόνες αυτοί, πάντως, συνδέονται μεταξύ τους. Ο δεύτερος και ο τρίτος κανόνας αφορούν ειδικές περιπτώσεις προσβολής του δικαιώματος ιδιοκτησίας και πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα της αρχής που κατοχυρώνεται με τον πρώτο από αυτούς (απόφαση της 5ης Μαΐου 2022, BPC Lux 2 κ.λπ., C-83/20, EU:C:2022:346, σκέψη 38).

215 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχει στέρηση της ιδιοκτησίας, πρέπει όχι μόνο να εξετάζεται αν υπήρξε τυπικώς απώλεια ή απαλλοτρίωση ιδιοκτησίας, αλλά και να ερευνάται αν η επίδικη κατάσταση ισοδυναμεί με εν τοις πράγμασι απαλλοτρίωση (απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαΐου 2022, BPC Lux 2 κ.λπ., C-83/20, EU:C:2022:346, σκέψη 44· αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 28ης Ιουλίου 1999, Immobiliare Saffi κατά Ιταλίας, CE:ECHR:1999:0728JUD002277493, § 46, και της 29ης Μαρτίου 2010, Depalle κατά Γαλλίας, CE:ECHR:2010:0329JUD003404402, § 78)

216 Εν προκειμένω, η δράση εξυγίανσης που προβλέπεται στο άρθρο 22, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 21 του κανονισμού ΕΜΕ, συνίσταται σε μετατροπή και/ή απομείωση κεφαλαιακών μέσων, χωρίς ωστόσο να συνεπάγεται τυπικώς απώλεια ή απαλλοτρίωση των σχετικών μέσων. Ειδικότερα, η δράση αυτή δεν αποστερεί αναγκαστικώς, πλήρως και οριστικώς από τους δικαιούχους τους τα δικαιώματά τους επί των ως άνω κεφαλαιακών μέσων [βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 21ης Μαΐου 2019, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Επικαρπία επί γεωργικών γαιών), C-235/17, EU:C:2019:432, σκέψη 81].

217 Όσον αφορά το ζήτημα αν η ανάληψη τέτοιας δράσης εξυγίανσης μπορεί να συνιστά εν τοις πράγμασι απαλλοτρίωση σε περίπτωση ουσιώδους ή ακόμη και πλήρους απομείωσης των κεφαλαιακών μέσων, υπενθυμίζεται ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 22, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 18, παράγραφος 6, στοιχείο β', του κανονισμού ΕΜΕ, για την άσκηση της εξουσίας μετατροπής και απομείωσης απαιτείται να πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής καθεστώτος εξυγίανσης που προβλέπονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α' έως γ', του εν λόγω κανονισμού, και συγκεκριμένα απαιτείται, πρώτον, η οικεία οντότητα να βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, δεύτερον, να μην υπάρχει

καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα ή των εποπτικών αρχών θα μπορούσε να αποφευχθεί η πτώχευση εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και, τρίτον, να είναι η δράση εξυγίανσης αναγκαία για το δημόσιο συμφέρον.

218 Από το άρθρο 18, παράγραφοι 5 και 8, του εν λόγω κανονισμού προκύπτει ότι, όταν πληρούνται οι δύο πρώτες προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, ήτοι να βρίσκεται η οντότητα σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης και να μην υπάρχουν εναλλακτικά μέτρα, η οικεία οντότητα πρέπει να τίθεται υπό κανονική διαδικασία εκκαθάρισης σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία, εφόσον η εξυγίανσή της δεν πληροί το κριτήριο του δημοσίου συμφέροντος. Προκύπτει, επομένως, ότι το άρθρο 18, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, του κανονισμού ΕΜΕ προβλέπει μεν ότι η οικεία οντότητα θεωρείται ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης όταν δεν είναι σε θέση ή δεν θα είναι στο εγγύς μέλλον σε θέση να εξοφλήσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές της ή άλλες υποχρεώσεις, πλην όμως, κατά τον κανονισμό ΕΜΕ, η έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης χωρεί μόνον σε εξαιρετικές καταστάσεις κρίσης ρευστότητας, που θέτουν εν αμφιβόλω την ίδια την ύπαρξη της οντότητας, εφόσον δεν υπάρχει άλλη λύση πλην της εξυγίανσης ή της εκκαθάρισης υπό κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας.

219 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απώλεια της αξίας των κεφαλαιακών μέσων δεν απορρέει από την άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής δυνάμει του άρθρου 22, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ, αλλά από την κατάσταση πτώχευσης ή τον κίνδυνο πτώχευσης του οικείου πιστωτικού ιδρύματος (πρβλ. απόφαση της 5ης Μαΐου 2022, BPC Lux 2 κ.λπ., C-83/20, EU:C:2022:346, σκέψη 48).

220 Επομένως, η ανάληψη δράσης εξυγίανσης σύμφωνα με τα άρθρα 18, 22 και 24 του κανονισμού ΕΜΕ δεν συνιστά στέρηση του δικαιώματος της ιδιοκτησίας, κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του Χάρτη, η οποία πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις σχετικά με την ύπαρξη λόγου δημόσιας ωφέλειας για τη στέρηση της ιδιοκτησίας και την έγκαιρη καταβολή δίκαιης αποζημίωσης, αλλά περιορισμό της χρήσης των αγαθών, κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, τρίτη περίοδος, του Χάρτη (πρβλ. απόφαση της 5ης Μαΐου 2022, BPC Lux 2 κ.λπ., C-83/20, EU:C:2022:346, σκέψεις 49 και 50).

221 Από τη διατύπωση της τελευταίας αυτής διάταξης προκύπτει ότι η χρήση των αγαθών μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς από τον νόμο, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο προς το γενικό συμφέρον. Επιπλέον, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, το δικαίωμα ιδιοκτησίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη δεν αποτελεί απόλυτο προνόμιο και η άσκησή του μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς που δικαιολογούνται από σκοπούς γενικού συμφέροντος τους οποίους επιδιώκει η Ένωση (απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2016, Ledra Advertising κ.λπ. κατά Επιτροπής και ΕΚΤ, C-8/15 P έως C-10/15 P, EU:C:2016:701, σκέψη 69).

222 Κατά το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, κάθε περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται σε αυτόν πρέπει να προβλέπεται από νόμο, να σέβεται το ουσιαστικό περιεχόμενό τους και, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, περιορισμοί επιτρέπεται να επιβάλλονται σε αυτά τα δικαιώματα και τις ελευθερίες μόνον εφόσον είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε σκοπούς γενικού ενδιαφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων. Το άρθρο 5, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ επιβάλλει ειδικώς στα θεσμικά όργανα της Ένωσης να συμμορφώνονται προς την αρχή της αναλογικότητας όταν ενεργούν στο πλαίσιο της ασκήσεως αρμοδιότητας που τους έχει ανατεθεί.

223 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει στον νομοθέτη της Ένωσης, στο πλαίσιο της ασκήσεως των αρμοδιοτήτων που έχουν παρασχεθεί σε αυτόν, ευρεία εξουσία εκτιμήσεως όταν η δράση του συνεπάγεται επιλογές πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής φύσεως εκ μέρους του και όταν καλείται να προβεί σε σύνθετες εκτιμήσεις (αποφάσεις της 30ής Ιανουαρίου 2019, Planta Tabak, C-220/17, EU:C:2019:76, σκέψη 44 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 6ης Ιουνίου 2019, P. M. κ.λπ., C-264/18, EU:C:2019:472, σκέψη 26). Κατά την έκδοση του κανονισμού ΕΜΕ, ο νομοθέτης της Ένωσης βρέθηκε, πάντως, αντιμέτωπος με τέτοιες επιλογές και έπρεπε να προβεί σε σύνθετες εκτιμήσεις και αξιολογήσεις.

224 Υπό το πρίσμα αυτών ακριβώς των σκέψεων πρέπει να εξεταστούν, στο μέτρο που είναι παραδεκτά, τα επιχειρήματα που προέβαλε η αναιρεσείουσα προς στήριξη του πρώτου, του δεύτερου, του τρίτου και του πέμπτου σκέλους του έβδομου λόγου αναιρέσεως.

225 Προς στήριξη του λόγου αυτού, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο α′, και το άρθρο 22, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ δεν τηρούν την αρχή της αναλογικότητας, διότι δεν επιτρέπουν να ληφθούν υπόψη οι διαφορές που παρουσιάζει η κατάσταση τράπεζας που αντιμετωπίζει κρίση ρευστότητας σε σχέση με την κατάσταση μιας αφερέγγυας τράπεζας. Ειδικότερα, υποστηρίζει, κατ’ ουσίαν, ότι ένα μέτρο μετατροπής και απομείωσης δεν καθιστά δυνατή την επίλυση προβλημάτων ρευστότητας, ότι υπάρχουν λιγότερο περιοριστικά μέτρα προς τούτο και ότι, ελλείψει κατάλληλης αποζημίωσης, το μέτρο αυτό δεν είναι σύμφωνο προς την αρχή της αναλογικότητας.

226 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η επιχειρηματολογία αυτή στηρίζεται σε προδήλως εσφαλμένη ερμηνεία των διατάξεων αυτών.

227 Όσον αφορά την καταλληλότητα της δράσης μετατροπής και απομείωσης για την επίλυση προβλημάτων ρευστότητας, υπενθυμίζεται ότι, από τη διατύπωση του άρθρου 22, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ, προκύπτει σαφώς ότι η διάταξη αυτή προβλέπει την άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής μόνον εφόσον, σε διαφορετική περίπτωση, το επιλεγέν από το ΕΣΕ εργαλείο εξυγίανσης θα συνεπαγόταν ζημίες σε βάρος των πιστωτών ή μετατροπή των απαιτήσεών τους. Επομένως, με τις σκέψεις 177 έως 181 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, ότι η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται αυτομάτως και σε κάθε περίπτωση, αλλά επιτρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι περιστάσεις εκάστης περίπτωσης.

228 Ειδικότερα, από τη διατύπωση του άρθρου 22, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ προκύπτει ότι το άρθρο αυτό προβλέπει απομείωση και/ή μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων όχι για την επίλυση προβλημάτων ρευστότητας της οικείας οντότητας, αλλά για την αποφυγή, στο μέτρο του δυνατού, του ενδεχομένου η εφαρμογή του επιλεγέντος από το ΕΣΕ εργαλείου εξυγίανσης να προκαλέσει ζημίες στους πιστωτές της εν λόγω οντότητας ή μετατροπή των απαιτήσεών τους. Όπως ορθώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 156 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, χωρίς αμφισβήτηση εκ μέρους της αναιρεσείουσας, η απομείωση και η μετατροπή που προβλέπει η εν λόγω διάταξη συνιστούν εφαρμογή της αρχής που διατυπώνεται στο άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού, κατά την οποία οι μέτοχοι αναλαμβάνουν πρώτοι τις ζημίες.

229 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να ευδοκιμήσει το επιχείρημα ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 22, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ απομείωση δεν μπορούσε να συμβάλει στην επίτευξη του σκοπού που συνίσταται στην επίλυση των προβλημάτων ρευστότητας μιας φερέγγυας τράπεζας.

230 Όσον αφορά, στο πλαίσιο αυτό, τις σκέψεις 169 και 175 έως 189 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αρκεί η επισήμανση ότι, στις σκέψεις αυτές, το Γενικό Δικαστήριο δεν εξέτασε την αναλογικότητα των εργαλείων εξυγίανσης που προβλέπονται στο άρθρο 22, παράγραφος 2, του κανονισμού ΕΜΕ, αλλά την αναλογικότητα της ασκήσεως της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής βάσει του άρθρου 22, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού. Είναι, επομένως, αλυσιτελής η αιτίαση περί ακαταλληλότητας των μέσων αυτών για την επίλυση προβλημάτων ρευστότητας μιας φερέγγυας τράπεζας.

231 Στο μέτρο που η αναιρεσείουσα αμφισβητεί τις σκέψεις 169 και 175 έως 189 επικαλούμενη το ίδιο επιχείρημα, περί εναλλακτικών δράσεων λιγότερο επαχθών απ' ό,τι η δράση εξυγίανσης, υπενθυμίζεται ότι, όσον αφορά το κριτήριο της αναγκαιότητας, σύμφωνα με το άρθρο 22, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', του κανονισμού ΕΜΕ, η έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης και, ως εκ τούτου, η άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής προϋποθέτει ότι δεν υπήρχε καμία προοπτική αποφυγής της πτώχευσης, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, διά της λήψεως εναλλακτικών μέτρων ιδιωτικής ή προληπτικής φύσεως. Στο μέτρο που η εν λόγω εξουσία απομείωσης μπορεί να ασκηθεί μόνον όταν δεν υπάρχουν εναλλακτικά μέτρα, ο ισχυρισμός περί της υπάρξεως τέτοιων εναλλακτικών μέτρων δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση την αναγκαιότητα της απομείωσης και της μετατροπής βάσει του άρθρου 22, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ.

232 Όσον αφορά τον αναλογικό χαρακτήρα του μέτρου απομείωσης ή μετατροπής, υπενθυμίζεται, αφενός, ότι, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού ΕΜΕ, το ΕΣΕ είναι επιφορτισμένο με την έκδοση αποφάσεων εξυγίανσης για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και διασυνοριακούς ομίλους που έχουν σημασία για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην Ένωση. Εξάλλου, από το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού ΕΜΕ, το οποίο ορίζει τους στόχους της εξυγίανσης, προκύπτει ότι στόχος της εξυγίανσης είναι η αποφυγή σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

233 Αφετέρου, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 218 της παρούσας απόφασης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού ΕΜΕ, η έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης χωρεί μόνον σε εξαιρετικές καταστάσεις κρίσης ρευστότητας, που θέτουν εν αμφιβόλω την ίδια την ύπαρξη της οντότητας, εφόσον δεν υπάρχει άλλη λύση πλην της εξυγίανσης ή της εκκαθάρισης υπό κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς έκρινε, με τις σκέψεις 171, 185 και 204 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εξυγίανση συνιστά εναλλακτική λύση σε σχέση με τη συνήθη διαδικασία αφερεγγυότητας.

234 Επιπλέον, μολονότι μια κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης μπορεί, όπως διευκρινίζεται στο άρθρο 18, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού ΕΜΕ, να οφείλεται τόσο στην αφερεγγυότητα όσο και στην κρίση ρευστότητας του οικείου πιστωτικού ιδρύματος, η επακόλουθη πτώχευση ή πιθανή πτώχευση συνεπάγεται τον ίδιο κίνδυνο για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

235 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς στηρίχθηκε, κατ' αναλογίαν, στη νομολογία που απορρέει από την απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ. (C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 74), προκειμένου να κρίνει ότι, στην περίπτωση οντότητας υποκείμενης σε δράση εξυγίανσης, η εφαρμογή της αρχής κατά την οποία οι μέτοχοι αναλαμβάνουν πρώτοι τις ζημίες, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού ΕΜΕ, και η άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων, την οποία προβλέπει το άρθρο 22, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, αποτελούν συνέπεια του ότι οι μέτοχοι μιας

οντότητας φέρουν τους κινδύνους που είναι εγγενείς στις επενδύσεις τους και τις οικονομικές συνέπειες που συνδέονται με την εξυγίανση της οντότητας που βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

236 Η εκτίμηση αυτή δεν αναιρείται από το επιχείρημα της αναιρεσείουσας ότι μια φερέγγυα τράπεζα που αντιμετωπίζει προβλήματα ρευστότητας δεν είναι πιθανό να αντιμετωπίσει ζημίες τις οποίες θα πρέπει να επωμιστούν οι μέτοχοι. Συγκεκριμένα, το άρθρο 22, παράγραφος 4, του κανονισμού ΕΜΕ προβλέπει ότι τα εργαλεία εξυγίανσης εφαρμόζονται, σύμφωνα με τις αρχές εξυγίανσης του άρθρου 15, για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 14 του κανονισμού, στους οποίους δεν συγκαταλέγεται η κάλυψη των ζημιών του οικείου πιστωτικού ιδρύματος. Επομένως, η προβλεπόμενη στο άρθρο 22, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ απομείωση και/ή μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των ίδιων στόχων, δεν αποσκοπεί στην κάλυψη των ζημιών της οικείας οντότητας, οπότε η εφαρμογή της δεν προϋποθέτει την ύπαρξη τέτοιων ζημιών.

237 Όσον αφορά την αποζημίωση που προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 16, καθώς και στο άρθρο 76, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού ΕΜΕ, στη σκέψη 220 της παρούσας απόφασης υπομνήστηκε ότι η άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής των ιδίων κεφαλαιακών μέσων, δυνάμει του άρθρου 22, παράγραφος 1, του κανονισμού, δεν συνιστά στέρηση της ιδιοκτησίας, οπότε δεν απαιτείται η καταβολή δίκαιης και έγκαιρης αποζημίωσης, κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη.

238 Τούτου λεχθέντος, η κατά περίπτωση αποζημίωση των μετόχων που προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 16, και στο άρθρο 76, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού ΕΜΕ μπορεί να συμβάλει στον αναλογικό χαρακτήρα της απομείωσης και/ή της μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων που προβλέπονται στο άρθρο 22, παράγραφος 1. Επιπλέον, λαμβανομένων υπόψη των εκτιμήσεων που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 234 έως 236 της παρούσας απόφασης, είναι εσφαλμένη η θέση της αναιρεσείουσας ότι οι μέτοχοι φερέγγυας τράπεζας που αντιμετωπίζει προβλήματα ρευστότητας πρέπει να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχειρίσεως σε σχέση με τους μετόχους αφερέγγυας τράπεζας. Επομένως, οι αιτιάσεις κατά των σκέψεων 201 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να απορριφθούν.

239 Εξάλλου, η αιτίαση της αναιρεσείουσας κατά της σκέψης 169 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως στηρίζεται σε προδήλως εσφαλμένη ερμηνεία της εν λόγω σκέψης. Πράγματι, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς περιορίστηκε στην επισήμανση ότι η εφαρμογή των άρθρων 15 και 22 του κανονισμού ΕΜΕ προϋποθέτει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για ανάληψη δράσης εξυγίανσης, χωρίς να αποφανθεί επ’ ουδενί ότι η επέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας που απορρέει από την απομείωση της αξίας είναι δικαιολογημένη εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές.

240 Επομένως, το πρώτο, το δεύτερο, το τρίτο και το πέμπτο σκέλος του εβδόμου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμα.

241 Κατά συνέπεια, ο έβδομος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως απαράδεκτος και εν μέρει ως αβάσιμος.

Δ. Επί του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, περί παραβάσεως των άρθρων 14 και 20 του κανονισμού ΕΜΕ, του άρθρου 39 της οδηγίας 2014/59, του καθήκοντος επιμέλειας και του άρθρου 296 ΣΛΕΕ

242 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, με τις σκέψεις 520 έως 569 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο, κατά παράβαση των άρθρων 14 και 20 του κανονισμού ΕΜΕ, του άρθρου 39 της οδηγίας 2014/59, του καθήκοντος επιμέλειας και του άρθρου 296 ΣΛΕΕ, απέρριψε την επιχειρηματολογία της ότι η διαδικασία πώλησης της Banco Popular ενείχε παρατυπίες και δεν κατέστησε δυνατή την επίτευξη της υψηλότερης τιμής. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε τέσσερα σκέλη.

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

243 Με το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι, στις σκέψεις 522 και 568 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, κρίνοντας ότι η μεγιστοποίηση της τιμής πωλήσεως δεν συγκαταλέγεται στους στόχους της εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού ΕΜΕ, ενώ, κατά την άποψή της, ο στόχος αυτός συνάγεται από τη συνδυασμένη ερμηνεία του άρθρου 14 με το άρθρο 39 της οδηγίας 2014/59. Για την επίτευξη δε του στόχου της μεγιστοποίησης της τιμής πωλήσεως έπρεπε τηρηθούν τα κριτήρια του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και της απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων που διατυπώνονται στο άρθρο 39, παράγραφος 2, της οδηγίας. Εν προκειμένω, όμως, δεν τηρήθηκαν οι απαιτήσεις αυτές, δεδομένου ότι η προσφορά της Banco Santander, μολονότι υποβλήθηκε εκπροθέσμως, έγινε δεκτή, χωρίς οι λοιποί δυνητικοί αγοραστές, ιδίως η Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, να έχουν ενημερωθεί ότι μπορούσαν να υποβάλουν προσφορά μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης προθεσμίας.

244 Με το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη τις απαιτήσεις που απορρέουν από το άρθρο 14 του κανονισμού ΕΜΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 39, παράγραφος 2, της οδηγίας 2014/59, όσον αφορά τον ανταγωνισμό και τη μεγιστοποίηση της τιμής πωλήσεως, καθόσον έκρινε, με τις σκέψεις 544 έως 551 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ΕΣΕ μπορούσε να καλέσει στη διαδικασία πώλησης μόνο τους πέντε δυνητικούς αγοραστές οι οποίοι, κατά τη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης, δεν είχαν υποβάλει προσφορά. Συγκεκριμένα, η αποτυχία της διαδικασίας αυτής αποδεικνύει ότι οι εν λόγω δυνητικοί αγοραστές δεν ενδιαφέρονταν για την εξαγορά της Banco Popular, οπότε η διαδικασία δημόσιας πώλησης που κίνησε το ΕΣΕ θα απέβαινε άκαρπη.

245 Το τρίτο σκέλος του δεύτερου λόγου αφορά παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της αρχής του ανταγωνισμού. Κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε τις αρχές αυτές κρίνοντας, με τις σκέψεις 551 και 552 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ΕΣΕ δεν ήταν υποχρεωμένο να έλθει σε επαφή με πιστωτικά ιδρύματα εγκατεστημένα σε άλλα κράτη μέλη. Το γεγονός ότι δεν εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από τέτοια πιστωτικά ιδρύματα κατά τη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης δεν δικαιολογεί τη μη επικοινωνία με αυτά, λαμβανομένων υπόψη των διαφορών μεταξύ των συνθηκών της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης και εκείνων της διαδικασίας πώλησης που κίνησε το ΕΣΕ, διαφορών οι οποίες συνίστανται ιδίως στη δυνατότητα απομείωσης του κεφαλαίου. Επιπλέον, η πώληση της Banco Popular σε ισπανικό φορέα αύξησε τον κίνδυνο κατάρρευσης της ισπανικής οικονομίας.

246 Με το τέταρτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη την υποχρέωση μεγιστοποίησης της τιμής πώλησης και της αποφυγής κάθε περιττής καταστροφής της αξίας, κρίνοντας, με τις σκέψεις 561 έως 566 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι λόγοι δημοσίου συμφέροντος μπορούσαν να δικαιολογήσουν την αποδοχή της εκπρόθεσμης προσφοράς της Banco Santander.

247 Η Banco Santander προβάλλει ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος, για τον λόγο ότι η αναιρεσείουσα περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων και των επιχειρημάτων που είχε προβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Για τους ίδιους λόγους, η Επιτροπή, το ΕΣΕ και το Βασίλειο της Ισπανίας υποστηρίζουν ότι το πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο σκέλος του λόγου αυτού είναι εν μέρει απαράδεκτα.

248 Όσον αφορά το τρίτο σκέλος, το ΕΣΕ υποστηρίζει, επιπλέον, ότι το επιχείρημα περί αυξημένου κινδύνου για την ισπανική οικονομία δεν προβλήθηκε πρωτοδίκως και είναι, ως εκ τούτου, απαράδεκτο. Υποστηρίζει ότι το τέταρτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο, για τον λόγο ότι η αναιρεσείουσα δεν αναφέρει τον κανόνα δικαίου της Ένωσης που φέρεται να παραβιάστηκε.

249 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

α) Επί του παραδεκτού

250 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα αμφισβητεί, κατ' ουσίαν, τις εκτιμήσεις βάσει των οποίων το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την επιχειρηματολογία της σχετικά με παρατυπίες της διαδικασίας πώλησης. Στο μέτρο που το πρώτο, το δεύτερο και το τέταρτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως περιλαμβάνουν συγκεκριμένα στοιχεία αφορώντα τα βαλλόμενα σημεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και τα επιχειρήματα στα οποία στηρίζεται, δεν μπορούν, σύμφωνα με τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 106 της παρούσας απόφασης, να κριθούν απαράδεκτα.

251 Εξάλλου, δεδομένου ότι τα σκέλη αυτά αντλούνται από παράβαση των άρθρων 14 και 20 του κανονισμού ΕΜΕ, του άρθρου 39 της οδηγίας 2014/59, του καθήκοντος επιμέλειας και του άρθρου 296 ΣΛΕΕ, το ΕΣΕ εσφαλμένως υποστηρίζει ότι το τέταρτο σκέλος του λόγου αυτού είναι απαράδεκτο, για τον λόγο ότι η αναιρεσείουσα δεν αναφέρει τον κανόνα δικαίου που φέρεται να παραβιάστηκε.

252 Όσον αφορά, αντιθέτως, το τρίτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, υπενθυμίζεται ότι, με τις σκέψεις 551 και 552 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα περί δυσμενούς διακρίσεως εις βάρος των ιδρυμάτων άλλων κρατών μελών, με το σκεπτικό ότι από το εισαγωγικό δικόγραφο δεν προέκυπτε πώς θα μπορούσαν τα ιδρύματα αυτά να ενδιαφέρονται για τη διαδικασία δημόσιας πώλησης, μολονότι δεν είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον για την εξαγορά της Banco Popular κατά τη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης. Με την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα διευκρινίζει πλέον σε τί θα μπορούσε να συνίσταται το ενδιαφέρον αυτό, χωρίς, όμως, να προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε, ως προς το εν λόγω ζήτημα, το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο που είχε καταθέσει πρωτοδίκως. Κατά

μείζονα λόγο, δεν αποδεικνύει τέτοια παραμόρφωση. Επομένως, η σχετική με το προαναφερθέν ενδιαφέρον επιχειρηματολογία της είναι απαράδεκτη, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 109 της παρούσας απόφασης.

253 Όσον αφορά το επιχείρημα περί αυξήσεως του κινδύνου για τη σταθερότητα της ισπανικής οικονομίας, το οποίο προβάλλεται προς στήριξη του ίδιου αυτού σκέλους, το ΕΣΕ ορθώς υποστηρίζει ότι το επιχείρημα αυτό δεν προβλήθηκε πρωτοδίκως και είναι, ως εκ τούτου, απαράδεκτο. Συγκεκριμένα, αποτελεί πάγια νομολογία ότι, κατά το άρθρο 170, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, η αίτηση αναιρέσεως δεν μπορεί να μεταβάλει το αντικείμενο της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δίκης. Από πάγια νομολογία προκύπτει επίσης ότι, αν επιτρεπόταν στους διαδίκους να προβάλουν για πρώτη φορά ενώπιον του Δικαστηρίου αιτίαση που δεν είχαν προβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, οι διάδικοι θα είχαν τη δυνατότητα να θέσουν στην κρίση του Δικαστηρίου, του οποίου η αρμοδιότητα στην αναιρετική δίκη είναι περιορισμένη, διαφορά με περιεχόμενο ευρύτερο εκείνης που εκδίκασε το Γενικό Δικαστήριο. Στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου περιορίζεται συνεπώς στην εξέταση της εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εκτιμήσεως των λόγων, ισχυρισμών και επιχειρημάτων που συζητήθηκαν κατ' αντιμωλίαν ενώπιόν του (απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2024, Jenkinson κατά Συμβουλίου κ.λπ., C-46/22 P, EU:C:2024:50 σκέψη 68 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

254 Επομένως, το τρίτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως είναι απορριπτέο ως απαράδεκτο.

β) Επί της ουσίας

255 Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως, με τον οποίον αμφισβητούνται οι σκέψεις 520 έως 569 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αφορά παράβαση των άρθρων 14 και 20 του κανονισμού ΕΜΕ, του άρθρου 39 της οδηγίας 2014/59, του καθήκοντος επιμέλειας και του άρθρου 296 ΣΛΕΕ. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις αυτές, η διαδικασία πώλησης της Banco Popular ενείχε παρατυπίες οι οποίες, κατά την αναιρεσείουσα, δεν κατέστησαν δυνατή την επίτευξη του στόχου της εξυγίανσης που είναι η μεγιστοποίηση της τιμής πωλήσεως.

1) Επί του πρώτου σκέλους και του τέταρτου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως

256 Με το πρώτο και το τέταρτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η σκέψη 522 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ενέχει πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον, με τη σκέψη αυτήν, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η μεγιστοποίηση της τιμής πωλήσεως δεν αποτελεί στόχο της εξυγίανσης κατά την έννοια του άρθρου 14 του κανονισμού ΕΜΕ. Επιπλέον, υποστηρίζει ότι, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 561 έως 566 και 568 της απόφασης αυτής, το ΕΣΕ, αποδεχόμενο την εκπρόθεσμη προσφορά της Banco Santander, δεν τήρησε την υποχρέωση μεγιστοποίησης της τιμής πωλήσεως και την υποχρέωση αποφυγής κάθε άσκοπης καταστροφής της αξίας.

257 Όσον αφορά, πρώτον, την επίκριση κατά της σκέψης 522 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ ορίζει ότι, όταν ενεργούν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 18 του κανονισμού αυτού, το ΕΣΕ και η

Επιτροπή λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της εξυγίανσης και επιλέγουν τα εργαλεία εξυγίανσης και τις εξουσίες εξυγίανσης που, κατά τη γνώμη τους, επιτυγχάνουν καλύτερα τους στόχους εξυγίανσης υπό τις περιστάσεως εκάστης περιπτώσεως.

258 Σύμφωνα με την παράγραφο 2, πρώτο εδάφιο, του άρθρου 14, οι κατά την παράγραφο 1 στόχοι της εξυγίανσης είναι η διασφάλιση της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών, η αποφυγή σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, η προστασία των δημόσιων πόρων με ελαχιστοποίηση της εξάρτησης από έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη, η προστασία των καταθετών που καλύπτονται από την οδηγία 2014/49 και των επενδυτών που καλύπτονται από την οδηγία 97/9, καθώς και η προστασία των κεφαλαίων και των περιουσιακών στοιχείων των πελατών.

259 Επομένως, η μεγιστοποίηση της τιμής πωλήσεως δεν συγκαταλέγεται στους στόχους της εξυγίανσης που απαριθμούνται στην παράγραφο 2, πρώτο εδάφιο, του άρθρου 14 του κανονισμού ΕΜΕ, όπως επιβεβαιώνεται και από το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου αυτής. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το δεύτερο αυτό εδάφιο, για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2, το ΕΣΕ και η Επιτροπή προσπαθούν να ελαχιστοποιήσουν το κόστος της εξυγίανσης και να αποφύγουν την καταστροφή της αξίας, εκτός αν είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων της εξυγίανσης.

260 Όσον αφορά το άρθρο 39, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, της οδηγίας 2014/59, το οποίο πρέπει να λαμβάνει υπόψη το ΕΣΕ, σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού ΕΜΕ, κατά τον καθορισμό των ρυθμίσεων πώλησης, επισημαίνεται ότι το άρθρο 39, παράγραφος 2, προβλέποντας ότι η πώληση που σχεδιάζεται στο πλαίσιο του εργαλείου πώλησης δραστηριοτήτων στοχεύει στη μεγιστοποίηση, κατά το δυνατόν, της τιμής πώλησης των σχετικών μετοχών ή άλλων τίτλων, των περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων, δεν καθορίζει σκοπό εξυγίανσης, αλλά μία από τις αρχές που πρέπει να διέπουν ειδικώς την εφαρμογή του εργαλείου πώλησης δραστηριοτήτων.

261 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς έκρινε, με τη σκέψη 522 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η μεγιστοποίηση της τιμής πωλήσεως δεν συνιστά αυτή καθεαυτή σκοπό εξυγίανσης κατά την έννοια του άρθρου 14 του κανονισμού ΕΜΕ.

262 Όσον αφορά, δεύτερον, την αποδοχή, από το ΕΣΕ, της προσφοράς της Banco Santander μετά τη λήξη της προθεσμίας που ορίστηκε με το έγγραφο του FROB της 6ης Ιουνίου 2017, για το οποίο έγινε λόγος στην σκέψη 49 της παρούσας απόφασης, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 24, παράγραφος 3, του κανονισμού ΕΜΕ, το ΕΣΕ εφαρμόζει το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων χωρίς να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις σχετικά με την πώληση, όταν κρίνει ότι η συμμόρφωση προς τις εν λόγω απαιτήσεις ενδέχεται να υπονομεύσει έναν ή περισσοτέρους από τους στόχους της εξυγίανσης. Επομένως, από την ίδια τη διατύπωση της διάταξης αυτής προκύπτει ότι η ανάγκη επίτευξης των στόχων της εξυγίανσης μπορεί να δικαιολογήσει τη μη τήρηση των απαιτήσεων σχετικά με την πώληση, συμπεριλαμβανομένης της προθεσμίας που τάσσεται για την υποβολή προσφορών.

263 Ειδικότερα, από το άρθρο 24, παράγραφος 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού ΕΜΕ, προκύπτει ότι το ΕΣΕ μπορεί να αποφασίσει να μη συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις σχετικά με την πώληση, όταν θεωρεί ότι υπάρχει ουσιαστική απειλή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα των κρατών μελών, προερχόμενη ή επιδεινούμενη από την πτώχευση ή την πιθανή πτώχευση του υπό εξυγίανση ιδρύματος, ή ότι η τήρηση των εν λόγω απαιτήσεων θα μπορούσε να βλάψει την αποτελεσματικότητα του εργαλείου πώλησης των

δραστηριοτήτων του εν λόγω ιδρύματος, περιορίζοντας την ικανότητά του να αντιμετωπίσει την απειλή ή να επιτύχει τον σκοπό αποφυγής σημαντικών αρνητικών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

264 Σε περίπτωση, όμως, που, χάριν της επιτεύξεως των σκοπών αυτών, κρίνεται αναγκαίο να μην τηρηθούν οι σχετικές με την πώληση απαιτήσεις, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η τήρησή τους είναι παρά ταύτα επιβεβλημένη υπό το πρίσμα του κανόνα του άρθρου 14, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού ΕΜΕ. Όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 259 της παρούσας απόφασης, η διάταξη αυτή προβλέπει ρητώς ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή προσπαθούν μόνο να ελαχιστοποιήσουν το κόστος της εξυγίανσης και να αποτρέψουν την καταστροφή της αξίας, εκτός εάν τούτο είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων της εξυγίανσης.

265 Επιπλέον, από την ίδια τη διατύπωση του άρθρου 39, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, της οδηγίας 2014/59 προκύπτει ότι η πώληση στοχεύει μόνον κατά το δυνατόν στη μεγιστοποίηση της τιμής πώλησης, όπερ σημαίνει ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη και άλλα κριτήρια που διέπουν την πώληση, τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 39, παράγραφος 2, της οδηγίας, όπως είναι, ιδίως, η ανάγκη να πραγματοποιηθεί ταχέως η δράση εξυγίανσης. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή και το ΕΣΕ οφείλουν να διασφαλίζουν ότι τα μέτρα που προβλέπονται για τη μεγιστοποίηση της τιμής πωλήσεως δεν αντιβαίνουν στους στόχους της εξυγίανσης, οι οποίοι απαριθμούνται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, της οδηγίας, με διατύπωση πανομοιότυπη με εκείνη του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού ΕΜΕ.

266 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι, στο μέτρο που, κατά την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ και η Επιτροπή καλούνται να προβούν σε επιλογές τεχνικής φύσεως και να πραγματοποιήσουν σύνθετες προβλέψεις και εκτιμήσεις, πρέπει να γίνει δεκτό ότι διαθέτουν ορισμένο περιθώριο εκτίμησης. Λαμβανομένου υπόψη του εν λόγω περιθωρίου εκτίμησης, σκοπός του ελέγχου που πρέπει να ασκήσει ο δικαστής της Ένωσης επί του βασίμου της αιτιολογίας ενός καθεστώτος εξυγίανσης δεν πρέπει να είναι η υποκατάσταση της εκτίμησης του ΕΣΕ και της Επιτροπής με την εκτίμηση του δικαστή, αλλά η εξακρίβωση του αν η σχετική απόφαση στηρίζεται σε ανακριβή πραγματικά περιστατικά και αν πάσχει πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ή κατάχρηση εξουσίας (πρβλ. απόφαση της 4ης Μαΐου 2023, ΕΚΤ κατά Crédit lyonnais, C-389/21 P, EU:C:2023:368, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

267 Εν προκειμένω, στις σκέψεις 561 έως 566 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, πρώτον, ότι το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας πώλησης που καθορίστηκε με το διαλαμβανόμενο στη σκέψη 49 της παρούσας απόφασης έγγραφο του FROB της 6ης Ιουνίου 2017 είχε ως σκοπό να καταστήσει δυνατή τη διεκπεραίωση όλων των διατυπώσεων πριν από το άνοιγμα των αγορών, προκειμένου ιδίως να αποτραπεί η διακοπή των κρίσιμων λειτουργιών της Banco Popular, δεύτερον, ότι το FROB δέχθηκε την προσφορά της Banco Santander όταν είχε καταστεί βέβαιον ότι κανένα από τα λοιπά ιδρύματα που κλήθηκαν να συμμετάσχουν στη διαδικασία πώλησης δεν επρόκειτο να υποβάλει προσφορά και, τρίτον, ότι το ΕΣΕ είχε εκτιμήσει στο άρθρο 6, παράγραφος 6, του επίδικου καθεστώτος εξυγίανσης ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, ήταν συνετό να γίνουν αποδεκτοί οι όροι του μόνου ιδρύματος που υπέβαλε προσφορά, ούτως ώστε να αποτραπεί η ανεξέλεγκτη αφερεγγυότητα της Banco Popular η οποία θα μπορούσε, μεταξύ άλλων, να υπονομεύσει τις κρίσιμες λειτουργίες της. Η αναιρεσείουσα, πάντως, δεν υποστήριξε, με την αίτηση αναιρέσεως, ότι οι διαπιστώσεις αυτές του ΕΣΕ ενείχαν πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

268 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τις σκέψεις 561 έως 566 της απόφασης αυτής, ότι το ΕΣΕ μπορούσε, σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφος 3, του κανονισμού ΕΜΕ, να αποδεχθεί την προσφορά της Banco Santander, μολονότι αυτή είχε υποβληθεί μετά τη λήξη της προθεσμίας που είχε οριστεί με το έγγραφο του FROB της 6ης Ιουνίου 2017.

269 Εξάλλου, στο μέτρο που η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι οι λοιποί δυνητικοί αγοραστές δεν ενημερώθηκαν για τη δυνατότητα εκπρόθεσμης υποβολής προσφοράς, αρκεί να επισημανθεί ότι, με τη σκέψη 562 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η προσφορά της Banco Santander έγινε δεκτή μόνον όταν ήταν βέβαιο ότι κανένα από τα λοιπά ιδρύματα που κλήθηκαν να συμμετάσχουν στη διαδικασία πώλησης δεν θα υπέβαλλε προσφορά. Η αναιρεσείουσα, πάντως, δεν υποστηρίζει ότι η διαπίστωση αυτή οφείλεται σε παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών ή των αποδεικτικών στοιχείων. Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το επιχείρημα περί μη ενημερώσεως των λοιπών δυνητικών αγοραστών είναι αλυσιτελές.

270 Το πρώτο και το τέταρτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως κρίνονται, συνεπώς, αβάσιμα.

2) Επί του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως

271 Από τη διατύπωση του άρθρου 39, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β′, και δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2014/59 προκύπτει ότι τα κριτήρια πώλησης που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο δεν εμποδίζουν την αρχή εξυγίανσης να απευθυνθεί σε συγκεκριμένους δυνητικούς αγοραστές, υπό την προϋπόθεση ότι οι δυνητικοί αγοραστές δεν ευνοούνται αδικαιολόγητα και ότι δεν εισάγονται δυσμενείς διακρίσεις.

272 Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, στις σκέψεις 545 και 550 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ΕΣΕ αποφάσισε να καλέσει στη διαδικασία δημόσιας πώλησης της Banco Popular μόνον τα πέντε ιδρύματα που είχαν συμμετάσχει στη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης του ιδρύματος αυτού, στηριζόμενο σε αντικειμενικά κριτήρια, ήτοι, πρώτον, το ενδιαφέρον που είχαν εκδηλώσει οι επιχειρήσεις με τις οποίες υπήρξε επικοινωνία κατά τη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης, δεύτερον, την επείγουσα κατάσταση και τον πολύ περιορισμένο χρόνο που ήταν διαθέσιμος για τη διαδικασία δημόσιας πώλησης που κίνησε το ΕΣΕ και, τρίτον, την ανάγκη διασφάλισης της εμπιστευτικότητας της διαδικασίας δημόσιας πώλησης.

273 Με την αίτηση αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα αμφισβητεί, κατ’ ουσίαν, το βάσιμο του πρώτου κριτηρίου, σχετικά με το ήδη εκδηλωθέν ενδιαφέρον. Θεωρεί ότι, δεδομένου ότι η διαδικασία ιδιωτικής πώλησης δεν είχε ολοκληρωθεί, η διαδικασία δημόσιας πώλησης θα αποτύγχανε και αυτή.

274 Ωστόσο, στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα αναγνωρίζει ότι οι διαφορετικοί και ευνοϊκότεροι όροι της διαδικασίας δημόσιας πώλησης, ιδίως η κατώτατη τιμή του ενός ευρώ που απαίτησε το ΕΣΕ και η δυνατότητα απομείωσης του κεφαλαίου, μπορούσαν να προκαλέσουν το ενδιαφέρον ιδρυμάτων που δεν είχαν ενδιαφερθεί κατά τη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης. Υπό τις συνθήκες αυτές, η επιχειρηματολογία της δεν είναι ικανή να αποδείξει ότι το ΕΣΕ υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως περιορίζοντας, με κριτήριο το ήδη εκδηλωθέν ενδιαφέρον, τη διαδικασία δημόσιας πώλησης στα ιδρύματα που είχαν μετάσχει στη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης.

275 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

276 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως απαράδεκτος και εν μέρει ως αβάσιμος.

Ε. Επί του τρίτου και του όγδοου λόγου αναιρέσεως, σχετικά με προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας και με παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

277 Με τον τρίτο και τον όγδοο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης προσβάλλει το δικαίωμα ιδιοκτησίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη και παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας.

1. Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

278 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 14 του κανονισμού ΕΜΕ, τα άρθρα 17 και 47 του Χάρτη, καθώς και το καθήκον επιμέλειας και τα δικαιώματα άμυνας, καθόσον έκρινε, με τις σκέψεις 669 έως 697 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ΕΣΕ δεν ήταν υποχρεωμένο ούτε να εξακριβώσει ούτε να αναφέρει εάν υπήρχαν εναλλακτικά μέτρα που θα καθιστούσαν δυνατή την αποφυγή της καταστροφής αξίας. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε τρία σκέλη.

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

279 Με το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού ΕΜΕ, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα των άρθρων 17 και 52 του Χάρτη, καθόσον έκρινε, με τις σκέψεις 674 έως 678 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ΕΣΕ δεν ήταν υποχρεωμένο να αναφέρει αν υπήρχαν άλλες λύσεις που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την καταστροφή αξίας ή να εκτιμήσει την αναλογικότητα της δράσης εξυγίανσης υπό το πρίσμα του δικαιώματος ιδιοκτησίας των μετόχων. Ωστόσο, κατά την αναιρεσείουσα, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι μέτοχοι της Banco Popular δεν υπέστησαν μεγαλύτερες ζημίες απ' ό,τι στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, καθώς η τράπεζα αυτή ήταν φερέγγυα κατά τον χρόνο της εξυγίανσης.

280 Με το δεύτερο σκέλος του λόγου αυτού, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εσφαλμένως ότι τα σφάλματα του σχεδίου εξυγίανσης του 2016 δεν ασκούσαν επιρροή για την εκτίμηση της νομιμότητας του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης που εγκρίθηκε το 2017. Κατά την αναιρεσείουσα, το σκεπτικό αυτό δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι το εν λόγω σχέδιο εξυγίανσης δεν είχε επικαιροποιηθεί από το 2016. Αν, όμως, το σχέδιο αυτό είχε επικαιροποιηθεί, το ΕΣΕ θα μπορούσε να διατάξει διαχωρισμό των περιουσιακών στοιχείων.

281 Με το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, με τις σκέψεις 479 έως 492 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνάς της καθόσον έκρινε, αφενός, ότι οι παρατηρήσεις της αναιρεσείουσας και η έκθεση εμπειρογνωμοσύνης που είχε υποβάλει δεν τεκμηρίωναν επαρκώς κατά νόμον το επιχείρημά της ότι οι προταθείσες εναλλακτικές λύσεις θα καθιστούσαν δυνατή την επίτευξη των στόχων του καθεστώτος εξυγίανσης και, αφετέρου, ότι η αναιρεσείουσα είχε προβάλει εκπρόθεσμα, με το υπόμνημα απαντήσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, βασιζόμενη στο

σχέδιο εξυγίανσης του 2016, το επιχείρημα ότι το ΕΣΕ είχε πλημμελώς προετοιμάσει την εξυγίανση της Banco Popular. Υποστηρίζει, συναφώς, ότι, λόγω του εμπιστευτικού χαρακτήρα του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, δεν μπορούσε να επικαλεστεί ή να προσκομίσει νωρίτερα τα εν λόγω επιχειρήματα ή αποδεικτικά στοιχεία.

282 Η Banco Santander προβάλλει ότι το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο, για τον λόγο ότι η αναιρεσείουσα περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των επιχειρημάτων που είχε προβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Για τον ίδιο λόγο θεωρεί, όπως και η Επιτροπή, ότι το δεύτερο σκέλος του λόγου αυτού είναι απαράδεκτο, ενώ το ΕΣΕ υποστηρίζει, συναφώς, ότι το επιχείρημα περί επικαιροποιήσεως του σχεδίου εξυγίανσης του 2016 προβλήθηκε για πρώτη φορά με την αίτηση αναιρέσεως. Όσον αφορά το τρίτο σκέλος του λόγου αυτού, το ΕΣΕ και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι η αναιρεσείουσα δεν επικαλείται καμία πλάνη περί το δίκαιο και δεν διευκρινίζει ποια τμήματα και ποιες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αμφισβητεί.

283 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

1) Επί του παραδεκτού

284 Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, επισημαίνεται ότι, με το σκέλος αυτό, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης προσέβαλε δυσανάλογα το δικαίωμά της ιδιοκτησίας και επισημαίνει τις επικρινόμενες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως καθώς και τα επιχειρήματα επί των οποίων στηρίζεται. Σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 106 της παρούσας απόφασης, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως δεν μπορεί να κριθεί απαράδεκτο στο σύνολό του.

285 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του λόγου αυτού, το ΕΣΕ ορθώς υποστηρίζει ότι το επιχείρημα ότι η επικαιροποίηση του σχεδίου εξυγίανσης του 2016 θα είχε παράσχει στο ΕΣΕ τη δυνατότητα να διατάξει διαχωρισμό των περιουσιακών στοιχείων είναι απαράδεκτο, καθόσον προβλήθηκε για πρώτη φορά στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας. Συγκεκριμένα, από τη σκέψη 688 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η αναιρεσείουσα είχε προβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου σφάλματα κατά την κατάρτιση του εν λόγω σχεδίου εξυγίανσης, ενώ, κατ' αναίρεση, παραπονείται για τη μη επικαιροποίηση του σχεδίου αυτού. Η αναιρεσείουσα δεν υποστηρίζει, πάντως, ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε το περιεχόμενο του δικογράφου της προσφυγής της ως προς το σημείο αυτό.

286 Όσον αφορά το τρίτο σκέλος, από την αίτηση αναιρέσεως προκύπτει, κατ' ουσίαν, ότι το σκέλος αυτό αφορά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της αναιρεσείουσας εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου και ότι βάλλει κατά των σκέψεων 479 έως 492 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως τόσο κατά το μέρος που τα επιχειρήματά της περί πλημμελούς προετοιμασίας της εξυγίανσης κρίθηκαν εκπρόθεσμα όσο και κατά το μέρος που δεν ελήφθησαν υπόψη οι εκθέσεις εμπειρογνωμόνων που υπέβαλε η αναιρεσείουσα. Επομένως, με το τρίτο σκέλος, η αναιρεσείουσα διευκρινίζει ποιες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αμφισβητεί και τα επιχειρήματα στα οποία στηρίζει τις αιτιάσεις της.

287 Πρέπει, συνεπώς, να γίνει δεκτό ότι το πρώτο και το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι παραδεκτά. Το δεύτερο σκέλος πρέπει να κριθεί απαράδεκτο.

2) Επί της ουσίας

288 Το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως αφορά παράβαση του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού ΕΜΕ, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα των άρθρων 17 και 52 του Χάρτη. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, με τις σκέψεις 674 έως 678 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εσφαλμένως ότι το ΕΣΕ δεν ήταν υποχρεωμένο να εξακριβώσει ότι η δράση εξυγίανσης τηρεί την αρχή της αναλογικότητας υπό το πρίσμα του δικαιώματος ιδιοκτησίας των μετόχων και, ιδίως, αν υπήρχαν άλλες λύσεις που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την καταστροφή αξίας.

289 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η επιχειρηματολογία αυτή στηρίζεται σε προδήλως εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

290 Αφενός, η θέση της αναιρεσείουσας ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το ΕΣΕ δεν ήταν υποχρεωμένο να εξακριβώσει ότι η δράση εξυγίανσης τηρεί την αρχή της αναλογικότητας υπό το πρίσμα του δικαιώματος ιδιοκτησίας των μετόχων στηρίζεται σε αποσπασματική και, ως εκ τούτου, εσφαλμένη ερμηνεία της σκέψης 674 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως Συγκεκριμένα, στη σκέψη 673, το Γενικό Δικαστήριο τόνισε ότι η καταστροφή αξίας κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού ΕΜΕ δεν αφορά μόνον τα περιουσιακά συμφέροντα των μετόχων και των κατόχων κεφαλαιακών μέσων της οντότητας, αλλά και τα συμφέροντα των καταθετών, των υπαλλήλων της και των λοιπών πιστωτών της.

291 Σε αυτό το πλαίσιο, το Γενικό Δικαστήριο θέλησε, στην εν λόγω σκέψη 674, να υπογραμμίσει, κατ' ουσίαν, ότι η εξέταση της αναλογικότητας της δράσης εξυγίανσης δεν πρέπει να λαμβάνει υπόψη μόνον τα συμφέροντα των μετόχων, αλλά και τα συμφέροντα άλλων προσώπων, όπως επιβεβαιώνεται ανάλυσή του στη συνέχεια. Συγκεκριμένα, στη σκέψη 675 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, στο άρθρο 5, παράγραφος 2, του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ διαπίστωσε ότι το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων αποτελούσε κατάλληλο, αναγκαίο και αναλογικό μέσο για την επίτευξη των σκοπών της εξυγίανσης. Ειδικότερα, στη σκέψη 678, το Γενικό Δικαστήριο τόνισε, μεταξύ άλλων, ότι, σύμφωνα με την εκτίμηση που περιέχεται στο άρθρο 4, παράγραφος 6, του καθεστώτος εξυγίανσης, τα μειονεκτήματα και το κόστος που συνδέονται με τη δράση εξυγίανσης, κυρίως οι ζημίες των μετόχων και των πιστωτών μειωμένης εξασφάλισης, αντισταθμίζονται από τα πλεονεκτήματα της δράσης, ήτοι τη διατήρηση των κρίσιμων λειτουργιών της Banco Popular, τον περιορισμό των αρνητικών αποτελεσμάτων στην οικονομία και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, καθώς και την αποτροπή ζημιών που θα μπορούσαν να υποστούν άλλοι πιστωτές.

292 Στο μέτρο που η αναιρεσείουσα θεωρεί εσφαλμένη την κρίση του Γενικού Δικαστηρίου ότι οι μέτοχοι της Banco Popular δεν υπέστησαν, λόγω της εξυγίανσης, μεγαλύτερες ζημίες από αυτές που θα υφίσταντο αν η τράπεζα είχε υπαχθεί σε διαδικασία αφερεγγυότητας, αρκεί να επισημανθεί ότι, στη σκέψη 678 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απλώς συνόψισε το περιεχόμενο του άρθρου 4, παράγραφοι 5 και 6, του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, προκειμένου να απαντήσει, όπως προκύπτει από την επόμενη σκέψη της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στο επιχείρημα της αναιρεσείουσας ότι το ΕΣΕ δεν έλαβε υπόψη, στο καθεστώς αυτό, την καταστροφή αξίας που θα συνεπαγόταν για τους μετόχους της Banco Popular το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων.

293 Αφετέρου, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο ουδόλως έκρινε ότι το ΕΣΕ μπορούσε να μην ελέγξει αν η καταστροφή αξίας μπορούσε να αποφευχθεί με άλλες λύσεις. Αντιθέτως, το Γενικό Δικαστήριο υπογράμμισε, στις σκέψεις 675 έως 677 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, με το άρθρο 5, παράγραφος 3, του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ εκτίμησε ότι τα λοιπά εργαλεία εξυγίανσης που προβλέπονται στον κανονισμό ΕΜΕ δεν ήταν πρόσφορα και δεν καθιστούσαν δυνατή την επίτευξη των σκοπών της εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό με το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων και ότι, συνεπώς, το ΕΣΕ δικαιολόγησε γιατί το συγκεκριμένο εργαλείο ήταν αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών αυτών.

294 Στο πλαίσιο αυτό, η διαπίστωση που περιλαμβάνεται στη σκέψη 677 ουδόλως θέτει υπό αμφισβήτηση την απαίτηση περί αναλογικότητας, σύμφωνα με την οποία, όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων πρόσφορων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές (βλ., όσον αφορά την απαίτηση αυτή, απόφαση της 9 Νοεμβρίου 2023, Altice Group Lux κατά Επιτροπής, C-746/21 P, EU:C:2023:836, σκέψη 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το ΕΣΕ δεν όφειλε να αναφέρει αν άλλες λύσεις θα μπορούσαν να αποτρέψουν την καταστροφή αξίας, μόνο στο μέτρο που το ΕΣΕ δικαιολόγησε την αναγκαιότητα του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων για την επίτευξη των σκοπών εξυγίανσης.

295 Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

296 Με το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι, με τις σκέψεις 479 έως 492 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνάς της. Υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι, λόγω της εμπιστευτικότητας του επίμαχου σχεδίου εξυγίανσης, δεν μπορούσε να τεκμηριώσει περαιτέρω την επιχειρηματολογία της περί υπάρξεως εναλλακτικών λύσεων σε σχέση με την εξυγίανση και να προβάλει πρωτοδίκως, πριν από την υποβολή του υπομνήματος απαντήσεως, ότι, λαμβανομένων υπόψη των πλημμελειών του σχεδίου εξυγίανσης του 2016, το ΕΣΕ μπορούσε να προετοιμάσει καλύτερα την εξυγίανση.

297 Πάντως, αφενός, από τις σκέψεις 345 έως 353 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προκύπτει ότι η αναιρεσείουσα δεν απέδειξε ότι τα κείμενα του καθεστώτος εξυγίανσης και της αποτίμησης 2 που δημοσιεύθηκαν στον ιστότοπο του ΕΣΕ και στα οποία είχε πρόσβαση ήταν ανεπαρκώς αιτιολογημένα. Αφετέρου, με τη σκέψη 400 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αναιρεσείουσα δεν διευκρίνισε σε ποιον βαθμό τα οικονομικά στοιχεία που απαλείφθηκαν από τα μη εμπιστευτικά κείμενα του καθεστώτος εξυγίανσης και της αποτίμησης 2 ήταν αναγκαία για την κατανόηση του καθεστώτος και για την άσκηση του δικαιώματός της σε αποτελεσματική δικαστική προστασία.

298 Εξάλλου, με τις σκέψεις 131 έως 134 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, διαπιστώθηκε ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν παρέβη το άρθρο 296 ΣΛΕΕ ούτε το άρθρο 47 του Χάρτη, κρίνοντας, με τη διάταξη της 9ης Ιουνίου 2021 που μνημονεύεται στη σκέψη 723 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το πλήρες κείμενο του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης δεν ήταν κρίσιμο για την επίλυση της διαφοράς.

299 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η αναιρεσείουσα δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον ότι, λόγω της εμπιστευτικότητας του επίδικου καθεστώτος εξυγίανσης, δεν μπόρεσε να υπερασπιστεί αποτελεσματικά τα δικαιώματά της ενώπιον του δικαστή της Ένωσης, όσον αφορά την ύπαρξη εναλλακτικών λύσεων και την προετοιμασία της εξυγίανσης της Banco Popular με το σχέδιο εξυγίανσης του 2016.

300 Το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως κρίνεται, επομένως, αβάσιμο.

301 Κατά συνέπεια, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως απαράδεκτος και εν μέρει ως αβάσιμος.

2. Επί του ογδόου λόγου αναιρέσεως

302 Με τον όγδοο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη τα άρθρα 17 και 52 του Χάρτη καθώς και το άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ κρίνοντας, με τις σκέψεις 463 έως 492 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης δεν προσβάλλει το δικαίωμα ιδιοκτησίας. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε τρία σκέλη.

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

303 Με το πρώτο σκέλος του όγδοου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, με τις σκέψεις 467 έως 469 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εσφαλμένως ότι το επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης δεν είχε ως αποτέλεσμα δυσανάλογη επέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας των μετόχων της Banco Popular, με το σκεπτικό ότι η διαδικασία αφερεγγυότητας ήταν η μόνη εναλλακτική της εξυγίανσης. Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο στηρίχθηκε, επίσης εσφαλμένως, στη νομολογία του που απορρέει, μεταξύ άλλων, από την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 2018, Dr. K. Chrysostomides & Co. LLC κ.λπ. κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ. (T-680/13, EU:T:2018:486), κατά την οποία οι μέτοχοι πρέπει να είναι οι πρώτοι που επωμίζονται ζημίες ικανές να προκαλέσουν κεφαλαιακό έλλειμμα. Η αναιρεσείουσα θεωρεί, παραπέμποντας στην επιχειρηματολογία την οποία ανέπτυξε στο πλαίσιο του έβδομου λόγου αναιρέσεως και η οποία συνοψίζεται στη σκέψη 195 της παρούσας απόφασης, ότι η νομολογία αυτή δεν έχει εφαρμογή σε φερέγγυες τράπεζες, όπως ήταν η Banco Popular κατά τον χρόνο της εξυγίανσης. Εξάλλου, αντιθέτως προς όσα δέχεται η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ο κανονισμός ΕΜΕ δεν δημιουργεί τεκμήριο αφερεγγυότητας.

304 Με το δεύτερο σκέλος του λόγου αυτού, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τις σκέψεις 466, 467 και 481 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το επίμαχο καθεστώς εξυγίανσης πληρούσε τις απαιτήσεις του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη. Ειδικότερα, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι αρκέστηκε στη διαπίστωση ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, του κανονισμού ΕΜΕ, χωρίς ωστόσο να εξακριβώσει αν το ΕΣΕ είχε ασκήσει την εξουσία απομείωσης υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει ο νόμος και κατά τρόπο μη αυθαίρετο και, ιδίως, χωρίς να εξετάσει αν η άσκηση της εξουσίας αυτής στηριζόταν στην αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της τράπεζας, όπως απαιτείται από το άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο γ′, και το άρθρο 21, παράγραφος 8, του κανονισμού ΕΜΕ.

305 Κατά την αναιρεσείουσα, το άρθρο 6, παράγραφοι 3 και 4, του επίμαχου καθεστώτος εξυγίανσης στηρίζεται εσφαλμένως στην αποτίμηση 2. Συγκεκριμένα, στην έκθεση αποτίμησης τονίζεται ρητώς ότι η έκθεση δεν αποσκοπεί στο να προσδιοριστεί εάν πληρούνταν οι προϋποθέσεις ανάληψης δράσης εξυγίανσης ή οι προϋποθέσεις απομείωσης. Επομένως, η έκθεση αυτή δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την άσκηση της εξουσίας απομείωσης. Συνεπώς, το ότι η απομείωση του εταιρικού κεφαλαίου της Banco Popular στηρίχθηκε, παρά ταύτα, στην αποτίμηση 2 συνιστούσε αυθαιρεσία. Εξάλλου, παρά το γεγονός ότι η Banco Popular ήταν φερέγγυα, στην αποτίμηση 2 διατυπώθηκε, κατά τρόπο αντιφατικό και αυθαίρετο, η εκτίμηση ότι είχε αρνητική αξία 8,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

306 Με το τρίτο σκέλος του όγδοου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέβη τα άρθρα 17 και 52 του Χάρτη καθώς και το άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ, κρίνοντας, με τις σκέψεις 474 έως 476 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η απομείωση των τίτλων ιδιοκτησίας διενεργήθηκε σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Δεν μπορεί, όμως, η προσβολή του δικαιώματός της ιδιοκτησίας να θεωρηθεί σύμφωνη προς την αρχή της αναλογικότητας, ελλείψει προσήκουσας αποζημιώσεως, δεδομένου ότι, κατά τον χρόνο της εξυγίανσης, η Banco Popular ήταν φερέγγυα.

307 Το ΕΣΕ υποστηρίζει ότι το πρώτο σκέλος του όγδοου λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο, καθόσον, κατά την άποψή του, η αναιρεσείουσα δεν καταδεικνύει την πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο όσον αφορά την προβαλλόμενη προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας. Το ΕΣΕ και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι το δεύτερο σκέλος του όγδοου λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο καθόσον με αυτό προβάλλονται κατ' αναίρεση νέα πραγματικά περιστατικά και επιχειρήματα χωρίς συγκεκριμένη αναφορά στο σκεπτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Για τους ίδιους λόγους, το ΕΣΕ θεωρεί ότι το τρίτο σκέλος του λόγου αυτού είναι απαράδεκτο.

308 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι ο όγδοος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

309 Όσον αφορά το παραδεκτό του όγδοου λόγου αναιρέσεως και ειδικότερα του πρώτου σκέλους, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο, μεταξύ άλλων, ότι έκρινε ότι ο κανονισμός ΕΜΕ δημιουργεί τεκμήριο αφερεγγυότητας. Εντούτοις, όπως παρατήρησε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 115 των προτάσεών της, στην αίτηση αναιρέσεως δεν προσδιορίζονται οι σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως με τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο διατύπωσε την κρίση αυτή και, συνεπώς, δεν ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του όγδοου λόγου είναι εν μέρει απαράδεκτο.

310 Επιπλέον, όπως ορθώς επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 117 των προτάσεών της, το δεύτερο και το τρίτο σκέλος του λόγου αυτού στηρίζονται σε επιχειρήματα που προβλήθηκαν για πρώτη φορά κατ' αναίρεση, καθόσον η αναιρεσείουσα κάνει πλέον λόγο για πλημμέλειες της αποτίμησης καθώς και τη μη καταβολή προσήκουσας αποζημίωσης. Επομένως, τα δύο αυτά σκέλη πρέπει να απορριφθούν.

311 Όσον αφορά το βάσιμο του πρώτου σκέλους του όγδοου λόγου, επισημαίνεται ότι η αναιρεσείουσα βάλλει κατά των σκέψεων 467 έως 469 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στηριζόμενη, κατ' ουσίαν, στα ίδια επιχειρήματα που προέβαλε στο πλαίσιο του εβδόμου λόγου

αναιρέσεως και τα οποία συνοψίζονται στη σκέψη 195 της παρούσας απόφασης. Επομένως, για τους ίδιους λόγους με αυτούς που παρατίθενται στις σκέψεις 233 έως 235 της παρούσας απόφασης, η επιχειρηματολογία αυτή κρίνεται αβάσιμη.

312 Κατά συνέπεια, ο όγδοος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως απαράδεκτος και εν μέρει ως αβάσιμος.

313 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

VI. Επί των δικαστικών εξόδων

314 Σύμφωνα με το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, εάν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων.

315 Το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ορίζει ότι ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

316 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα ηττήθηκε, πρέπει, σύμφωνα με τα αιτήματα της Επιτροπής του ΕΣΕ και της Banco Santander, να φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Επιτροπή, το ΕΣΕ και η Banco Santander.

317 Κατά το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ως άνω Κανονισμού, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

318 Κατά συνέπεια, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**

2) **Η Aeris Invest Sàrl φέρει τα δικαστικά έξοδά της, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) και η Banco Santander SA.**

3) **Το Βασίλειο της Ισπανίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.**

(υπογραφές)